

Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών -
Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Δια Βίου
Μάθησης και Νεολαίας

Αντίληψη της Δημοκρατικότητας στη Λήψη Αποφάσεων στο Σχολείο

Τελική Έκθεση 2023

ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Κατερίνα Ηλιού
Μανίνα Κακεπάκη
Νίκος Κληρονόμος
Μαρία Περιβολαράκη

Πως να παραπέμψετε το παρόν κείμενο: Ηλιού, Κ., Κακεπάκη, Μ., Κληρονόμος, Ν, Περιβολαράκη. Μ. (2023). Αντίληψη της δημοκρατικότητας στη λήψη αποφάσεων στο σχολείο: Έκθεση Αποτελεσμάτων. ΕΚΚΕ – ΓΓ ΕΕΚΔΒ&Ν.

Το έργο παρέχεται υπό όρους της δημόσιας άδειας του νομικού προσώπου Creative Commons Corporation: Αναφορά Δημιουργού – Μη Εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 (CC BYNC-ND).

Χρηματοδότηση: Το έργο «Νέοι, Ευρώπη, Δημοκρατία» εντάσσεται στον εθνικό προγραμματισμό δράσεων της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Δια Βίου Μάθησης και Νεολαίας (ΓΓ ΕΕΚΔΒ&Ν) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΑΙΘ) ως Εθνικός Συντονιστής στην Ελλάδα για το [Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας 2022](#) και χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Πολιτικών Ερευνών (ΙΠΕ) του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) υλοποιούνται δύο έρευνες με πληθυσμό στόχο τους νέους στην Ελλάδα.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΡΓΟΥ: Κατερίνα Ηλιού

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝ-ΥΠΕΥΘΥΝΗ: Μανίνα Κακεπάκη

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: Παύλος Μπαλτάς, Χριστίνα Φρέντζου, Νικόλαος Κληρονόμος, Σταύρος Μαρούλης, Μαρία Περιβολαράκη, Άννα Μαρία Κανελλάκη (Πρακτική άσκηση)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ,
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Επιτελική
Δομή ΕΣΠΑ
Τομέα Παιδείας

Με συγχρηματοδότηση από το
έργο "Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας 2022"
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΔΩ ΤΩΡΑ
Εκστρατεία της νεολαίας
για την αναωakening
της δημοκρατίας.

Επικοινωνία

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ ΜΕ:

Ομάδα διαχείρισης:

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (ΓΓΕΕΚΔΒ&Ν) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΑΙΘ):

Κωνσταντίνα Πισλή, Εθνική Συντονίστρια Ευρωπαϊκού Έτους Νεολαίας 2022, Διευθύντρια Γραφείου του Γενικού Γραμματέα ΕΕΚΔΒΜ&Ν (kpisli@minedu.gov.gr)

Χρυσάνθη Παπαδοπούλου, Συνεργάτης τομέα Νεολαίας στο Γραφείο του Γενικού Γραμματέα ΕΕΚΔΒΜ&Ν και επιβλέπουσα του ΕΕΝ 2022 (chrapadopoulou@minedu.gov.gr)

Ερευνητική ομάδα:

Ινστιτούτο Πολιτικών Ερευνών (ΙΠΕ), Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ)

Κατερίνα Ηλιού, Κύρια Ερευνήτρια, Κοινωνική ψυχολόγος (kiliou@ekke.gr)

Μανίνα Κακεπάκη, Κύρια Ερευνήτρια, Πολιτική επιστήμονας (mkakepaki@ekke.gr)

Νίκος Κληρονόμος, Βοηθός έρευνας, Πολιτικός επιστήμονας (nklironomos@ekke.gr)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ,
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Με συγχρηματοδότηση από το
έργο "Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας 2022"
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΔΩ ΤΩΡΑ
Εκστρατεία της νεολαίας
για την αναζωογόνηση
της δημοκρατίας.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	8
1. Θεωρητική Πλαισίωση.....	10
2. Η Ταυτότητα της Έρευνας.....	16
3. Δειγματοληπτικός Σχεδιασμός.....	17
4. Ερευνητικά Αποτελέσματα.....	21
I. Μορφές Συμμετοχής στο Σχολείο.....	21
II. Σχολική Κουλτούρα.....	43
III. Μορφές Πολιτικής Συμμετοχής εκτός Σχολείου.....	47
IV. Ποιότητα Ζωής.....	53
5. Συμπερασματικές Παρατηρήσεις.....	55
Βιβλιογραφία.....	60
Παράρτημα.....	63

Πίνακας Χαρτών και Γραφημάτων

Χάρτης 1: Δειγματοληπτικό πλαίσιο: % Γενικών Λυκείων ανά Περιφερειακή Ενότητα	18
Χάρτης 2: Δειγματοληπτικό πλαίσιο: % Επαγγελματικών Λυκείων ανά Περιφερειακή Ενότητα	19

I. Μορφές Συμμετοχής στο Σχολείο

Γράφημα 1: Μορφές συμμόρφωσης των μαθητών/τριών (%)	22
Γράφημα 2: Οι μαθητές/τριες πρέπει να κοιτούν τα μαθήματά τους και να αφήνουν τις άλλες ασχολίες για αργότερα (%).....	22
Γράφημα 3: Οι μαθητές/τριες πρέπει να ακολουθούν τις οδηγίες των καθηγητών ακόμα και όταν διαφωνούν με αυτές (%)	23
Γράφημα 4: Οι μαθητές/τριες πρέπει να συμφωνούν με τις αποφάσεις των γονιών τους (%)	23
Γράφημα 5: Πρέπει οι μαθητές/τριες να συμμετέχουν συνεργατικά στις αποφάσεις του σχολείου; (%).....	24
Γράφημα 6: Όταν οι μαθητές/τριες συμμετέχουν στις αποφάσεις που λαμβάνονται στο σχολείο, τα πράγματα λειτουργούν καλύτερα (%)	24
Γράφημα 7: Οι μαθητές/τριες μπορούν να επηρεάσουν ότι συμβαίνει στο σχολείο τους όταν δρουν όλοι μαζί, παρά ο καθένας μόνος του (%).....	25
Γράφημα 8: Όταν οι μαθητές/τριες συνεργάζονται, μπορούν να συμβούν πολλές θετικές αλλαγές στα σχολεία (%)	25
Γράφημα 9: Σε περίπτωση που το σχολείο πάρει μια απόφαση με την οποία διαφωνούν πολλοί μαθητές/τριες, τι νομίζεις ότι πρέπει να κάνουν; (%).....	26
Γράφημα 10: Οι μαθητές/τριες που βάζουν υποψηφιότητα στα 15μελή Συμβούλια, γιατί νομίζεις ότι το κάνουν στην πλειοψηφία τους; (%).....	27
Γράφημα 11: Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας (%)	28
Γράφημα 12: Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας (πρώτες 12 κατηγορίες)	29
Γράφημα 13: Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας (%) (τελευταίες 9 κατηγορίες)	30

Γράφημα 14: Υπάρχουν ίσες ευκαιρίες μεταξύ των δύο φύλων για να ψηφιστούν ως εκπρόσωποι στα Μαθητικά Συμβούλια (%).....	31
Γράφημα 15: Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές Συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας (%)	32
Γράφημα 16: Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές Συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας (%) (πρώτες 10 κατηγορίες)	33
Γράφημα 17: Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές Συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας (%) (τελευταίες 9 κατηγορίες)	33
Γράφημα 18: Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές Συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί (%);.....	35
Γράφημα 19: Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές Συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; (%) (πρώτες 10 κατηγορίες)	36
Γράφημα 20: Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές Συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; (τελευταίες 9 κατηγορίες)	36
Γράφημα 21: Τι ισχύει από τα παρακάτω σχετικά με τις εκλογές και τη λειτουργία για τα μαθητικά συμβούλια στο σχολείο σου; (%)	37
Γράφημα 22: Τι ισχύει από τα παρακάτω σχετικά με τις εκλογές και τη λειτουργία για τα μαθητικά συμβούλια στο σχολείο σου; (%)	38
Γράφημα 23: Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις (%).....	39
Γράφημα 24: Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις (%).....	40
Γράφημα 25: Προσωπικά, τους τελευταίους 12 μήνες... (%).....	41
Γράφημα 26: Προσωπικά, τους τελευταίους 12 μήνες... (%).....	42

II. Σχολική Κουλτούρα

Γράφημα 27: Σε ποιο βαθμό κατά την άποψή σου συμβαίνουν τα παρακάτω στη διδασκαλία των μαθημάτων στο σχολείο σου (%)	43
Γράφημα 28: Σε ποιο βαθμό κατά την άποψή σου συμβαίνουν τα παρακάτω στη διδασκαλία των μαθημάτων στο σχολείο σου (%) (Σε μεγάλο βαθμό/Σε πολύ μεγάλο βαθμό)	45
Γράφημα 29: Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις (%).....	45
Γράφημα 30: Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις (%) (Αρκετά/Πολύ)	46

III. Μορφές Πολιτικής Συμμετοχής Εκτός Σχολείου

Γράφημα 31: Τον τελευταίο χρόνο... (%).....	47
Γράφημα 32: Τον τελευταίο χρόνο... (%).....	48

Γράφημα 33: Τα τελευταία χρόνια, έχουν συμβεί στην Ελλάδα και διεθνώς διάφορα πράγματα. Σου έχει τύχει να συζητήσεις για κάποιο από τα παρακάτω; (%)	48
Γράφημα 34: Τα τελευταία χρόνια, έχουν συμβεί στην Ελλάδα και διεθνώς διάφορα πράγματα. Σου έχει τύχει να συζητήσεις για κάποιο από τα παρακάτω; (%)	49
Γράφημα 35: Εγώ προσωπικά... (%)	50
Γράφημα 36: Εγώ προσωπικά... (%)	50
Γράφημα 37: Τι από τα παρακάτω ισχύει για εσένα (%).....	51
Γράφημα 38: Θα μπορούσες να πεις ότι η πολιτική σε ενδιαφέρει (%)	51
Γράφημα 39: Σύμφωνα με νόμο που ψηφίστηκε, οι νέοι και οι νέες θα μπορούν πλέον να ψηφίζουν από τα 17. Εσύ θεωρείς αυτήν την αλλαγή; (%).....	52

IV. Ποιότητα Ζωής

Γράφημα 40: Θα ήθελες να μας πεις πόσο ικανοποιημένος/η νιώθεις τελευταία δίνοντας έναν αριθμό, ξεκινώντας από το 0 που σημαίνει ότι δεν νιώθεις καθόλου ικανοποιημένος/η και φτάνοντας στο 10 που σημαίνει ότι νιώθεις απόλυτα ικανοποιημένος/η; (Συνολικοί Μέσοι Όροι).....	53
Γράφημα 41: Θα ήθελες να μας πεις πόσο ικανοποιημένος/η νιώθεις τελευταία δίνοντας έναν αριθμό, ξεκινώντας από το 0 που σημαίνει ότι δεν νιώθεις καθόλου ικανοποιημένος/η και φτάνοντας στο 10 που σημαίνει ότι νιώθεις απόλυτα ικανοποιημένος/η; (Μέσοι όροι)	54

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός, σημασία και αναγκαιότητα της έρευνας

Το παρόν ερευνητικό έργο με τίτλο «**Αντίληψη της δημοκρατικότητας στη λήψη αποφάσεων στο σχολείο**» στοχεύει στη μελέτη των αντιλήψεων των μαθητών/τριών της Β΄ και Γ΄ τάξης Λυκείου για την έννοια της Δημοκρατίας στη σχολική ζωή. Σκοπός της μελέτης είναι να αποτυπωθούν και να διερευνηθούν οι απόψεις των μαθητών/τριών για το θεσμό των Μαθητικών Συμβουλίων, καθώς και άλλες μορφές συμμετοχής τους στη λήψη αποφάσεων που καθορίζουν τη σχολική διαβίωση. Αφορμή για την εν λόγω μελέτη αποτελεί η ανακήρυξη του έτους 2022 ως Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας και αποτελεί δράση συμμετοχής της Ελλάδας στους κύριους στόχους της συγκεκριμένης Ευρωπαϊκής απόφασης¹.

Οι μαθητές/τριες Λυκείου της Ελλάδας συναποτελούν τη νεολαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βρίσκονται ένα βήμα πριν την απόκτηση του δικαιώματος ψήφου με τη συμπλήρωση των 17 ετών. Το παρόν έργο επικεντρώνεται στις διαδικασίες αποφάσεων που συντελούνται στο σχολικό περιβάλλον

¹ Οι κύριοι στόχοι για το Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας 2022 ορίζονται ως εξής: 1) Ανανέωση των θετικών προοπτικών για τους νέους, υπογραμμίζοντας παράλληλα πώς η πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, καθώς και άλλες πολιτικές της Ένωσης προσφέρουν ευκαιρίες για τους νέους, 2) Ενδυνάμωση και υποστήριξη των νέων, μέσω του youth work, ιδιαίτερα νέων με λιγότερες ευκαιρίες, ώστε να αποκτήσουν ουσιαστικές γνώσεις και ικανότητες και να γίνουν κατ' αυτόν τον τρόπο ενεργοί και αφοσιωμένοι πολίτες της αλλαγής, 3) Υποστήριξη των νέων ώστε να κατανοήσουν καλύτερα τις διάφορες ευκαιρίες που έχουν στη διάθεσή τους, είτε αυτές προέρχονται από την Ε.Ε. είτε από εθνικό, περιφερειακή ή τοπικό επίπεδο, και ενεργή προώθηση των ευκαιριών αυτών, 4) Ενσωμάτωση της πολιτικής για τη νεολαία σε όλους τους σχετικούς τομείς πολιτικών της Ένωσης σύμφωνα με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία 2019-2027, ώστε να ενθαρρυνθεί η ενσωμάτωση της προοπτικής για τη νεολαία στη χάραξη πολιτικής σε όλα τα επίπεδα [Βλ. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_6648].

και μελετά τις δυνατότητες που προσφέρονται μέσα από τη λειτουργία του σχολείου, αλλά και την ατομική πρόθεση των μαθητών/τριών για συμμετοχή. Από τη μία πλευρά επιδίωξη της έρευνας είναι να αποτυπώσει τις δημοκρατικές διαδικασίες εντός της σχολικής ζωής μέσα από θεσμοθετημένες δράσεις, όπως οι Μαθητικές Κοινότητες. Από την άλλη μεριά, επιχειρεί να σκιαγραφήσει τις βασικές προδιαθέσεις και τα ατομικά κίνητρα των μαθητών/τριών για συμμετοχή τόσο στις θεσμοθετημένες δράσεις, όσο και σε άλλες συλλογικές δραστηριότητες που καθορίζουν τη σχολική κουλτούρα. Η ύπαρξη προβλεπόμενων δημοκρατικών διαδικασιών (όπως τα 15μελή και 5μελή Μαθητικά Συμβούλια) στο σχολείο αποτελεί αναγκαία, αλλά όχι και ικανή συνθήκη για την καλλιέργεια της δημοκρατικής συνείδησης των μαθητών/τριών. Συνιστά, λοιπόν, ερευνητικό ερώτημα ποιοι παράγοντες (πχ. η αποτίμηση των Μαθητικών Συμβουλίων, η σχολική κουλτούρα κ.α.) μπορεί να καθορίζουν την πρόθεση των μαθητών/τριών για συμμετοχική διαβίωση στο σχολείο. Μελετώντας την αποτίμηση των δημοκρατικών θεσμών στο ελληνικό Λύκειο, σε συνδυασμό με τους παράγοντες που παρακινούν τους/τις μαθητές/τριες για συμμετοχή στη σχολική ζωή, δίνεται η δυνατότητα να αποτυπωθεί ο τρόπος με τον οποίο οι σχολικές συνθήκες συμβάλλουν στη διαμόρφωση ενεργών δημοκρατικών πολιτών. Το έργο, εν τέλει, μπορεί να συμβάλλει στη γνώση για τις διαδικασίες πολιτικής κοινωνικοποίησης των νέων και να αναδείξει σημεία εστίασης για τη χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής που αποβλέπει στην ανατροφή νέων πολιτών που ενστερνίζονται τη δημοκρατία και ενεργούν προς τη διασφάλισή της. Πιο συγκεκριμένα, το αντικείμενο διερεύνησης της μελέτης επικεντρώνεται στους εξής θεματικούς άξονες:

1. Μορφές συμμετοχής στο σχολείο
2. Σχολική κουλτούρα
3. Μορφές κοινωνικής/πολιτικής συμμετοχής εκτός σχολείου
4. Ποιότητα ζωής

1. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΛΑΙΣΙΩΣΗ

Οι βασικοί θεωρητικοί προβληματισμοί που καθοδήγησαν το σχεδιασμό της έρευνας προσδιορίζονται ως εξής:

Σχολικό περιβάλλον: Εμπειρίες δημοκρατικότητας και δέσμευση στις δημοκρατικές αξίες μέσα στο σχολείο

Ο όρος Δημοκρατία, όταν αναφερόμαστε σε πολιτικά καθεστώτα, συνήθως περιλαμβάνει τις κεντρικές έννοιες της πολιτικής ισότητας, της συμμετοχής και της λογοδοσίας ([Schmitter 2020](#), σ. 730). Ωστόσο, στο πλαίσιο της σχολικής ζωής, νοείται ευρύτερα ως το σύστημα αξιών και πρακτικών που αφορούν το σεβασμό, τη συμμετοχή, τον πλουραλισμό και γενικότερα την ελευθερία έκφρασης ιδεών ([Karakus, 2017](#)). Η εκπαίδευση έχει επιβεβαιωθεί ότι διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην πραγματοποίηση των παραπάνω αξιών τόσο στη σχολική ζωή όσο και αργότερα στην ενήλικη πραγματικότητα ([Schulz, Ainley, Fraillon, Losito, Agrusti, & Friedman, 2018](#)). Το σχολείο για να εκπληρώσει τους στόχους του, όσον αφορά τη δημοκρατία, είναι απαραίτητο να καλλιεργεί, μέσω της ίδιας της λειτουργίας του, το δημοκρατικό κλίμα ([Vieno, Perkins, Smith & Santinello, 2005](#)). Το σχολικό κλίμα βασίζεται στις εμπειρίες από τη ζωή στο σχολείο, τους κανόνες αλλά και γενικότερα στην οργανωσιακή δομή και τις διαπροσωπικές σχέσεις ([Karakus, 2017](#)). Συνεπώς, το πως οι μαθητές/τριες αντιλαμβάνονται και διαχειρίζονται το κλίμα στο σχολείο τους, αποτελεί σημαντικό στοιχείο για τη δημοκρατική λειτουργία του εκπαιδευτικού θεσμού.

Ένα από τα κυριότερα συστατικά της δημοκρατικής λειτουργίας του σχολείου είναι η λειτουργία των Μαθητικών Κοινοτήτων (ή Μαθητικών Συμβουλίων), καθώς δίνουν στους/τις μαθητές/τριες φωνή με την οποία μπορούν να συμβάλουν στη διαμόρφωση της σχολικής κουλτούρας ([Γόγολα & Κατσής, 2017](#)).

Η λειτουργία των Μαθητικών Κοινοτήτων στην Ελλάδα θεσμοθετήθηκε το 1986 και έχουν έκτοτε αποτιμηθεί ως σημαντικός παιδαγωγικός θεσμός ([Παρασκευάς, 2020](#)). Οι Μαθητικές Κοινότητες αποτελούν κύτταρο της δημοκρατίας, αφού μέσα από τη συμμετοχή σε αυτές οι μαθητές/τριες καλλιεργούν τις κοινωνικές και πολιτικές τους δεξιότητες και εκπαιδεύονται να είναι υπεύθυνοι/ες πολίτες. Οι νέοι, μέσα από το συγκεκριμένο θεσμό ασκούνται στη συμμετοχή σε διαβουλεύσεις και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων από κοινού ([Δημάκη, 2017](#)).

Η (πολιτική) κοινωνικοποίηση ενός ατόμου δεν ξεκινά με την εισαγωγή του στο σχολείο, καθώς έχει ήδη αρχίσει να διαμορφώνεται από τη στιγμή που αλληλοεπιδρά ενεργά με την οικογένεια του. Ωστόσο, το σχολείο αποτελεί έναν από τους πρωτογενείς φορείς πολιτικής κοινωνικοποίησης, μιας και προσφέρει γόνιμο έδαφος για άμεση αλληλεπίδραση ([Παπαοικονόμου, 2017](#)), ειδικά αν λάβουμε υπόψη μας την κεντρικότητα του σχολείου στη ζωή των εφήβων και στη διαμόρφωση της πολιτικής τους ταυτότητας ([Vieno et al., 2005](#)). Το σχολικό κλίμα και περιβάλλον διαμορφώνουν το περιεχόμενο της πολιτικής ευαισθητοποίησης που δέχονται οι νέοι/ες. Πιο συγκεκριμένα, έχει παρατηρηθεί ότι το σχολικό κλίμα αντανακλά μοτίβα συμπεριφοράς, αξίες, στόχους, σχέσεις μέσα από την οργάνωση της διδασκαλίας και τη λειτουργική δομή του θεσμού γενικότερα ([Karakus, 2017](#)). Έτσι, ένα δημοκρατικό σχολικό κλίμα μπορεί να μεταδώσει και τις αντίστοιχες αξίες στους/τις νέους/ες. Για παράδειγμα, μια σχολική τάξη που ενισχύει την έκφραση διαφορετικών ιδεών και απόψεων προωθεί τον πλουραλισμό, την ελευθερία έκφρασης, αλλά και τον αμοιβαίο σεβασμό ([Vieno et al., 2005](#)). Μάλιστα, ένα ανοιχτό σχολικό περιβάλλον ευνοεί πολιτικές συζητήσεις και προάγει την πολιτική γνώση και σκέψη ([Persson, 2015](#)). Η δίκαιη αντιμετώπιση από πλευράς των καθηγητών/τριων και η ύπαρξη δίκαιων κανονισμών καλλιεργεί την αίσθηση ισονομίας μεταξύ των νέων ([Vieno et al., 2005](#)). Οι καλές σχέσεις με τους/τις συμμαθητές/τριες και τους/τις καθηγητές/τριες και ένα ευρύτερο υποστηρικτικό κλίμα συμβάλλουν στην ανάπτυξη αλληλεγγύης και μιας αίσθησης του ανήκειν ([Samdal, Nutbeam, Wold, & Kannas, 1998](#)).

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ορίζει ως ποιότητα ζωής «*την αντίληψη του ατόμου για τη θέση του στη ζωή και στο πλαίσιο της κουλτούρας και των αξιακών συστημάτων μέσα στα οποία ζει και σε σχέση με τους στόχους, τις προσδοκίες, τα στάνταρ και τις ανησυχίες του*» ([World Health Organization, n.d.](#)). Το σχολικό πλαίσιο αποτελεί έναν χώρο μέσα στον οποίο εκτίθενται και αλληλοεπιδρούν καθημερινά οι νέοι/ες και επικαθορίζει την ποιότητα ζωής τους. Μάλιστα, η ικανοποίηση από το σχολικό περιβάλλον έχει άμεση επίδραση στην ικανοποίηση των νέων από τη ζωή ([Παξινός & Παξινού, 2020](#)).

και στην αποτίμηση της ποιότητας της ζωής τους γενικότερα ([Samdal, Nutbeam, Wold & Kannas, 1998](#)). Έρευνες στο μαθητικό πληθυσμό σημειώνουν ότι οι μαθητές χαρακτηρίζουν το δημοκρατικό σχολικό κλίμα ως ικανοποιητικό και το προσδιορίζουν ως εκείνο που ενισχύει το αίσθημα του ανήκειν μεταξύ τους, αλλά και με τους καθηγητές τους, που τους επιτρέπει να διατηρούν έναν υψηλό βαθμό αυτονομίας ([Vieno et al., 2005](#)), που δίνει χώρο για ανοιχτές συζητήσεις μέσα στη τάξη και που διατηρεί ένα κλίμα δικαιοσύνης ([Samdal et al., 1998](#)). Συμπληρωματικά με τα παραπάνω, η προώθηση της ενεργούς συμμετοχής στα σχολικά κοινά λειτουργεί υπέρ της υγείας του σχολικού περιβάλλοντος και άρα και των μελών του ([Griebler & Nowak, 2012](#)). Σύμφωνα, μάλιστα, με τους Griebler και Nowak ([2012, σ.3](#)), μπορούμε να δούμε την ενεργή συμμετοχή «σαν το μέσο και τον σκοπό» του δημοκρατικού σχολείου. Συμπερασματικά, ο βαθμός πρόσληψης της δημοκρατικότητας της σχολικής ζωής μπορεί να αλληλοεπιδρά με τις αντιλήψεις των νέων για την ποιότητα της ζωής τους.

Σχολικό περιβάλλον: Συμβολή στην πολιτική κοινωνικοποίηση και προετοιμασία για πολιτική συμμετοχή

Η έννοια της πολιτικής κοινωνικοποίησης συνδέεται άμεσα με την μελέτη του τρόπου διαμόρφωσης και συγκρότησης των πολιτικών ταυτοτήτων, ενώ καταλαμβάνει κεντρικό ρόλο στις σπουδές για τους νέους (youth studies). Στην ελληνική βιβλιογραφία ως πολιτική κοινωνικοποίηση ορίζεται «[η] διαδικασία με την οποία αποκτούμε έμμεσα ή άμεσα ένα σύστημα αντιδράσεων, προκαταλήψεων, γνώσεων και εκτιμήσεων σχετικά με το πολιτικό φαινόμενο» ([Μεταξάς, 1976, σ.12](#)). Στην εφηβεία ως βασικοί φορείς πολιτικής κοινωνικοποίησης αναγνωρίζονται, πέρα από την οικογένεια, το φιλικό περιβάλλον και τα ΜΜΕ, το σχολείο ([Quintelier 2015](#)).

Στη διεθνή βιβλιογραφία, το σχολείο αναδεικνύεται σε ένα ισχυρό κοινωνικοποιητικό θεσμό που παρέχει στον/την μαθητή/τρια τη δυνατότητα να γνωρίσει τι είναι η δημοκρατία εντός της σχολικής ζωής, ενώ του/της δίνει τη δυνατότητα να μπορεί να αναγνωρίζει και να κρίνει την εφαρμογή της και σε άλλους θεσμούς πέρα από την εκπαίδευση ([Børhaug, 2006](#)). Με λίγα λόγια, η πολιτική κοινωνικοποίηση στην εφηβεία συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη της ταυτότητας των νεών

([Flanagan, Beyers & Žukauskienė 2012](#), [Παπαοικονόμου, 2017](#)). Έτσι, η μαθητική ιδιότητα προετοιμάζει τους/τις νέους/ες για την ιδιότητα του πολίτη στην ενήλικη ζωή.

Το δημοκρατικό σχολικό κλίμα θωρακίζει πολιτικές συμπεριφορές και στάσεις που ξεπερνούν τα φυσικά όρια των σχολικών τειχών και επεκτείνονται στην εξωσχολική καθημερινότητα των νέων. Έρευνες έχουν αναδείξει την εκπαίδευση ως σημαντικό προβλεπτικό παράγοντα της ενήλικης πολιτικής συμμετοχής ([Schulz et al., 2009](#)). Χαρακτηριστικά, η ανοιχτή συζήτηση για πολιτικά θέματα μέσα στην τάξη όχι μόνο ενισχύει τη γνώση πολιτικών ζητημάτων, αλλά προάγει και τη γενικότερη πολιτική συμμετοχή, καθώς συμβάλει στη συγκρότηση της πολιτικής ταυτότητας ([Campbell, 2008](#); [Μπαρμπαρούσης, 2021](#)). Οι σχέσεις που αναπτύσσουν οι νέοι/ες με τους/τις καθηγητές/τριες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επιθυμία των νέων να λάβουν μέρος σε κάποια πολιτική δράση ([Μπαρμπαρούσης, 2021](#)). Έρευνες έχουν, επίσης, αναδείξει το σχολείο ως έναν σημαντικό παράγοντα ενίσχυσης της εμπιστοσύνης προς τους πολιτικούς θεσμούς, της εθελοντικής συμμετοχής στη κοινότητα ([Torney-Purta, Henry Barber & Richardson, 2004](#)), καθώς και της αίσθησης πολιτικής επάρκειας, που με τη σειρά της ενισχύει τη συμμετοχή σε πολιτικές δράσεις ([Levy, 2011](#)). Εν κατακλείδι, το υποστηρικτικό σχολικό κλίμα και οι ισχυρές σχέσεις εντός του σχολείου διαμορφώνουν ένα ασφαλές περιβάλλον, όπου οι νέοι/ες μπορούν να μνηθούν στη κοινωνική συνοχή και στη συμμετοχή στα κοινά ([Duke, Skay, Pettingell & Borowsky, 2009](#)).

Θεσμικό πλαίσιο: Οι μαθητικές Κοινότητες και η αποτίμηση της λειτουργίας τους

Ο Κανονισμός Λειτουργίας των Μαθητικών Κοινοτήτων στην Ελλάδα θεσπίστηκε το 1986 (άρθρο 45, Ν. 1566/85 και ΥΑ 23/1986/Β619) και τροποποιήθηκε το 1989 (ΥΑΓ2/336/29-1-91, ΦΕΚ 66 τ. Β' /14-2-91). Έκτοτε, οι Μαθητικές Κοινότητες συνιστούν έναν παιδαγωγικό θεσμό στενά συνδεδεμένο με την εκπαιδευτική διαδικασία και την καλλιέργεια δημοκρατικών αξιών στους μαθητές. Η οργάνωση της πρώτης μαθητικής κοινότητας στην Ελλάδα, χρονολογείται στα έτη 1923-1925 στο Μαράσλειο Διδασκαλείο, με πρωτεργάτες τους δημοτικιστές Αλέξανδρο Δελμούζο και Μιχαήλ Παπαμαύρο. Ακολουθούν χρονικά και άλλες δράσεις για τη σύσταση μαθητικών κοινοτήτων από το 1928 έως και το 1971. Το 1974, όμως, καταβάλλεται για πρώτη φορά συστηματική προσπάθεια για την καθιέρωση

μαθητικών κοινοτήτων σε όλα τα σχολεία. Ύστερα από τη θέσπιση τριών διαδοχικών κανονισμών τα έτη 1975, 1976 και 1982, ο Νόμος 1566/85 και η ΥΑ 23/1986 έρχεται να επισφραγίσει το κανονισμό λειτουργίας των Μαθητικών Κοινοτήτων που ισχύει μέχρι σήμερα ([Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων](#)).

Ο νέος κανονισμός του 1986, στηρίζει τη συμμετοχή των μαθητών/τριών και υποστηρίζει emphaticά τις δημοκρατικές διαδικασίες μέσα από τους στόχους, τις λειτουργίες, τα όργανα και τις αρμοδιότητές τους, όπως αυτά ορίζονται στο περιεχόμενό του. Σκοπός των μαθητικών κοινοτήτων είναι η άσκηση της δημοκρατικής διαδικασίας μέσα σε ένα ευρύτερο πλαίσιο διαλόγου και πνεύματος συνεργασίας, καθώς αυτές υποστηρίζουν τη μαθητική έκφραση για τα σχολικά θέματα και έτσι υποστηρίζεται η συνέργεια μεταξύ μαθητών-καθηγητών-γονέων για τη φροντίδα του σχολικού περιβάλλοντος και τη βελτίωση της σχολικής ζωής. Επιπρόσθετα, τα όργανα των Μαθητικών Κοινοτήτων λειτουργούν ως διαμεσολαβητές μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικού προσωπικού. Μέσα από τις προβλεπόμενες τακτικές ή έκτακτες συνελεύσεις διευκολύνεται ο προσδιορισμός των προβλημάτων που μπορεί να αντιμετωπίζει η μαθητική κοινότητα, καθώς και η μεταφορά σχετικών αιτημάτων ή ζητημάτων προς επίλυση προς τα ανώτερα εκτελεστικά και διευθυντικά στελέχη της σχολικής κοινότητας. Τέλος, οι Μαθητικές Κοινότητες θέτουν ένα δημοκρατικό και συλλογικό πλαίσιο λειτουργίας που διευκολύνει τη λήψη αποφάσεων για θέματα που απασχολούν τους/τις μαθητές/τριες όχι μόνο εντός του σχολικού πλαισίου, αλλά και σε συνεργασία με άλλους φορείς της ευρύτερης κοινότητας.

Μέσα από τις Μαθητικές Κοινότητες οι νέοι/ες μιλούν στη διαδικασία του διαλόγου και μετέχουν στα κοινά της σχολικής κοινότητας. Εν συντομία, τα βασικά όργανα κάθε Μαθητικής Κοινότητας είναι η γενική συνέλευση, τα πενταμελή συμβούλια της τάξης και το δεκαπενταμελές συμβούλιο του σχολείου, γνωστά και ως “Μαθητικά Συμβούλια”. Δικαίωμα ψήφου για την ανάδειξη των συμβουλίων διαθέτουν όλοι/ες οι μαθητές/τριες του σχολείου ανεξαιρέτως. Έτσι, επιβεβαιώνεται εμπειρικά στη ζωή των μαθητών/τριών μία από τις βασικότερες αρχές της δημοκρατίας, η ισότιμη συμμετοχή στη λήψη δημοσίων αποφάσεων.

Οι Μαθητικές Κοινότητες συνιστούν κύτταρο δημοκρατικής ζωής, καθώς μέσα από τα Μαθητικά Συμβούλια και των ενεργειών που αυτά προβλέπουν, καλλιεργείται το αίσθημα του “ανήκειν” στη σχολική κοινότητα, οξύνεται το πνεύμα συνεργασίας και διάθεσης για συμμετοχή στα κοινά και αναδεικνύεται η σημασία της ελευθερίας της έκφρασης. Καθώς ο συγκεκριμένος θεσμός λειτουργεί προσομοιωτικά των συνθηκών πολιτικής πράξης στη καθημερινή ζωή, οι μαθητές/τριες μετέχουν

εμπειρικά σε πολιτικές διαδικασίες ([Griebler & Nowak, 2012](#)). Η σύσταση και λειτουργία των Μαθητικών Κοινοτήτων συμβάλλει έμπρακτα στη σύνδεση της σχολικής ταυτότητας των μαθητών με εκείνη της ιδιότητας τους ως πολίτες ενός κράτους. Όπως στην πολιτική ζωή, έτσι και στην προσομοίωση στο θεσμό των Μαθητικών Κοινοτήτων, οι νέοι/ες καλούνται να συμμορφώνονται με ορισμένους κανόνες και να αναλάβουν δράσεις για την ομαλή διεξαγωγή των σχολικών τους δραστηριοτήτων. Βασικές αρχές, όπως αυτές της ισότητας, της δικαιοσύνης, της συνεργασίας, της εκπροσώπησης κ.ο.κ. παίρνουν μορφή στη σχολική ζωή και ενδυναμώνουν τους/τις νέους/ες για την κοινωνική τους συμμετοχή μέσα από τις δημοκρατικές αξίες.

Ωστόσο, σύμφωνα με έρευνα του Συνηγόρου του Πολίτη ([2017](#)), οι Μαθητικές Κοινότητες στην Ελλάδα χρειάζεται να αναβαθμιστούν, ώστε να εκπληρώνουν με μεγαλύτερη πληρότητα το σκοπό τους. Το ίδιο αίτημα διατυπώνεται και σε έρευνα της Βουλής των Εφήβων ([2014](#)), στην οποία σημειώνεται η ανάγκη για αναβάθμιση του θεσμού με στόχο την ουσιαστικότερη συμμετοχή των μαθητών/τριών στη λήψη αποφάσεων. Και σε άλλες έρευνες έχουν παρατηρηθεί τρωτά σημεία στη λειτουργία των Μαθητικών Κοινοτήτων, όπως, για παράδειγμα, το ότι παρατηρείται ελάχιστη συμμετοχή των μαθητών/τριών σε ζητήματα που τους αφορούν και αυτή, μάλιστα, περιορίζεται σε θέματα της σχολικής τάξης ([Δημάκη, 2017](#)). Συνεπώς, το πεδίο ενδιαφέροντος παραμένει ανοικτό για την περαιτέρω διερεύνηση των αντιλήψεων των μαθητών/τριών αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας του θεσμού των Μαθητικών Κοινοτήτων στο σχολείο, αλλά και για μια σειρά άλλων θεμάτων που άπτονται της βελτίωσης της συμμετοχής των μαθητών/τριών στις αποφάσεις. Η παρούσα μελέτη σχεδιάστηκε με σκοπό να συμβάλλει στη διατύπωση ιδεών για τη βελτίωση του θεσμού αποβλέποντας στην υποστήριξη των διαδικασιών εκδημοκρατισμού της σχολικής ζωής και καλλιέργειας πολιτικής συμμετοχής και ωριμότητας των νέων πολιτών.

2. Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Συλλογή δεδομένων: Ποσοτική έρευνα με Online συμπλήρωση δομημένου ερωτηματολογίου (CAWI)

Πληθυσμός στόχος: Μαθητές/τριες Β΄ & Γ΄ Τάξης σε Δημόσια Ημερήσια Γενικά Λύκεια (ΓΕΛ) & Ημερήσια Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ)

Δειγματοληπτικό πλαίσιο: 1.321 σχολικές μονάδες

Γεωγραφική κάλυψη: Πανελλαδική

Αρχικός σχεδιασμός δείγματος: 300 σχολικές μονάδες

Τελικό μέγεθος δείγματος (N): 4.818 άτομα – 122 σχολικές μονάδες

Δειγματοληψία: Τυχαία στρωματοποιημένη δειγματοληψία ως προς: α) την Περιφερειακή Ενότητα, 2) το είδος του σχολείου (ΓΕΛ, ΕΠΑΛ).

Διενέργεια πεδίου: 21 Νοεμβρίου 2022- 20 Ιανουαρίου 2023

Σημείωση: Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζονται τα πρωτότυπα δεδομένα χωρίς την εφαρμογή βαρών/συντελεστών στάθμισης.

3. ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΠΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

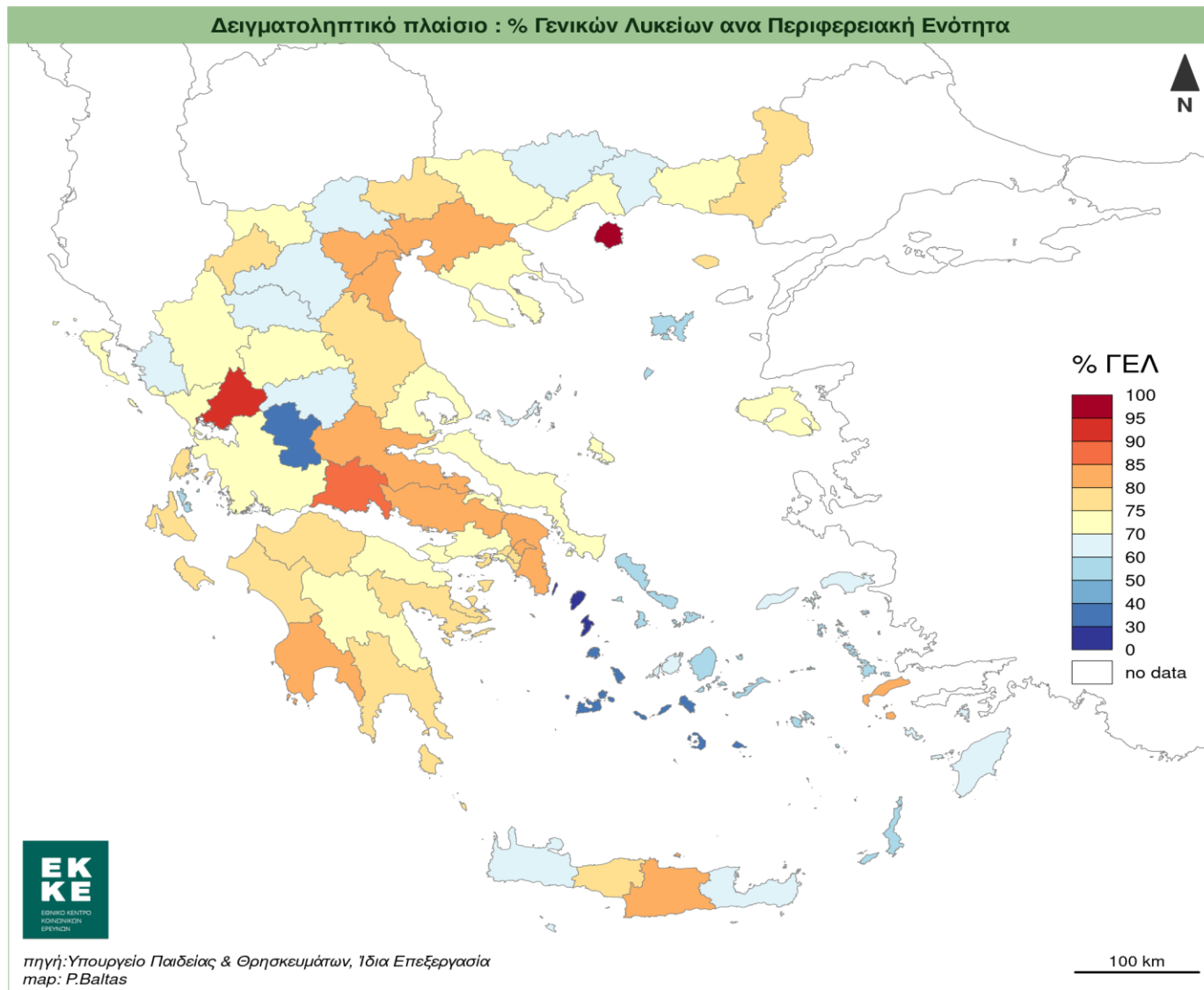
Δειγματοληπτικό πλαίσιο

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο αποτελείται από 1.321 Ημερήσια Γενικά Λύκεια (ΓΕΛ) και Ημερήσια Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ). Πιο συγκεκριμένα, περιλαμβάνονται 997 Ημερήσια Γενικά Λύκεια και 324 Ημερήσια Επαγγελματικά Λύκεια. Η γεωγραφική τους κατανομή καλύπτει το σύνολο των 74 Περιφερειακών Ενοτήτων (ΠΕ) της χώρας. Μόνο σε δύο Περιφερειακές Ενώτητες δεν υπάρχει σχολική μονάδα και από τους δύο τύπους σχολείου (ΓΕΛ ή ΕΠΑΛ). Συγκεκριμένα, στην Περιφερειακή Ενότητα Κέας-Κύθνου υπάρχει μόνο ΕΠΑΛ, ενώ στην Περιφερειακή Ενότητα Θάσου υπάρχει μόνο ΓΕΛ.

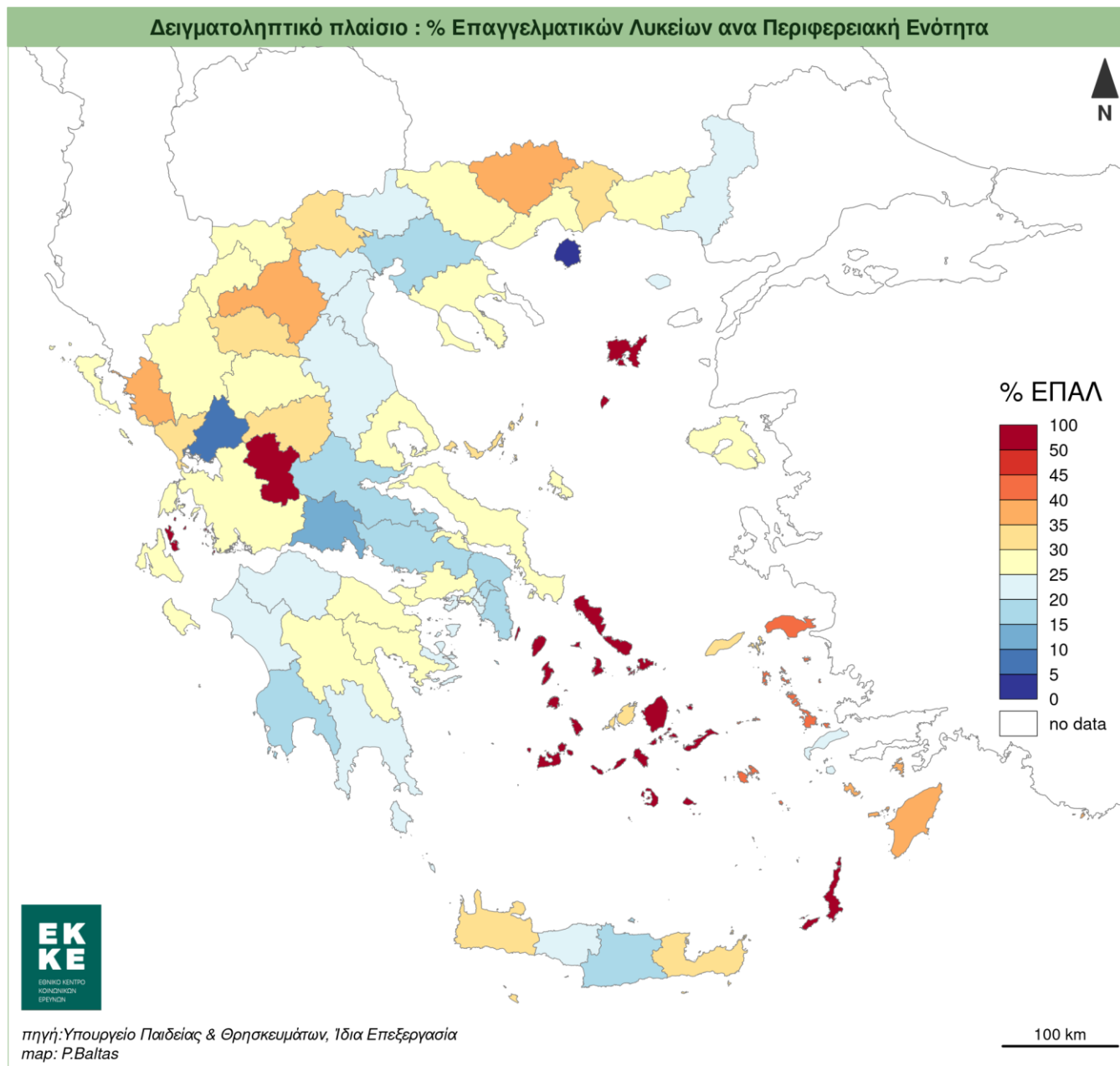
Η αναλογία ως προς τον τύπο του σχολείου σε εθνικό επίπεδο είναι 75% ΓΕΛ και 25% ΕΠΑΛ. Ωστόσο, η αναλογία αυτή διαφοροποιείται σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων. Ιδιαίτερα στις μικρότερες σε έκταση Περιφερειακές Ενώτητες, όπως, για παράδειγμα, οι νησιωτικές (π.χ. Μυκόνου, Νάξου, Άνδρου, Λήμνου, Καρπάθου, Ιθάκης κ.α.) συνήθως η αναλογία είναι 1 προς 1 ΓΕΛ/ΕΠΑΛ. Επιπλέον, σε κάποιες άλλες Περιφερειακές Ενώτητες παρατηρείται μικρότερο ποσοστό ΕΠΑΛ συγκριτικά με το 25% που ισχύει σε εθνικό επίπεδο. Σε αυτή την περίπτωση εμπίπτουν οι Περιφερειακές Ενώτητες που απαρτίζουν το πολεοδομικό συγκρότημα της πρωτεύουσας. Τέλος, σε ορισμένες Περιφερειακές Ενώτητες η αναλογία των ΕΠΑΛ ξεπερνάει την εθνική αναλογία (25%), όπως, χαρακτηριστικά, οι Περιφερειακές Ενώτητες της Αιτωλοακαρνανίας (27,3%), των Γρεβενών (33,3%), της Δράμας (38,5%), της Καρδίτσας (33,3%), της Κοζάνης (35,3%) κα.

Οι αναλογία Ημερήσιων Γενικών Λυκείων και Ημερήσιων Επαγγελματικών Λυκείων απεικονίζεται στους χάρτες που ακολουθούν. Στους δύο χάρτες οι αποχρώσεις του μπλε σηματοδοτούν ότι στις συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενώτητες το ποσοστό των ΓΕΛ και ΕΠΑΛ είναι κάτω από το αντίστοιχο ποσοστό της ελληνικής επικράτειας (δηλ. λιγότερο από 75% για τα ΓΕΛ και λιγότερο από 25% για τα ΕΠΑΛ). Ενώ, αντίστοιχα, οι αποχρώσεις του κόκκινου σηματοδοτούν ότι στις συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενώτητες το ποσοστό των ΓΕΛ και ΕΠΑΛ είναι πάνω από το μέσο όρο της ελληνικής επικράτειας (δηλ. περισσότερο από 75% για τα ΓΕΛ και περισσότερο από 25% για τα ΕΠΑΛ).

Χάρτης 1: Δειγματοληπτικό πλαίσιο: % Γενικών Λυκείων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Χάρτης 2: Δειγματοληπτικό πλαίσιο : % Επαγγελματιών Λυκείων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Δειγματοληπτικός σχεδιασμός

Για το σχεδιασμό του δείγματος ακολουθήθηκε η τυχαία δειγματοληψία με σκοπό τη μέγιστη δυνατότητα για τη γενίκευση των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Η διαδικασία πραγματοποιήθηκε σε δύο στάδια, με σκοπό την επίτευξη ενός δείγματος που θα αντιστοιχεί περίπου στο 20% του δειγματοληπτικού πλαισίου, δηλαδή, επιδιώχθηκε ένα δείγμα περίπου 300 σχολικών μονάδων (από τις 1.321). Χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό R και συγκεκριμένα η βιβλιοθήκη dplyr.

Κατά το πρώτο στάδιο επιλέχθηκε τυχαία μία σχολική μονάδα από κάθε Περιφερειακή Ενότητα. Σκοπός ήταν να εξασφαλιστεί η εκπροσώπηση όλων των Περιφερειακών Ενοτήτων στο δείγμα, δηλαδή, να επιλεγθεί τουλάχιστον μία σχολική μονάδα (ΓΕΛ ή ΕΠΑΛ) από κάθε Περιφερειακή Ενότητα. Κατά το πρώτο στάδιο εντάχθηκαν στο δείγμα 74 σχολικές μονάδες (αριθμός που αντιστοιχεί στον αριθμό των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας). Κατά το δεύτερο στάδιο πραγματοποιήθηκε τυχαία δειγματοληψία στο σύνολο των σχολικών μονάδων, αφού από αυτό αφαιρέθηκαν οι ήδη επιλεγείσες σχολικές μονάδες (κατά το πρώτο στάδιο της δειγματοληψίας) χωρίς γεωγραφικό περιορισμό, με σκοπό την επίτευξη ενός δείγματος που θα αντιστοιχεί περίπου στο 20% του δειγματοληπτικού πλαισίου.

Το τελικό δείγμα περιλαμβάνει 300 σχολικές μονάδες και αποτελεί το 22,7% του δειγματοληπτικού πλαισίου. Σε αυτό εκπροσωπούνται 218 Ημερήσια Γενικά Λύκεια (72,6%) και 82 Ημερήσια Επαγγελματικά Λύκεια (27,3%), ενώ η αντίστοιχη αναλογία στο δειγματοληπτικό πλαίσιο είναι 75% (ΓΕΛ) και 25% (ΕΠΑΛ).

4. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

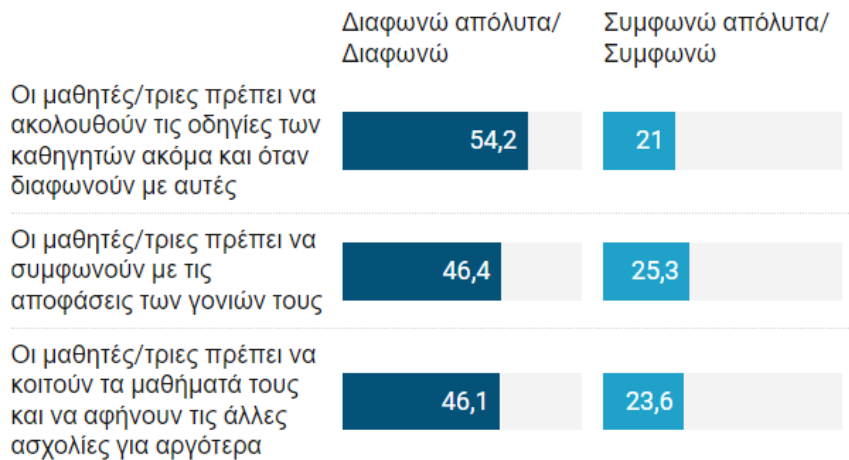
I. ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Στην πρώτη ενότητα του ερωτηματολογίου επιχειρούμε να καταγράψουμε τις απόψεις των μαθητών/τριών για τη συμμετοχή τους στις αποφάσεις που λαμβάνονται στη σχολική ζωή. Αρχικά, καταγράφουμε τις απόψεις των συμμετεχόντων/ουσών σχετικά με θέματα που αφορούν στη συμμόρφωσή τους στους σχολικούς κανόνες και στις αποφάσεις των γονέων, καθώς και στη συμμετοχή τους στις αποφάσεις που λαμβάνονται στο σχολείο. Στη συνέχεια, καταγράφουμε τις απόψεις των μαθητών/τριών για τη συνεργατική συμμετοχή τους στις αποφάσεις που λαμβάνονται στο σχολείο. Ακολουθεί ερώτηση που αφορά στο πως πρέπει να αντιδράσουν οι μαθητές/τριες στην περίπτωση που διαφωνούν με κάποια απόφαση στο σχολείο. Ρωτήσαμε, ακόμα τους/συμμετέχοντες/ουσες ποια κίνητρα αποδίδουν στους/τις υποψήφιους/ες των Μαθητικών Συμβουλίων, αλλά και με ποια κριτήρια επιλέγουν οι ίδιοι/ες τους εκπροσώπους τους. Ζητήσαμε την άποψή τους για την έμφυλη ισότητα ευκαιριών μεταξύ των υποψηφίων για να επιλεγούν στα Μαθητικά Συμβούλια. Ακολουθούν δύο ερωτήσεις, όπου η μία καταγράφει τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολούνται τα Μαθητικά Συμβούλια στα σχολεία και η άλλη τα βασικά θέματα με τα οποία δεν ασχολούνται τα Συμβούλια. Στη συνέχεια, οι μαθητές/τριες ρωτήθηκαν για την οργάνωση των εκλογών, τη λειτουργία των Μαθητικών Συμβουλίων και την αποτελεσματικότητά τους. Στο τέλος, αυτής της ενότητας καταγράφονται οι μορφές κινητοποίησης των μαθητών/τριών για σχολικά θέματα εντός του σχολικού περιβάλλοντος.

Πρέπει οι μαθητές/τριες να υπακούν;

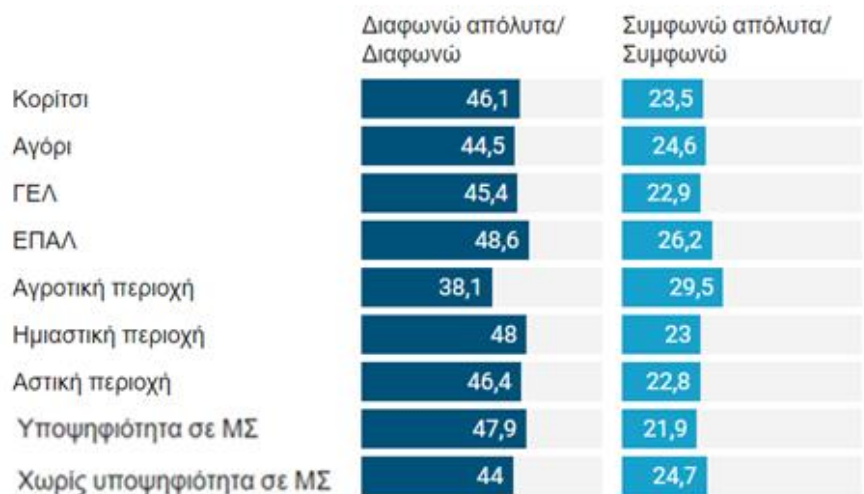
Η πλειοψηφία των μαθητών/τριών διαφωνεί απόλυτα/διαφωνεί με ορισμένες μορφές συμμόρφωσης των μαθητών/τριών. Ιεραρχικά τη μεγαλύτερη διαφωνία συγκεντρώνει η δήλωση που αφορά στην υπακοή στις οδηγίες των καθηγητών/τριών ακόμα και όταν διαφωνούν με αυτές (54,2%) και ακολουθούν η υπακοή στις αποφάσεις των γονέων (46,4%) και η συμμόρφωση στις σχολικές υποχρεώσεις (46,1%) ([Γράφημα 1](#)).

Γράφημα 1: Μορφές συμμόρφωσης των μαθητών/τριών (%)

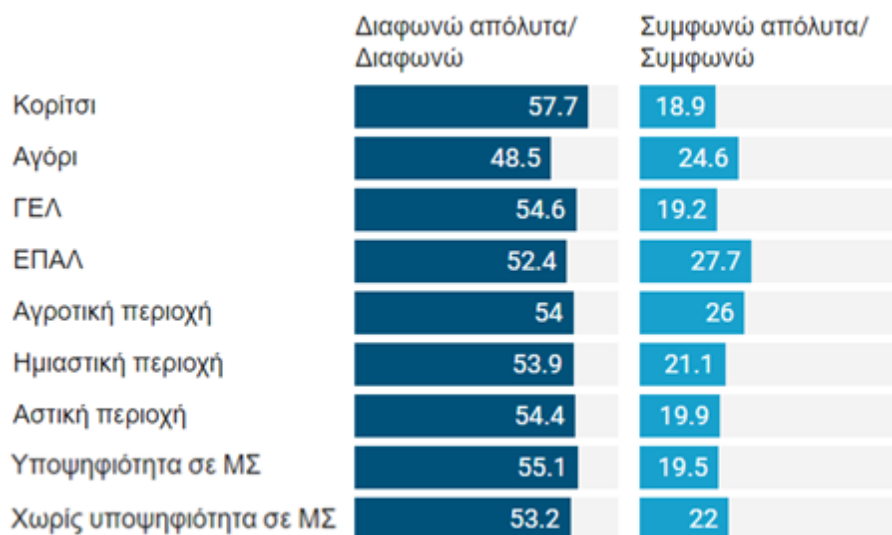
Ισχυρότερη διαφωνία με τη δήλωση ότι **οι μαθητές/τριες πρέπει να κοιτούν τα μαθήματά τους και να αφήνουν άλλες ασχολίες για αργότερα** εκφράζουν τα κορίτσια σε σχέση με τα αγόρια, όσοι/ες φοιτούν σε ΕΠΑΛ σε σχέση με όσους/ες φοιτούν σε ΓΕΛ, όσοι/ες κατοικούν σε ημιαστικές και αστικές περιοχές σε σχέση με όσους/ες κατοικούν σε αγροτικές περιοχές, καθώς και όσοι/ες έχουν βάλει υποψηφιότητα για τα Μαθητικά Συμβούλια σε σχέση με όσους/ες δεν έχουν βάλει ποτέ υποψηφιότητα ([Γράφημα 2](#)).

Γράφημα 2: Οι μαθητές/τριες πρέπει να κοιτούν τα μαθήματά τους και να αφήνουν τις άλλες ασχολίες για αργότερα (%)

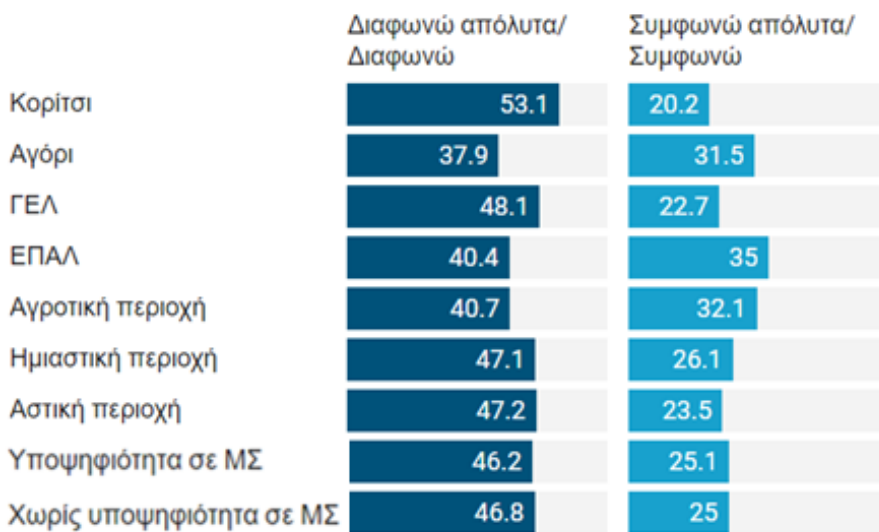
Ισχυρότερη διαφωνία με τη δήλωση ότι **οι μαθητές/τριες πρέπει να ακολουθούν τις οδηγίες των καθηγητών ακόμα και όταν διαφωνούν με αυτές** εκφράζουν τα κορίτσια και όσοι/ες έχουν βάλει υποψηφιότητα για τα Μαθητικά Συμβούλια σε σχέση με όσους/ες δεν έχουν βάλει ποτέ υποψηφιότητα. Ενώ, ισχυρότερη συμφωνία με αυτή τη δήλωση εκφράζουν οι μαθητές/τριες ΕΠΑΛ και όσοι/ες κατοικούν σε αγροτικές περιοχές ([Γράφημα 3](#)).

Γράφημα 3: Οι μαθητές/τριες πρέπει να ακολουθούν τις οδηγίες των καθηγητών ακόμα και όταν διαφωνούν με αυτές (%)

Ισχυρότερη διαφωνία με τη δήλωση ότι **οι μαθητές/τριες πρέπει να συμφωνούν με τις αποφάσεις των γονιών τους** εκφράζουν τα κορίτσια. Ενώ, ισχυρότερη συμφωνία με αυτή τη δήλωση εκφράζουν οι μαθητές/τριες ΕΠΑΛ και όσοι/ες κατοικούν σε αγροτικές περιοχές. ([Γράφημα 4](#)).

Γράφημα 4: Οι μαθητές/τριες πρέπει να συμφωνούν με τις αποφάσεις των γονιών τους (%)

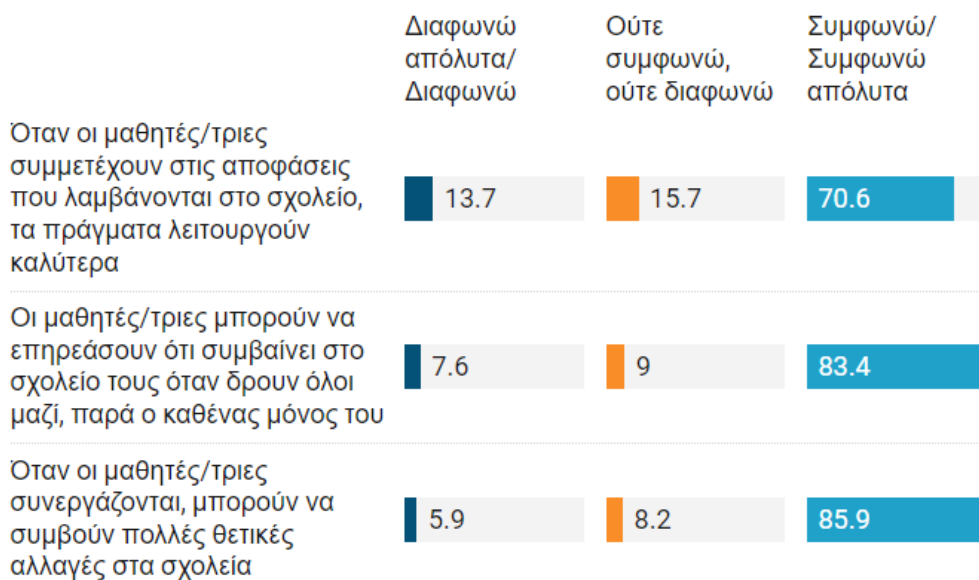
Πρέπει οι μαθητές/τριες να συμμετέχουν συνεργατικά στις αποφάσεις του σχολείου;

Οι μαθητές/τριες *Γράφημα 5: Πρέπει οι μαθητές/τριες να συμμετέχουν συνεργατικά στις αποφάσεις του σχολείου; (%)*

υποστηρίζουν σθεναρά τη συνεργασία μεταξύ τους και τη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων στο σχολείο. Πιο συγκεκριμένα, πάνω από 8 στους 10 (85,9%) υποστηρίζουν ότι η συνεργασία μεταξύ των μαθητών μπορεί να είναι αποτελεσματική στη βελτίωση του σχολείου,

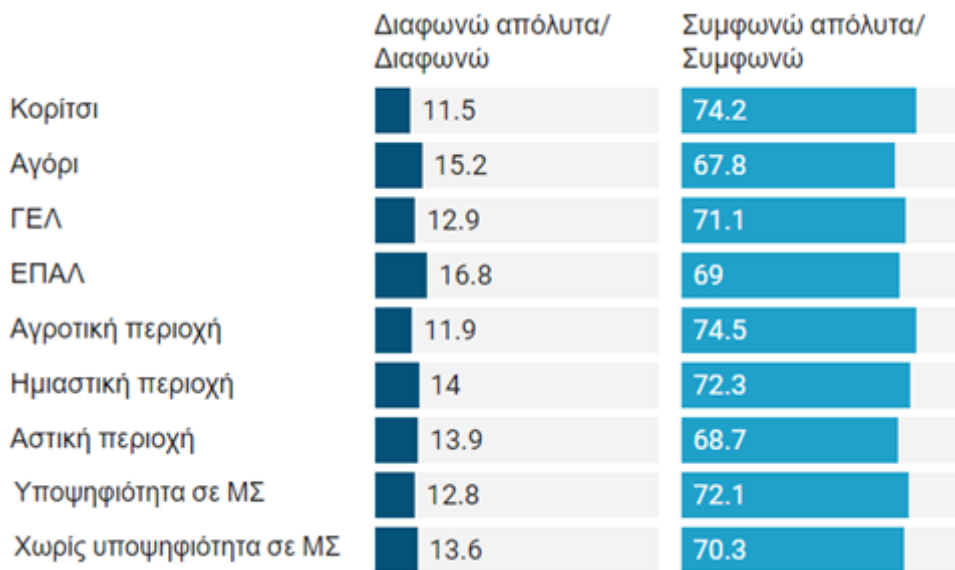
καθώς και ότι η συλλογική παρέμβαση μπορεί να είναι πιο αποτελεσματική από την ατομική δράση στη σχολική ζωή (83,4%). Τέλος, οι 7 στους 10 (70,6%) θεωρούν ότι το σχολείο λειτουργεί καλύτερα όταν οι μαθητές/τριες συμμετέχουν στις αποφάσεις ([Γράφημα 5](#)).

Τα κορίτσια σε σχέση με τα αγόρια, καθώς και όσοι/ες κατοικούν σε αγροτικές και ημιαστικές περιοχές σε σχέση με όσοι/ες κατοικούν σε αστικές περιοχές συμφωνούν περισσότερο με τη δήλωση ότι όταν οι μαθητές/τριες συμμετέχουν στις αποφάσεις που λαμβάνονται στο σχολείο, τα πράγματα λειτουργούν καλύτερα. Ενώ,

Γράφημα 6: Όταν οι μαθητές/τριες συμμετέχουν στις αποφάσεις που λαμβάνονται στο σχολείο, τα πράγματα λειτουργούν καλύτερα (%)

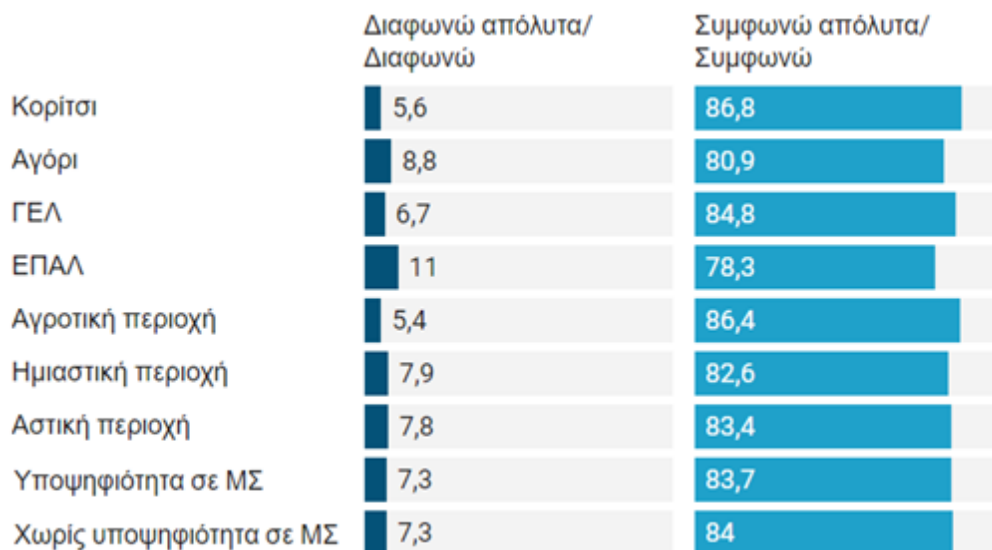
Κορίτσια
Αγόρια
ΓΕΛ
ΕΠΑΛ
Αγροτική περιοχή
Ημιαστική περιοχή
Αστική περιοχή
Υποψηφιότητα σε ΜΣ
Χωρίς υποψηφιότητα σε ΜΣ

με τη συγκεκριμένη δήλωση διαφωνούν σε μεγαλύτερο βαθμό οι μαθητές/τριες ΕΠΑΛ σε σχέση με όσους/ες φοιτούν σε ΓΕΛ ([Γράφημα 6](#)).

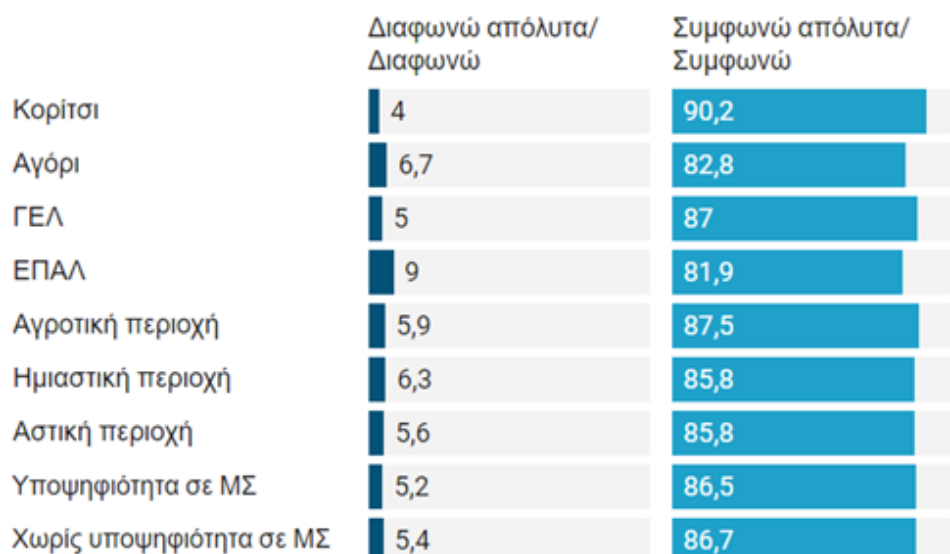
Τα κορίτσια και οι μαθητές/τριες που φοιτούν σε ΓΕΛ τείνουν να υποστηρίζουν περισσότερο από τα αγόρια και τους μαθητές/τριες σε ΕΠΑΛ, αντίστοιχα, ότι οι μαθητές/τριες μπορούν να επηρεάσουν ότι συμβαίνει στο σχολείο τους όταν δρουν όλοι μαζί, παρά ο καθένας μόνος του ([Γράφημα 7](#)).

Γράφημα 7: Οι μαθητές/τριες μπορούν να επηρεάσουν ότι συμβαίνει στο σχολείο τους όταν δρουν όλοι μαζί, παρά ο καθένας μόνος του (%)

Τα κορίτσια και οι μαθητές/τριες ΓΕΛ τείνουν να υποστηρίζουν σε μεγαλύτερο βαθμό ότι όταν οι μαθητές/τριες συνεργάζονται, μπορούν να συμβούν πολλές θετικές αλλαγές στα σχολεία ([Γράφημα 8](#)).

Γράφημα 8: Όταν οι μαθητές/τριες συνεργάζονται, μπορούν να συμβούν πολλές θετικές αλλαγές στα σχολεία (%)

Τι πρέπει να κάνουν οι μαθητές/τριες εάν διαφωνούν με μια απόφαση του σχολείου;

Η πλειοψηφία των μαθητών/τριών που συμμετείχαν στην έρευνα αναδεικνύουν τη λειτουργική χρηστικότητα του θεσμού των Μαθητικών Κοινοτήτων και τονίζουν τη διαμεσολαβητική τους λειτουργία. Χαρακτηριστικά, σχεδόν 7 στους/τις 10 δηλώνουν ότι **εάν το σχολείο τους πάρει μια απόφαση με την οποία διαφωνούν πολλοί μαθητές/τριες, οι τελευταίοι/ες θα πρέπει να προσπαθήσουν με τους/τις αντιπροσώπους τους στο 15μελές να πούνε την άποψή τους.**

Τα αγόρια υποστηρίζουν σε μικρότερο βαθμό τη

διαπραγμάτευση μέσα από το 15μελές σε σχέση με τα κορίτσια. Ενώ, παράλληλα υποστηρίζουν σε μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με τα κορίτσια την κατάληψη του σχολείου ως μορφή διαμαρτυρίας. Η διαπραγμάτευση μέσα από το 15μελές συμβούλιο επιλέγεται συχνότερα από μαθητές/τριες ΓΕΛ και όσους/ες κατοικούν σε αγροτικές περιοχές, ενώ η

Γράφημα 9: Σε περίπτωση που το σχολείο πάρει μια απόφαση με την οποία διαφωνούν πολλοί μαθητές/τριες, τι νομίζεις ότι πρέπει να κάνουν; (%)

	Να προσπαθήσουν με τους αντιπροσώπους τους στο 15μελές να πούνε την άποψή τους	Να διαμαρτυρηθούν στη Διεύθυνση ατομικά	Να μην κάνουν τίποτα διότι έτσι κι αλλιώς δεν θα αλλάξει η απόφαση	Να κάνουν κατάληψη
Σύνολο	72,3	4,3	3,6	16,2
Κορίτσια	81,1	4,7	2,8	8,7
Αγόρι	64,7	3,8	4,5	23,1
ΓΕΛ	74,4	4,1	3,2	14,4
ΕΠΑΛ	64,4	5	5	22,7
Αγροτική περιοχή	79,1	2,2	3,5	13
Ημιαστική περιοχή	73,3	3,9	3,4	15,2
Αστική περιοχή	70,2	5	3,8	17,5
Υποψηφιότητα σε ΜΣ	71,8	3,7	3	17,5
Χωρίς υποψηφιότητα σε ΜΣ	74,4	4,7	3,7	14

κατάληψη επιλέγεται συχνότερα από μαθητές ΕΠΑΛ και όσους/ες έχουν βάλει υποψηφιότητα στα Μαθητικά Συμβούλια ([Γράφημα 9](#)).

Γιατί βάζουν υποψηφιότητα οι μαθητές/τριες στα Μαθητικά Συμβούλια;

Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων αποδίδει σε **όσους/ες βάζουν υποψηφιότητα για τα Μαθητικά Συμβούλια** ατομοκεντρικά κίνητρα, όπως ότι *θέλουν να γίνουν γνωστοί/ές και έτσι να ωφεληθούν*

(34%), καθώς και ότι *θέλουν να βοηθήσουν τους/τις συμμαθητές/τριές τους* (25,3%). Λιγότεροι από 2 στους/τις 10 αποδίδουν στους υποψήφιους συλλογικά κίνητρα, όπως ότι *θέλουν να συμμετέχουν ενεργά στην τύχη του σχολείου τους* (18,4%) ή ότι *θέλουν να βοηθήσουν τους/τις συμμαθητές/τριές τους* (13,9%).

Γράφημα 10: Οι μαθητές/τριες που βάζουν υποψηφιότητα στα 15μελή συμβούλια, γιατί νομίζεις ότι το κάνουν στην πλειοψηφία τους; (%)

	Γιατί θέλουν να βοηθήσουν τους/τις συμμαθητές/τριές τους	Γιατί τους αρέσει να έχουν δύναμη και εξουσία	Γιατί θέλουν να συμμετέχουν ενεργά στην τύχη του σχολείου τους	Γιατί θέλουν να γίνουν γνωστοί/ές και έτσι να ωφεληθούν
Σύνολο	13,9	25,3	18,4	34
Κορίτσι	11,5	26,1	19,1	36,4
Αγόρι	16,9	24,4	18,4	30,9
ΓΕΛ	11,9	25	19,3	35,1
ΕΠΑΛ	20,9	26,5	15,2	30,1
Αγροτική περιοχή	19,2	22,2	24,2	25,7
Ημιαστική περιοχή	14,5	27,3	19	30,7
Αστική περιοχή	12,4	24,5	16,8	37,9
Υποψηφιότητα σε ΜΣ	15,8	25,7	20,2	29,7
Χωρίς υποψηφιότητα σε ΜΣ	11,9	25,3	17,2	37,5

Τα κορίτσια αποδίδουν συχνότερα στους/τις υποψήφιους/ες ως κίνητρο ότι *θέλουν να γίνουν γνωστοί/ές και να ωφεληθούν*, ενώ τα αγόρια αποδίδουν συχνότερα ως κίνητρο ότι *θέλουν να βοηθήσουν τους συμμαθητές/τριές τους*. Όσοι/ες φοιτούν σε ΕΠΑΛ αποδίδουν συχνότερα ως κίνητρο των υποψηφίων ότι *θέλουν να βοηθήσουν τους συμμαθητές/τριές τους*. Οι κάτοικοι αστικών περιοχών, καθώς και όσοι/ες δεν έχουν βάλει υποψηφιότητα για τα Μαθητικά Συμβούλια επιλέγουν συχνότερα το κίνητρο ότι *οι υποψήφιοι θέλουν να γίνουν γνωστοί/ές και έτσι να ωφεληθούν* ([Γράφημα 10](#)).

Με ποιο κριτήριο ψηφίζουν οι μαθητές/τριες τους εκπροσώπους τους στα Μαθητικά Συμβούλια;

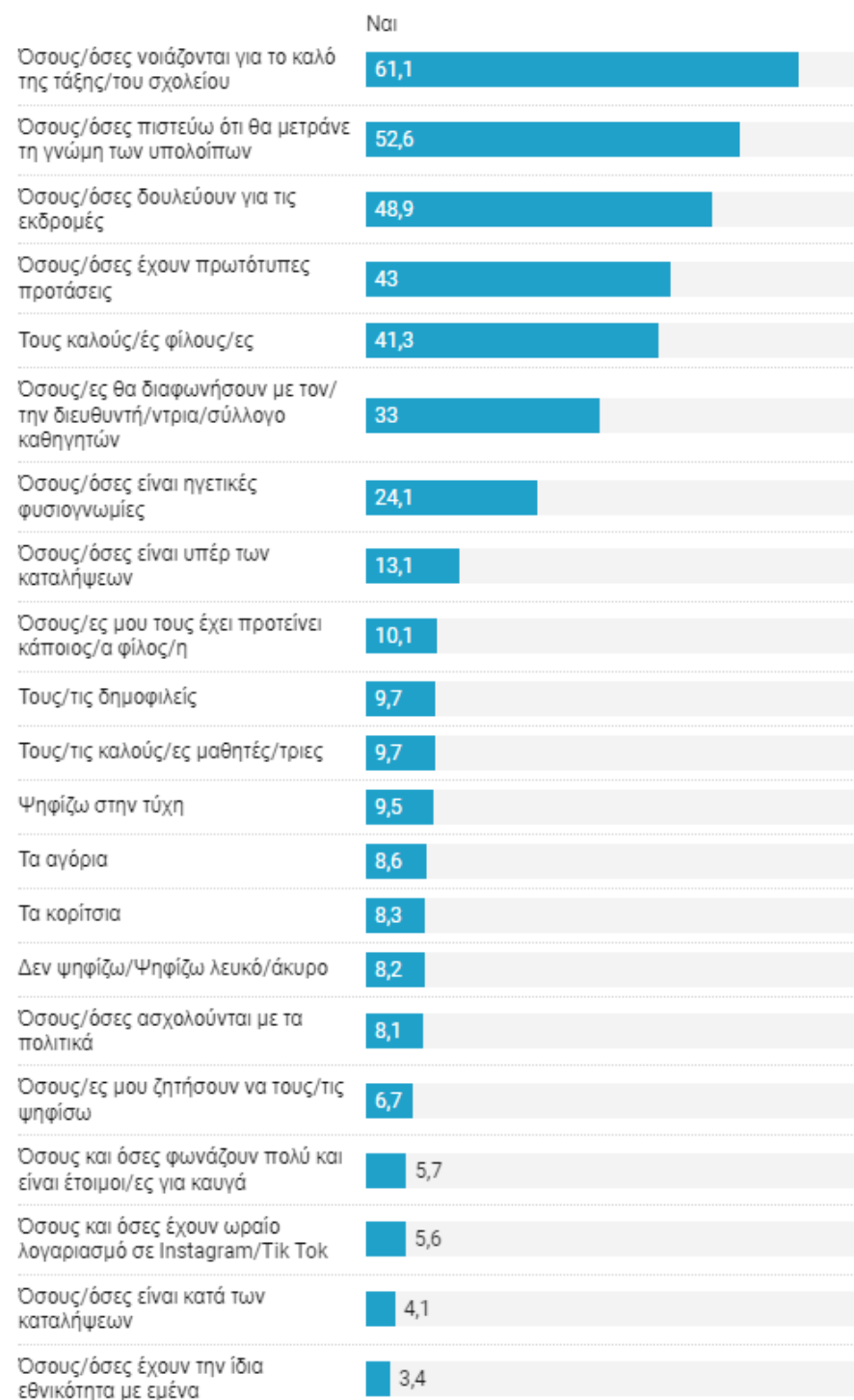
Οι συμμετέχοντες/ουσες αναδεικνύουν συλλογικά

κριτήρια για την επιλογή των εκπροσώπων τους στα Μαθητικά Συμβούλια.

Πάνω από 1 στους 2 αναφέρουν ότι επιλέγουν για εκπροσώπους όσους/ες νοιάζονται για το καλό της τάξης/του σχολείου (61,1%), καθώς και όσους/ες πιστεύουν ότι θα μετράνε τη γνώμη των υπολοίπων (52,6%). Ακολουθεί η επιλογή όσων δουλεύουν για τις εκδρομές (48,9%), όσων έχουν πρωτότυπες προτάσεις (43%) και όσων είναι καλοί/ές φίλοι/ες (41,3%) (Γράφημα 11).

Τα κορίτσια σε σχέση με τα αγόρια ψηφίζουν συχνότερα για αντιπροσώπους στα Μαθητικά Συμβούλια: όσους/ες νοιάζονται για το καλό της τάξης/του σχολείου, όσους/ες πιστεύουν ότι θα μετράνε τη γνώμη των υπολοίπων, όσους/ες δουλεύουν για τις εκδρομές,

Γράφημα 11: Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας (%)

όσους/ες έχουν πρωτότυπες προτάσεις, όσους/ες θα διαφωνούσαν με τον/την διευθυντή/τρια/σύλλογο καθηγητών, αλλά και τα κορίτσια υποψήφιες. Αντιθέτως, τα αγόρια σε σχέση με τα κορίτσια επιλέγουν συχνότερα: τους καλούς/ές φίλους/ες, όσους/ες είναι ηγετικές φυσιογνωμίες, όσους/ες είναι υπέρ των καταλήψεων, τους/τις δημοφιλείς, ψηφίζουν στην τύχη, τα αγόρια υποψήφιους, όσους/ες ασχολούνται με πολιτικά θέματα, όσους/ες τους ζήτησαν να τους/τις ψηφίσουν,

Γράφημα 12: Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας (πρώτες 12 κατηγορίες)

	Όσους/όσες νοιάζονται για το καλό της τάξης/του σχολείου	Όσους/όσες πιστεύω ότι θα μετράνε τη γνώμη των υπολοίπων	Όσους/όσες δουλεύουν για τις εκδρομές	Όσους/όσες έχουν πρωτότυπες προτάσεις	Τους καλούς/ές φίλους/ες	Όσους/ες θα διαφωνήσουν με τον/την διευθυντή/τρια/σύλλογο καθηγητών	Όσους/όσες είναι ηγετικές φυσιογνωμίες	Όσους/όσες είναι υπέρ των καταλήψεων	Όσους/ες μου τους έχει προτείνει κάποιος/α φίλος/η	Τους/τις δημοφιλείς	Τους/τις καλούς/ές μαθητές/τριες	Ψηφίζω στην τύχη
Κορίτσι	72,2	63,6	52,2	53,2	37	38,4	20,2	7,5	9,1	7,3	9,2	7,2
Αγόρι	51,5	42	46,4	33,8	46,9	27,5	28,6	18,2	11,1	12	10,5	11
ΓΕΛ	63,9	55,9	49,2	44,7	42,6	35,8	26,8	11,8	9,6	9,8	9,1	8,8
ΕΠΑΛ	51,5	40,7	47,8	36,9	36,7	23,4	14,6	17,7	11,7	9,6	12,1	11,8
Αγροτική περιοχή	66,6	53,4	48,4	45,5	39,5	34	21,5	10,7	8,5	7,7	7,1	8,3
Ημιαστική περιοχή	62,4	53,3	47,1	42,2	40,7	32,6	25	12,3	8,4	9,4	9,7	9,3
Αστική περιοχή	59,1	51,9	50,3	43	42,1	33,1	23,9	14,2	11,5	10,4	10,3	9,9
Υποψηφιότητα σε ΜΣ	64,1	55,6	52	42,8	44	37,1	28	14,5	8,3	9,8	9,4	7,6
Χωρίς υποψηφιότητα σε ΜΣ	61,3	52,8	48,4	44,7	40,7	31,5	21,8	11,8	11,4	9,2	9,9	10

όσους/ες φωνάζουν πολύ και είναι έτοιμοι/ες για καυγά, όσους και όσες έχουν ωραίο λογαριασμό σε Instagram/Tik Tok, όσους/όσες έχουν την ίδια εθνικότητα με τους/τις ίδιους/ες.

Οι συμμετέχοντες/ουσες που φοιτούν σε ΓΕΛ τείνουν συχνότερα από τους/τις μαθητές/τριες σε ΕΠΑΛ να ψηφίζουν στα Μαθητικά Συμβούλια: όσους/ες νοιάζονται για το καλό της τάξης/του σχολείου, όσους/ες πιστεύουν ότι θα μετράνε τη γνώμη των υπολοίπων, όσους/ες έχουν πρωτότυπες προτάσεις, τους καλούς/ές φίλους/ες, όσους/ες θα διαφωνούσαν με τον/την διευθυντή/τρια/σύλλογο καθηγητών, όσους/όσες είναι ηγετικές φυσιογνωμίες. Αντιθέτως, οι μαθητές/τριες σε ΕΠΑΛ επιλέγουν συχνότερα από τους μαθητές/τριες σε ΓΕΛ υποψήφιους/ες, που: είναι υπέρ των καταλήψεων, τους ζήτησαν να τους/τις ψηφίσουν, τους καλούς/ές μαθητές/τριες, τα αγόρια υποψήφιους, τα κορίτσια υποψήφιες, φωνάζουν πολύ και είναι έτοιμοι/ες για καυγά, έχουν ωραίο λογαριασμό σε Instagram/Tik Tok, είναι κατά των καταλήψεων, έχουν την ίδια εθνικότητα με τους/τις ίδιους/ες. Επίσης, οι μαθητές/τριες των ΕΠΑΛ συχνότερα ψηφίζουν στην τύχη, και δεν ψηφίζουν/ψηφίζουν λευκό/άκυρο.

Στις αγροτικές περιοχές οι μαθητές/τριες που συμμετείχαν στην έρευνα ψηφίζουν συχνότερα όσους/ες νοιάζονται για το καλό της τάξης/του σχολείου, καθώς και όσους/ες τους/τις ζητούν να τους/τις

ψηφίσουν. Αντιθέτως, οι μαθητές/τριες στις αστικές περιοχές συχνότερα δηλώνουν ότι δεν ψηφίζουν/Ψηφίζουν λευκό/άκυρο, ενώ επιλέγουν συχνότερα για αντιπροσώπους τους στα Μαθητικά Συμβούλια, όσους/ες: είναι υπέρ των καταλήψεων, τους/τις έχει προτείνει κάποιος/α φίλος/η.

Όσοι/ες έχουν βάλει υποψηφιότητα στα Μαθητικά Συμβούλια οι ίδιοι/ες επιλέγουν συχνότερα από όσους/ες δεν έχουν βάλει υποψηφιότητα για εκπροσώπους, τους συμμαθητές/τριές τους που: δουλεύουν για τις εκδρομές, είναι καλοί φίλοι/ες, είναι ηγετικές φυσιογνωμίες, είναι υπέρ των καταλήψεων, είναι αγόρια, έχουν ωραίο λογαριασμό σε Instagram/Tik Tok, έχουν την ίδια εθνικότητα με τους ίδιους/ες. Αντίθετα, όσοι/ες δεν έχουν βάλει υποψηφιότητα επιλέγουν συχνότερα για τα Μαθητικά Συμβούλια όσους/ες: τους/τις έχει προτείνει κάποιος/α φίλος/η, και φωνάζουν πολύ και είναι έτοιμοι/ες για καυγά, ενώ συχνότερα ψηφίζουν στην τύχη και δεν ψηφίζουν/ψηφίζουν λευκό/άκυρο (Γράφημα 12 και Γράφημα 13).

Γράφημα 13: Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας (%) (τελευταίες 9 κατηγορίες)

	Τα αγόρια	Τα κορίτσια	Δεν ψηφίζω/ Ψηφίζω λευκό/ άκυρο	Όσους/όσες ασχολούνται με τα πολιτικά	Όσους/ες μου ζητήσουν να τους/τις ψηφίσω	Όσους και όσες φωνάζουν πολύ και είναι έτοιμοι/ες για καυγά	Όσους και όσες έχουν ωραίο λογαριασμό σε Instagram/Tik Tok	Όσους/όσες είναι κατά των καταλήψεων	Όσους/όσες έχουν την ίδια εθνικότητα με εμένα
Κορίτσια	3,6	9,3	7,5	6,8	5,8	2,8	2,7	3,6	1,1
Αγόρια	13	6,3	8,1	9,2	7,6	8,1	7,6	4,6	5
ΓΕΛ	7,5	7,7	7,5	8,4	6,3	4,7	4,7	3,3	2,8
ΕΠΑΛ	12,1	10,6	10,7	7,1	8	9,3	9,1	6,9	5,5
Αγροτική περιοχή	7,5	8,3	4,7	9,3	10,1	4,5	5,5	3,8	3
Ημιαστική περιοχή	7,6	8	8	8,3	6,7	6,4	5,5	4,3	3,2
Αστική περιοχή	9,4	8,6	9,1	7,7	6	5,4	5,8	4,1	3,7
Υποψηφιότητα σε ΜΣ	9,5	7,8	5,1	8,4	6,3	6,9	6,2	4,2	4
Χωρίς υποψηφιότητα σε ΜΣ	6,9	8	9,7	7,8	6,8	4	4,3	3,7	2,2

Υπάρχει ισότητα ευκαιριών ανάμεσα στα δύο φύλα για εκπροσώπηση στα Μαθητικά Συμβούλια;

Σχεδόν 6 στους 10 μαθητές/τριες που συμμετείχαν στην έρευνα δήλωσαν ότι **υπάρχουν ίσες ευκαιρίες μεταξύ των δύο φύλων για να ψηφιστούν ως εκπρόσωποι στα Μαθητικά Συμβούλια**. Ωστόσο, 3 στους 10 συμμετέχοντες/ουσες δηλώνουν ότι **τα αγόρια έχουν περισσότερες ευκαιρίες από τα κορίτσια να ψηφιστούν**, ενώ λιγότεροι/ες από 1 στους 10 δηλώνουν ότι **τα κορίτσια έχουν περισσότερες ευκαιρίες από τα αγόρια να ψηφιστούν**.

Τα κορίτσια ισχυρίζονται σε μεγαλύτερο βαθμό ότι τα αγόρια έχουν περισσότερες ευκαιρίες από τα κορίτσια να ψηφιστούν, ενώ τα αγόρια υποστηρίζουν συχνότερα το αντίθετο, δηλαδή, ότι τα κορίτσια έχουν περισσότερες ευκαιρίες από τα αγόρια να ψηφιστούν. Οι

Γράφημα 14: Υπάρχουν ίσες ευκαιρίες μεταξύ των δύο φύλων για να ψηφιστούν ως εκπρόσωποι στα Μαθητικά Συμβούλια (%)

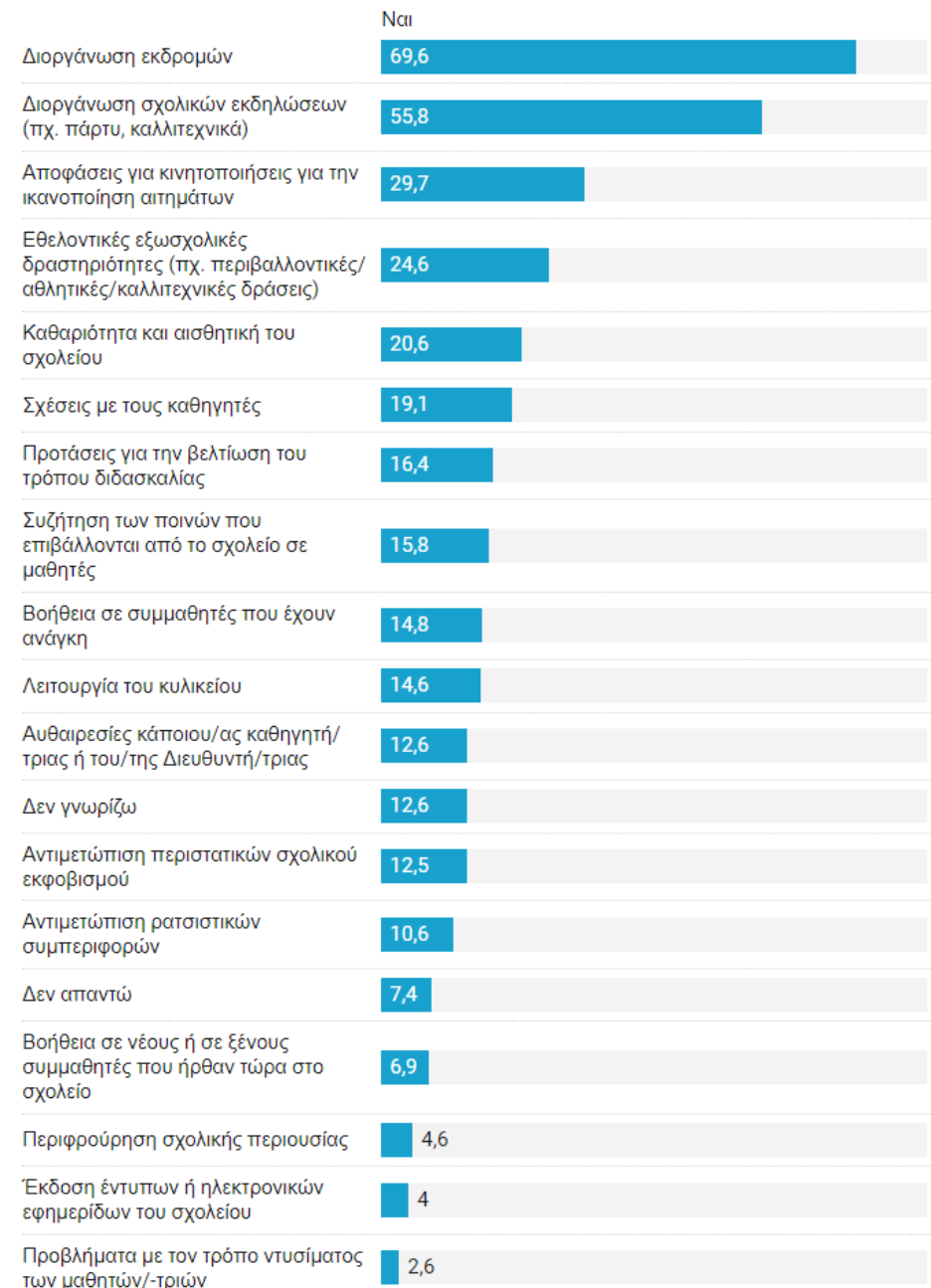

μαθητές/τριες που διαμένουν σε αστικές περιοχές σε σχέση με όσους διαμένουν σε αγροτικές και ημιαστικές περιοχές δηλώνουν συχνότερα ότι τα αγόρια έχουν περισσότερες ευκαιρίες από τα κορίτσια να ψηφιστούν, αλλά και σε μικρότερο βαθμό ότι υπάρχει ισότητα ευκαιριών μεταξύ των δύο φύλων. Τέλος, όσοι/ες έχουν βάλει οι ίδιοι/ες υποψηφιότητα για τα Μαθητικά Συμβούλια ισχυρίζονται συχνότερα από όσους/ες δεν έχουν βάλει υποψηφιότητα ότι τα κορίτσια έχουν περισσότερες ευκαιρίες από τα αγόρια να ψηφιστούν ([Γράφημα 14](#)).

Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολούνται τα Μαθητικά Συμβούλια;

Οι μαθητές/τριες που συμμετείχαν στην έρευνα αναδεικνύουν την κοινωνικοποιητική δυναμική των Μαθητικών συμβουλίων. Η πλειοψηφία ισχυρίζεται ότι το βασικότερο ζήτημα με το οποίο ασχολούνται τα Μαθητικά Συμβούλια είναι η διοργάνωση εκδρομών (69,6%) και η διοργάνωση σχολικών εκδηλώσεων (πχ. πάρτυ, καλλιτεχνικά) (55,8%). Σε μικρότερο βαθμό αναδεικνύεται και ο κινηματικός ρόλος των Μαθητικών Συμβουλίων μέσα από τον ισχυρισμό ότι τα Μαθητικά Συμβούλια ασχολούνται με τις αποφάσεις για κινητοποιήσεις για την ικανοποίηση αιτημάτων (29,7%) ([Γράφημα 15](#)).

Γράφημα 15: Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας (%)

Τα κορίτσια συγκριτικά με τα αγόρια επιλέγουν συχνότερα ως ζητήματα με τα οποία ασχολούνται τα Μαθητικά Συμβούλια τα εξής: διοργάνωση εκδρομών, διοργάνωση σχολικών εκδηλώσεων (πχ. πάρτυ, καλλιτεχνικά), αποφάσεις για κινητοποιήσεις για την ικανοποίηση αιτημάτων, εθελοντικές εξωσχολικές δραστηριότητες (πχ. περιβαλλοντικές/αθλητικές/καλλιτεχνικές δράσεις), συζήτηση των ποινών που

επιβάλλονται από το σχολείο σε μαθητές, αυθαιρεσίες κάποιου/ας καθηγητή/τριας ή του/της Διευθυντή/τριας. Αντιθέτως, τα αγόρια σε σύγκριση με τα κορίτσια αναφέρουν συχνότερα ως θέματα που απασχολούν τα Μαθητικά Συμβούλια: την περιφρούρηση σχολικής περιουσίας και τα προβλήματα με τον τρόπο ντυσίματος των μαθητών/-τριών. Επίσης, τα αγόρια συχνότερα από τα κορίτσια δεν τοποθετούνται στη συγκεκριμένη ερώτηση (Δε γνωρίζω και Δεν απαντώ).

Γράφημα 16: Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και θάλε τα σε σειρά προτεραιότητας (%) (πρώτες 10 κατηγορίες)

	Διοργάνωση εκδρομών	Διοργάνωση σχολικών εκδηλώσεων (πχ. πάρτυ, καλλιτεχνικά)	Αποφάσεις για κινητοποιήσεις για την ικανοποίηση αιτημάτων	Εθελοντικές εξωσχολικές δραστηριότητες (πχ. περιβαλλοντικές/αθλητικές/καλλιτεχνικές δράσεις)	Καθαριότητα και αισθητική του σχολείου	Σχέσεις με τους καθηγητές	Προτάσεις για την βελτίωση του τρόπου διδασκαλίας	Συζήτηση των ποινών που επιβάλλονται από το σχολείο σε μαθητές	Βοήθεια σε συμμαθητές που έχουν ανάγκη	Λειτουργία του κυλικείου
Κορίτσια	73,2	60,9	33	27,3	21,6	18,6	15,6	17,4	14,7	12,6
Αγόρια	66,5	51,8	27,3	22,9	20,4	20,5	17,5	14,5	15,5	16,4
ΓΕΛ	72,3	60,7	32,3	25,4	20,4	19,5	15,7	15,9	14,5	13,2
ΕΠΑΛ	59,9	38,8	20,5	21,8	21,6	17,7	19,2	15,5	16,2	19,5
Αγροτική περιοχή	70,2	54,5	30,4	26,7	26,1	20,9	15	17,6	15,6	16
Ημιαστική περιοχή	68,2	54,2	30,2	26,1	20,1	18	18,4	17,4	15,8	14,2
Αστική περιοχή	70,4	57,2	29,2	23,2	19,9	19,5	15,4	14,4	14	14,6
Υποψηφιότητα σε ΜΣ	71,8	58,5	33	26,1	22,2	21,5	17,7	17,5	16,6	14,7
Χωρίς υποψηφιότητα σε ΜΣ	70,4	56,1	28,5	24,4	20	17,4	15,7	14,7	13,5	14,2

Ός προς το είδος του σχολείου φοίτησης, οι μαθητές/τριες των ΓΕΛ αναφέρουν συχνότερα ως θέματα των Μαθητικών Συμβουλίων τα εξής: διοργάνωση εκδρομών, διοργάνωση σχολικών εκδηλώσεων (πχ. πάρτυ, καλλιτεχνικά), αποφάσεις για κινητοποιήσεις για την ικανοποίηση αιτημάτων, εθελοντικές εξωσχολικές δραστηριότητες (πχ. περιβαλλοντικές/αθλητικές/καλλιτεχνικές δράσεις), αυθαιρεσίες

Γράφημα 17: Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και θάλε τα σε σειρά προτεραιότητας (%) (τελευταίες 9 κατηγορίες)

	Αυθαιρεσίες κάποιου/ας καθηγητή/τριας ή του/της Διευθυντή/τριας	Δεν γνωρίζω	Αντιμέτωπιση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού	Αντιμέτωπιση ρατσιστικών συμπεριφορών	Δεν απαντώ	Βοήθεια σε νέους ή σε ξένους συμμαθητές που ήρθαν τώρα στο σχολείο	Περιφρούρηση σχολικής περιουσίας	Έκδοση έντυπων ή ηλεκτρονικών εφημερίδων του σχολείου	Προβλήματα με τον τρόπο ντυσίματος των μαθητών/-τριών
Κορίτσια	13,7	9,9	12,4	9,9	5,4	6,4	3,3	3,7	1,8
Αγόρια	11,3	14,3	12,8	11,6	8,2	7,5	5,1	4,7	3,2
ΓΕΛ	13,9	11,1	11,4	9,1	6,3	5,8	4,3	4,3	2,1
ΕΠΑΛ	8	17,9	16,2	16	11	10,9	4,5	3,2	4,4
Αγροτική περιοχή	14	8,3	16,4	11,5	6,1	7,9	4,3	4,3	3
Ημιαστική περιοχή	12	12,5	13,3	11,6	7	6,8	5,4	3,8	2,7
Αστική περιοχή	12,7	13,5	11,1	9,8	7,9	6,8	3,6	4,2	2,4
Υποψηφιότητα σε ΜΣ	14,2	9,4	14,4	12	6,1	7,7	4,9	4,7	3,2
Χωρίς υποψηφιότητα σε ΜΣ	11,5	14,1	11,1	9,6	6,5	6,2	3,6	3,4	2

κάποιου/ας καθηγητή/τριας ή του/της Διευθυντή/τριας. Αντίθετα, οι μαθητές/τριες των ΕΠΑΛ αναδεικνύουν συχνότερα τα εξής θέματα: προτάσεις για την βελτίωση του τρόπου διδασκαλίας, λειτουργία του κυλικείου, αντιμετώπιση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού, αντιμετώπιση ρατσιστικών συμπεριφορών, βοήθεια σε νέους ή σε ξένους συμμαθητές που ήρθαν τώρα στο σχολείο, προβλήματα με τον τρόπο ντυσίματος των μαθητών/τριών. Επίσης, όσοι/ες φοιτούν σε ΕΠΑΛ επιλέγουν συχνότερα ως απαντήσεις το δε γνωρίζω και δεν απαντώ.

Όσοι/ες διαβιούν σε αγροτικές περιοχές επιλέγουν ως ζητήματα που απασχολούν τα Μαθητικά Συμβούλια συχνότερα την καθαριότητα και αισθητική του σχολείου, τη συζήτηση των ποινών που επιβάλλονται από το σχολείο σε μαθητές και την αντιμετώπιση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού. Οι μαθητές/τριες σε ημιαστικές περιοχές επιλέγουν συχνότερα ως θέματα των Μαθητικών Συμβουλίων τις προτάσεις για την βελτίωση του τρόπου διδασκαλίας, και την περιφρούρηση της σχολικής περιουσίας.

Οι μαθητές/τριες που έχουν βάλει οι ίδιοι υποψηφιότητα για τα Μαθητικά Συμβούλια αναδεικνύουν τα εξής ζητήματα που τα απασχολούν: τις αποφάσεις για κινητοποιήσεις για την ικανοποίηση αιτημάτων, τις σχέσεις με τους/τις καθηγητές/τριες, τη συζήτηση των ποινών που επιβάλλονται από το σχολείο σε μαθητές, τη βοήθεια σε συμμαθητές που έχουν ανάγκη, τις αυθαιρεσίες κάποιου/ας καθηγητή/τριας ή του/της Διευθυντή/τριας, την αντιμετώπιση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού, την αντιμετώπιση ρατσιστικών συμπεριφορών, τη βοήθεια σε νέους ή σε ξένους συμμαθητές που ήρθαν τώρα στο σχολείο, την περιφρούρηση σχολικής περιουσίας, την έκδοση έντυπων ή ηλεκτρονικών εφημερίδων του σχολείου και τα προβλήματα με τον τρόπο ντυσίματος των μαθητών/τριών ([Γράφημα 16](#) και [Γράφημα 17](#)).

Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολούνται τα Μαθητικά Συμβούλια;

Σχεδόν 2 στους 10 μαθητές/τριες που πήραν μέρος στην έρευνα φαίνεται να προτεραιοποιούν τις σχολικές εκδρομές ως ένα βασικό ζήτημα με το οποίο δεν ασχολούνται τα Μαθητικά Συμβούλια. Ακολουθεί η έλλειψη παρέμβασης των Μαθητικών Συμβουλίων σε προτάσεις για την βελτίωση του τρόπου διδασκαλίας (37,5%), στην καθαριότητα και αισθητική του σχολείου (31,1%), στη συμβολή στην αντιμετώπιση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού (30,8%). Σε μικρότερο ποσοστό επιλέγονται ως ζητήματα στα οποία λείπει η εμπλοκή των Μαθητικών Συμβουλίων η αντιμετώπιση ρατσιστικών συμπεριφορών (29,3%) και η βοήθεια σε συμμαθητές/τριες που έχουν ανάγκη (28,7%) (Γράφημα 18).

Γράφημα 18: Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί (%);

Τα κορίτσια σε σχέση με τα αγόρια αναφέρουν ως βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολούνται τα Μαθητικά Συμβούλια τα εξής: *προτάσεις για την βελτίωση του τρόπου διδασκαλίας, καθαριότητα και αισθητική του σχολείου, αντιμετώπιση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού, αντιμετώπιση ρατσιστικών συμπεριφορών, βοήθεια σε συμμαθητές που έχουν ανάγκη, βοήθεια σε νέους ή σε ξένους συμμαθητές που ήρθαν τώρα στο σχολείο, εθελοντικές εξωσχολικές δραστηριότητες (πχ. περιβαλλοντικές/αθλητικές/καλλιτεχνικές δράσεις), αποφάσεις για κινητοποιήσεις για την ικανοποίηση αιτημάτων.* Τα αγόρια, αντιθέτως, πιο συχνά αναφέρουν τη λειτουργία του κυλικείου και την περιφρούρηση σχολικής περιουσίας.

Γράφημα 19: Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; (%) (πρώτες 10 κατηγορίες)

	Διοργάνωση εκδρομών	Προτάσεις για την βελτίωση του τρόπου διδασκαλίας	Καθαριότητα και αισθητική του σχολείου	Αντιμέτωπιση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού	Αντιμέτωπιση ρατσιστικών συμπεριφορών	Βοήθεια σε συμμαθητές που έχουν ανάγκη	Βοήθεια σε νέους ή σε ξένους συμμαθητές που ήρθαν τώρα στο σχολείο	Εθελοντικές εξωσχολικές δραστηριότητες (π.χ. περιβαλλοντικές/αθλητικές/καλλιτεχνικές δράσεις)	Σχέσεις με τους καθηγητές	Συζήτηση των πονιών που επβάλλονται από το σχολείο σε μαθητές
Κορίτσια	79,6	41,3	33,4	36,3	34,9	33,4	22,7	23	18,8	16,7
Αγόρια	80,7	34,2	29,2	25,2	22,6	23,5	16,4	16,4	19,3	18,8
ΓΕΛ	82	39,9	31,2	31,7	30	30	19,8	21	18,8	17,9
ΕΠΑΛ	73,4	28,9	30,8	27,6	26,7	24	18,8	14,7	19,2	15,8
Αγροτική περιοχή	84	34,8	27,7	26,5	25,9	28,3	15,8	21,1	18	17
Ημιαστική περιοχή	71	37,3	31,1	32,1	29,8	27,9	19,5	17,7	18,8	19,1
Αστική περιοχή	85,7	38,1	31,8	30,8	29,6	29,3	20,3	20,6	19,2	16,4
Υποψηφιότητα σε ΜΣ	80,7	37,8	29,5	29,1	28,3	28,6	18,6	20,7	20,6	19,2
Χωρίς υποψηφιότητα σε ΜΣ	79,4	38,7	33,1	32,5	31	29,6	20,7	19,6	17,9	16,5

Οι μαθητές/τριες που φοιτούν σε ΓΕΛ αναφέρουν συχνότερα ως θέματα που δεν ασχολούνται τα Μαθητικά Συμβούλια: τη *διοργάνωση εκδρομών, τις προτάσεις για την βελτίωση του τρόπου διδασκαλίας, την αντιμετώπιση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού, την αντιμετώπιση ρατσιστικών*

Γράφημα 20: Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; (τελευταίες 9 κατηγορίες)

	Αυθαιρεσίες κάποιου/ας καθηγητή/τριας ή του/της Διευθυντή/τριας	Διοργάνωση σχολικών εκδηλώσεων (πχ. πάρτυ, καλλιτεχνικά)	Αποφάσεις για κινητοποιήσεις για την ικανοποίηση αιτημάτων	Λειτουργία του κυλικείου	Περιφρούρηση σχολικής περιουσίας	Έκδοση έντυπων ή ηλεκτρονικών εφημερίδων του σχολείου	Δεν γνωρίζω	Προβλήματα με τον τρόπο ντυσίματος των μαθητών/-τριών	Δεν απαντώ
Κορίτσια	16,5	14	16,3	11,6	12,3	13	8,4	10,2	6,1
Αγόρια	14,1	16,2	12,9	16,8	16,2	14,1	16,4	11,4	10,8
ΓΕΛ	16,5	13,8	14,9	14,1	14,5	14,1	11,3	11,4	7,8
ΕΠΑΛ	10,6	18,5	13,8	15,2	12,8	10,9	17,3	9,1	12,9
Αγροτική περιοχή	12,8	16,6	11,7	19,6	13	14,4	10,9	12,8	8,1
Ημιαστική περιοχή	16,3	15,4	14,9	14,3	13,2	13,7	12,7	11	9
Αστική περιοχή	14,9	14,1	15,1	13,3	14,9	12,9	12,9	10,4	9
Υποψηφιότητα σε ΜΣ	18,3	15,1	14,9	16,6	16,4	15,9	11,5	12,9	8
Χωρίς υποψηφιότητα σε ΜΣ	13,5	14,9	14,9	12,7	12,8	11,9	12,2	9,5	7,9

συμπεριφορών, τη βοήθεια σε συμμαθητές που έχουν ανάγκη, τις εθελοντικές εξωσχολικές δραστηριότητες (πχ. περιβαλλοντικές/αθλητικές/καλλιτεχνικές δράσεις), τις αυθαιρεσίες κάποιου/ας καθηγητή/τριας ή του/της Διευθυντή/τριας, την έκδοση έντυπων ή ηλεκτρονικών εφημερίδων του σχολείου και τα προβλήματα με τον τρόπο ντυσίματος των μαθητών/τριών.

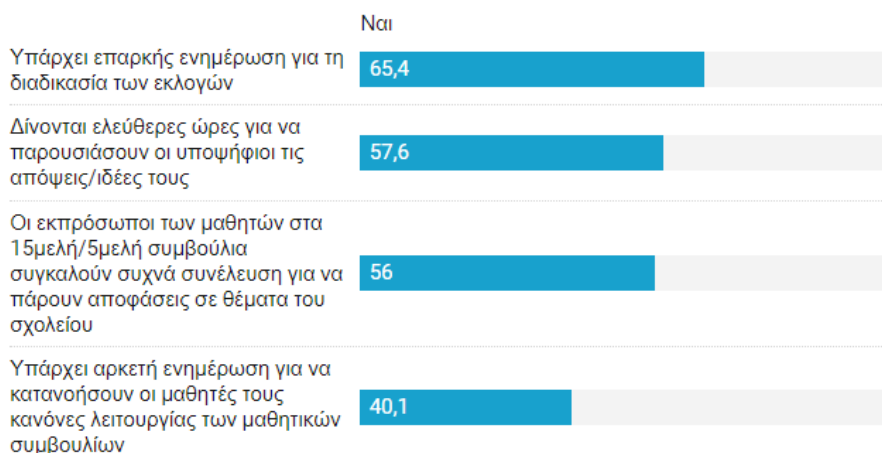
Όσοι/ες κατοικούν σε ημιαστικές περιοχές αναφέρουν σε μικρότερο βαθμό ως θέματα που λείπουν από τις ενασχολήσεις των Μαθητικών Συμβουλίων: τη διοργάνωση εκδρομών, και τις εθελοντικές εξωσχολικές δραστηριότητες (πχ. περιβαλλοντικές/αθλητικές/καλλιτεχνικές δράσεις). Ενώ, οι μαθητές/τριες σε αγροτικές περιοχές αναφέρουν συχνότερα ως ζήτημα με το οποίο δεν ασχολούνται τα Μαθητικά Συμβούλια τη λειτουργία του κυλικείου.

Οι μαθητές/τριες που δεν έχουν βάλει υποψηφιότητα στα Μαθητικά Συμβούλια αναφέρουν συχνότερα ως θέματα με τα οποία δεν ασχολούνται τα Συμβούλια: την καθαριότητα και αισθητική του σχολείου, την αντιμετώπιση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού, και την αντιμετώπιση ρατσιστικών συμπεριφορών. Αντιθέτως, οι μαθητές/τριες που έχουν βάλει υποψηφιότητα αναφέρουν συχνότερα ότι τα Μαθητικά Συμβούλια δεν ασχολούνται με θέματα, όπως: οι σχέσεις με τους καθηγητές, η συζήτηση των ποινών που επιβάλλονται από το σχολείο σε μαθητές, οι αυθαιρεσίες κάποιου/ας καθηγητή/τριας ή του/της Διευθυντή/τριας ([Γράφημα 19](#) και [Γράφημα 20](#)).

Πως οργανώνονται οι εκλογές και πως λειτουργούν τα Μαθητικά Συμβούλια;

Πάνω από ένας/μία στους δύο μαθητές/τριες επιλέγουν θετικές δηλώσεις για την οργάνωση της εκλογικής διαδικασίας, καθώς και για τη λειτουργία των Μαθητικών Κοινοτήτων. Η πλειοψηφία υποστηρίζει ότι υπάρχει επαρκής ενημέρωση για τη διαδικασία των εκλογών (65,4%). Αρκετοί/ες παραδέχονται ότι δίνονται

Γράφημα 21: Τι ισχύει από τα παρακάτω σχετικά με τις εκλογές και τη λειτουργία για τα μαθητικά συμβούλια στο σχολείο σου; (%)

ελεύθερες ώρες για να παρουσιάσουν οι υποψήφιοι τις απόψεις/ιδέες τους (57,6%), καθώς και ότι οι

εκπρόσωποι των μαθητών στα 15μελή/5μελή συμβούλια συγκαλούν συχνά συνέλευση για να πάρουν αποφάσεις σε θέματα του σχολείου (56%). Ωστόσο, φαίνεται να υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης στην κατανόηση του θεσμού των Μαθητικών Κοινοτήτων, καθώς το μικρότερο ποσοστό θετικών απαντήσεων συγκεντρώνει η δήλωση ότι υπάρχει αρκετή ενημέρωση για να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες τους κανόνες λειτουργίας των μαθητικών συμβουλίων (40,1%) (Γράφημα 21).

Τα αγόρια υποστηρίζουν πιο σθεναρά από τα κορίτσια ότι υπάρχει επαρκής ενημέρωση για τη διαδικασία των εκλογών, ότι οι εκπρόσωποι των μαθητών στα 15μελή/5μελή συμβούλια συγκαλούν συχνά συνέλευση για να πάρουν αποφάσεις σε θέματα του σχολείου, καθώς και ότι υπάρχει ενημέρωση για να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες τους κανόνες λειτουργίας των μαθητικών συμβουλίων.

Γράφημα 22: Τι ισχύει από τα παρακάτω σχετικά με τις εκλογές και τη λειτουργία για τα μαθητικά συμβούλια στο σχολείο σου; (%)

	Υπάρχει επαρκής ενημέρωση για τη διαδικασία των εκλογών	Δίνονται ελεύθερες ώρες για να παρουσιάσουν οι υποψήφιοι τις απόψεις/ιδέες τους	Οι εκπρόσωποι των μαθητών στα 15μελή/5μελή συμβούλια συγκαλούν συχνά συνέλευση για να πάρουν αποφάσεις σε θέματα του σχολείου	Υπάρχει αρκετή ενημέρωση για να κατανοήσουν οι μαθητές τους κανόνες λειτουργίας των μαθητικών συμβουλίων
Κορίτσι	64,2	56,9	54,8	38,4
Αγόρι	67,2	58,7	58,4	43,1
ΓΕΛ	64,9	60,2	55,9	39
ΕΠΑΛ	67,2	47,5	56,1	44,5
Αγροτική περιοχή	73,7	61,9	59,1	44,5
Ημιαστική περιοχή	65,6	51,3	54,8	41
Αστική περιοχή	63,6	61,1	56,2	38,7
Υποψηφιότητα σε ΜΣ	67,8	56,5	55,7	42,3
Χωρίς υποψηφιότητα σε ΜΣ	64,1	59,1	56,5	38,8

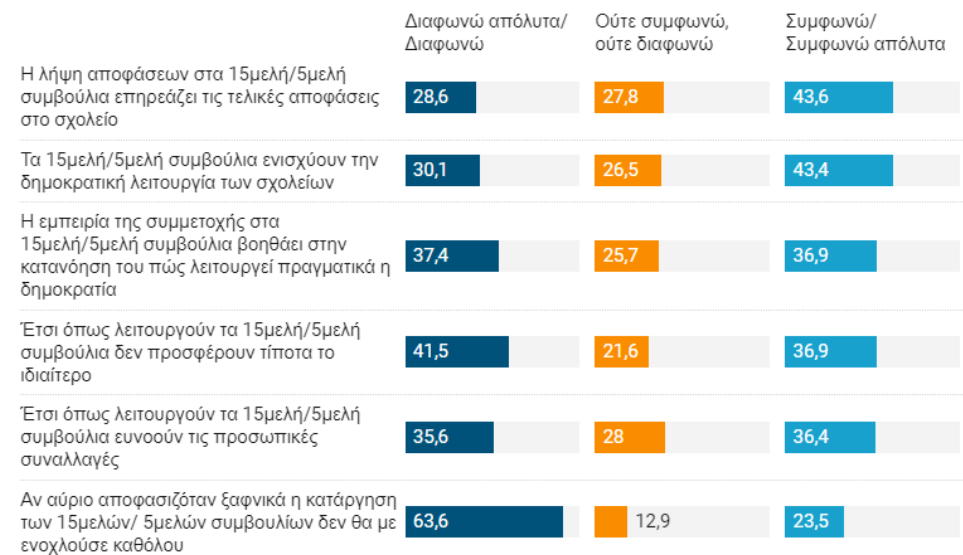
Οι μαθητές/τριες στα ΓΕΛ δηλώνουν συχνότερα ότι δίνονται ελεύθερες ώρες για να παρουσιάσουν οι υποψήφιοι/ες τις απόψεις/ιδέες τους. Ενώ οι μαθητές στα ΕΠΑΛ δηλώνουν συχνότερα ότι υπάρχει αρκετή ενημέρωση για να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες τους κανόνες λειτουργίας των μαθητικών συμβουλίων.

Οι μαθητές στις ημιαστικές περιοχές δηλώνουν λιγότερο συχνά ότι δίνονται ελεύθερες ώρες για να παρουσιάσουν οι υποψήφιοι τις απόψεις/ιδέες τους. Όσοι/ες έχουν βάλει οι ίδιοι/ες υποψηφιότητα για τα Μαθητικά Συμβούλια υποστηρίζουν συχνότερα ότι υπάρχει επαρκής ενημέρωση για τη διαδικασία των εκλογών, καθώς και ότι υπάρχει αρκετή ενημέρωση για να κατανοήσουν οι μαθητές τους κανόνες λειτουργίας των μαθητικών συμβουλίων (Γράφημα 22).

Είναι αποτελεσματικά τα Μαθητικά Συμβούλια;

Η πλειοψηφία των μαθητών/τριών που συμμετείχαν στην έρευνα υποστηρίζουν την αποτελεσματική λειτουργία του θεσμού των Μαθητικών Κοινοτήτων σε θέματα που αφορούν την επίτευξη της δημοκρατικότητας στη σχολική ζωή. Αρκετοί/ές

Γράφημα 23: Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις (%)

συμφωνούν με τη δήλωση ότι τα Μαθητικά Συμβούλια επηρεάζουν τις τελικές αποφάσεις (43,6%) και ότι ενισχύουν την δημοκρατική λειτουργία των σχολείων (43,4%). Επίσης, η πλειοψηφία διαφωνεί με μια πιθανή κατάργηση του θεσμού (63,6%). Ωστόσο, οι μαθητές/τριες εμφανίζονται μάλλον αμφίθυμοι/ες για τις δηλώσεις ότι: η συμμετοχή στα Μαθητικά Συμβούλια βοηθάει στην κατανόηση του πώς λειτουργεί πραγματικά η δημοκρατία, ότι έτσι όπως λειτουργούν τα Συμβούλια δεν προσφέρουν τίποτα ιδιαίτερο, καθώς και ότι ευνοούν τις προσωπικές συναλλαγές (Γράφημα 23).

Τα κορίτσια κατά τι περισσότερο από τα αγόρια υποστηρίζουν ότι: η λήψη αποφάσεων στα 15μελή/5μελή συμβούλια επηρεάζει τις τελικές αποφάσεις στο σχολείο, τα 15μελή/5μελή συμβούλια ενισχύουν την δημοκρατική λειτουργία των σχολείων, η εμπειρία της συμμετοχής στα 15μελή/5μελή συμβούλια βοηθάει στην κατανόηση του πώς λειτουργεί πραγματικά η δημοκρατία και ότι έτσι όπως λειτουργούν τα 15μελή/5μελή συμβούλια δεν προσφέρουν τίποτα το ιδιαίτερο. Αντίθετα, τα αγόρια είναι πιο επικριτικά και δηλώνουν συχνότερα ότι αν αύριο αποφασιζόταν ξαφνικά η κατάργηση των 15μελών/5μελών συμβουλίων δεν θα τα ενοχλούσε καθόλου.

Οι μαθητές/τριες στα ΓΕΛ υποστηρίζουν περισσότερο ότι τα 15μελή/5μελή συμβούλια ενισχύουν την δημοκρατική λειτουργία των σχολείων και ότι η εμπειρία της συμμετοχής στα 15μελή/5μελή συμβούλια βοηθάει στην κατανόηση του πώς λειτουργεί πραγματικά η δημοκρατία. Αντίθετα, οι μαθητές/τριες των

ΕΠΑΛ υποστηρίζουν συχνότερα ότι έτσι όπως λειτουργούν τα 15μελή/5μελή συμβούλια ευνοούν τις προσωπικές συναλλαγές και ότι αν αύριο αποφαιζόταν ξαφνικά η κατάργηση των 15μελών/ 5μελών συμβουλίων δεν θα τους/τις ενοχλούσε καθόλου.

Οι μαθητές/τριες στις αγροτικές περιοχές υποστηρίζουν συχνότερα ότι η λήψη αποφάσεων στα 15μελή/5μελή συμβούλια επηρεάζει τις τελικές αποφάσεις στο σχολείο, ότι τα 15μελή/5μελή συμβούλια ενισχύουν την δημοκρατική λειτουργία των σχολείων και ότι η εμπειρία της συμμετοχής στα 15μελή/5μελή συμβούλια βοηθάει στην κατανόηση του πώς λειτουργεί πραγματικά η δημοκρατία. Αντίθετα, όσοι/ς διαμένουν σε αστικές περιοχές υποστηρίζουν συχνότερα δηλώσεις, όπως ότι έτσι όπως λειτουργούν τα 15μελή/5μελή συμβούλια δεν προσφέρουν τίποτα το ιδιαίτερο, ότι έτσι όπως λειτουργούν τα 15μελή/5μελή συμβούλια ευνοούν τις προσωπικές συναλλαγές και ότι αν αύριο αποφαιζόταν ξαφνικά η κατάργηση των 15μελών/ 5μελών συμβουλίων δεν θα τους/τις ενοχλούσε καθόλου. Όσοι/ες έχουν βάλει υποψηφιότητα στο θεσμό των Μαθητικών Συμβουλίων υποστηρίζουν περισσότερο ότι η εμπειρία της συμμετοχής στα 15μελή/5μελή συμβούλια βοηθάει στην κατανόηση του πώς λειτουργεί πραγματικά η δημοκρατία και ότι έτσι όπως λειτουργούν τα 15μελή/5μελή συμβούλια ευνοούν τις προσωπικές συναλλαγές (Γράφημα 24).

Γράφημα 24: Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις (%)

	Η λήψη αποφάσεων στα 15μελή/5μελή συμβούλια επηρεάζει τις τελικές αποφάσεις στο σχολείο	Τα 15μελή/5μελή συμβούλια ενισχύουν την δημοκρατική λειτουργία των σχολείων	Η εμπειρία της συμμετοχής στα 15μελή/5μελή συμβούλια βοηθάει στην κατανόηση του πώς λειτουργεί πραγματικά η δημοκρατία	Έτσι όπως λειτουργούν τα 15μελή/5μελή συμβούλια δεν προσφέρουν τίποτα το ιδιαίτερο	Έτσι όπως λειτουργούν τα 15μελή/5μελή συμβούλια ευνοούν τις προσωπικές συναλλαγές	Αν αύριο αποφαιζόταν ξαφνικά η κατάργηση των 15μελών/ 5μελών συμβουλίων δεν θα με ενοχλούσε καθόλου
Κορίτσι	46,3	45,3	38,5	38,4	36,1	20,7
Αγόρι	41,3	42,8	36,2	34,2	36,5	26,6
ΓΕΛ	43,8	45	37	37	35,8	22,3
ΕΠΑΛ	42,9	37,2	36,6	36,9	39	28,2
Αγροτική περιοχή	48,4	50,7	42,7	30,8	30,4	21,9
Ημιαστική περιοχή	42,6	43,2	37,3	33,9	35,8	22,5
Αστική περιοχή	43,3	42,1	35,5	40,2	38,1	24,5
Υποψηφιότητα σε ΜΣ	45,3	45,4	40,7	33,3	37,9	21,8
Χωρίς υποψηφιότητα σε ΜΣ	42,7	42,8	34,4	39,5	34,8	24

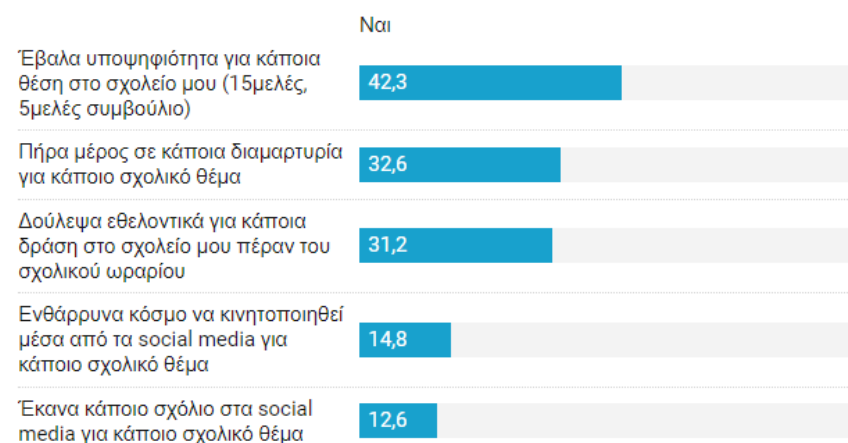
Πως κινητοποιούνται οι μαθητές/τριες για σχολικά θέματα;

Οι μαθητές/τριες που συμμετείχαν στην έρευνα εμφανίζουν χαμηλή

κινητοποίηση για θέματα που αφορούν το σχολικό περιβάλλον

γενικότερα. Πάνω από ένας/μία στους/τις δύο αναφέρει ότι δεν συμμετείχε σε καμία κινητοποίηση. Από εκείνους/ες που αναφέρουν ότι κινητοποιηθήκαν, οι

Γράφημα 25: Προσωπικά, τους τελευταίους 12 μήνες... (%)

περισσότεροι/ες έβαλαν υποψηφιότητα για κάποια θέση στα Μαθητικά Συμβούλια (42,3%). Ακολουθούν όσοι/ες πήραν μέρος σε κάποια διαμαρτυρία για κάποιο σχολικό θέμα (32,6%) και όσοι/ες δούλεψαν εθελοντικά για κάποια δράση στο σχολείο τους πέραν του σχολικού ωραρίου. Οι κινητοποιήσεις μέσα από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επιλέγονται λιγότερο από τους/τις μαθητές/τριες ως μορφή κινητοποίησης (Γράφημα 25).

Τα αγόρια εμφανίζονται πιο κινητοποιημένα σε σχέση με τα κορίτσια, καθώς αναφέρουν συχνότερα ότι: έβαλαν υποψηφιότητα για κάποια θέση στο σχολείο τους (15μελές, 5μελές συμβούλιο), πήραν μέρος σε κάποια διαμαρτυρία για κάποιο σχολικό θέμα, ενθάρρυναν κόσμο να κινητοποιηθεί μέσα από τα social media για κάποιο σχολικό θέμα και έκαναν κάποιο σχόλιο στα social media για κάποιο σχολικό θέμα.

Οι μαθητές/τριες που διαμένουν σε αγροτικές περιοχές δηλώνουν συχνότερα από όσους/ες διαμένουν σε ημιαστικές και αστικές περιοχές ότι ενεργοποιούνται: παίρνοντας μέρος σε κάποια διαμαρτυρία για κάποιο σχολικό θέμα, δουλεύοντας εθελοντικά για κάποια δράση στο σχολείο τους πέραν του σχολικού ωραρίου και ενθαρρύνοντας κόσμο να κινητοποιηθεί μέσα από τα social media για κάποιο σχολικό θέμα.

Περισσότεροι ενεργοί/ές δηλώνουν ότι είναι οι μαθητές/τριες που έχουν βάλει υποψηφιότητα για κάποια θέση στα Μαθητικά Συμβούλια σε σχέση με όσους/ές δεν έχουν υπάρξει υποψήφιοι/ες. Οι πρώτοι συχνότερα σημειώνουν ότι: *πήραν μέρος σε κάποια διαμαρτυρία για κάποιο σχολικό θέμα, δούλεψαν εθελοντικά για κάποια δράση στο σχολείο τους πέραν του σχολικού ωραρίου, ενθάρρυναν κόσμο να κινητοποιηθεί μέσα από τα social media για κάποιο σχολικό θέμα και έκαναν κάποιο σχόλιο στα social media για κάποιο σχολικό θέμα (Γράφημα 26).*

Γράφημα 26: Προσωπικά, τους τελευταίους 12 μήνες... (%)

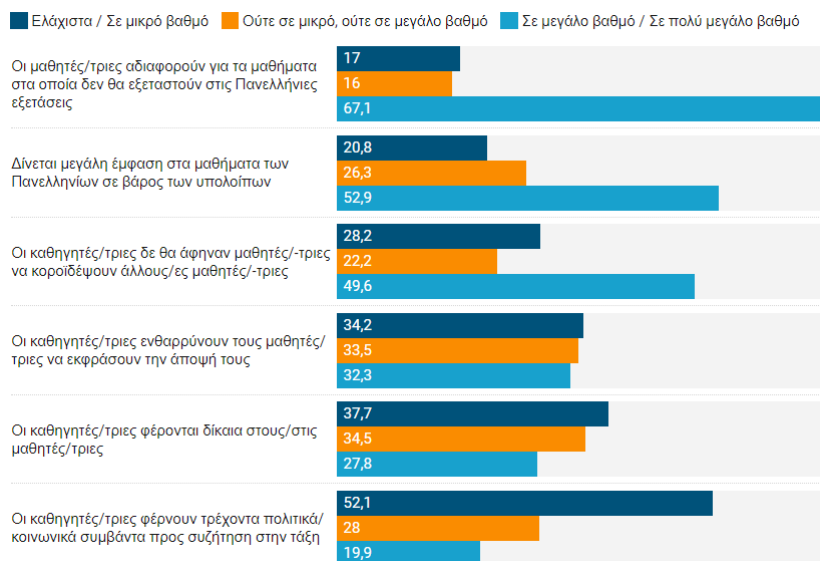
II. ΣΧΟΛΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

Στη δεύτερη ενότητα του ερωτηματολογίου επιχειρούμε να αποτυπώσουμε την κουλτούρα που διαμορφώνεται στο σχολικό περιβάλλον. Οι ερωτήσεις επικεντρώνουν σε θέματα, όπως: η έμφαση σε συγκεκριμένα μαθήματα, οι ευκαιρίες που προσφέρονται από τους/τις καθηγητές/τριες για να εκφράσουν οι μαθητές/τριες την άποψή τους και να συζητήσουν για επίκαιρα κοινωνικο-πολιτικά γεγονότα, αλλά και ζητήματα που αφορούν στη δίκαιη συμπεριφορά των καθηγητών/τριών και στην αποφυγή προσβλητικών συμπεριφορών στο σχολικό περιβάλλον. Ακολουθούν ερωτήσεις που καταγράφουν την ενσωμάτωση και την ταύτιση των μαθητών/τριών στο σχολείο, καθώς και ζητήματα που αφορούν στην ικανοποίηση των μαθητών/τριών από τις διδακτικές πρακτικές και τις υποδομές του σχολείου.

Πως διαμορφώνεται η διδακτική κουλτούρα στο σχολείο;

Καθώς οι μαθητές/τριες που συμμετέχουν στην έρευνα φοιτούν στην Β΄ και Γ΄ Λυκείου, οι απαντήσεις τους σε ερωτήσεις που αφορούν στην **κουλτούρα διδασκαλίας στο σχολείο** δίνουν έμφαση στο θεσμό των Πανελληνίων εξετάσεων. Έτσι, σχεδόν 7 στους/τις 10 (67,1%) υποστηρίζουν ότι **οι μαθητές/τριες αδιαφορούν για τα μαθήματα στα οποία δεν θα εξεταστούν στις Πανελλήνιες εξετάσεις**, ενώ πάνω

Γράφημα 27: Σε ποιο βαθμό κατά την άποψή σου συμβαίνουν τα παρακάτω στη διδασκαλία των μαθημάτων στο σχολείο σου (%)

από 1 στους/τις 2 (52,9%) δηλώνει ότι στη διδασκαλία **δίνεται έμφαση στα μαθήματα των Πανελληνίων σε βάρος των υπολοίπων**. Επίσης, σχεδόν 1 στους 2 (49,6%) ισχυρίζεται ότι στο σχολικό του/της περιβάλλον **οι καθηγητές/τριες δε θα άφηναν μαθητές/-τριες να κοροϊδέψουν άλλους/ες μαθητές/-τριες**.

Ως προς τις δυνατότητες που προσφέρονται στους μαθητές/τριες για να εκφράσουν την άποψή τους κατά τη διάρκεια των διδακτικών ωρών οι απαντήσεις είναι μάλλον αμφίθυμες. Ενώ, σε ότι αφορά τις δυνατότητες να συζητήσουν στην τάξη τρέχοντα πολιτικά/κοινωνικά συμβάντα φαίνεται ότι αυτές είναι ελάχιστες ([Γράφημα 27](#)).

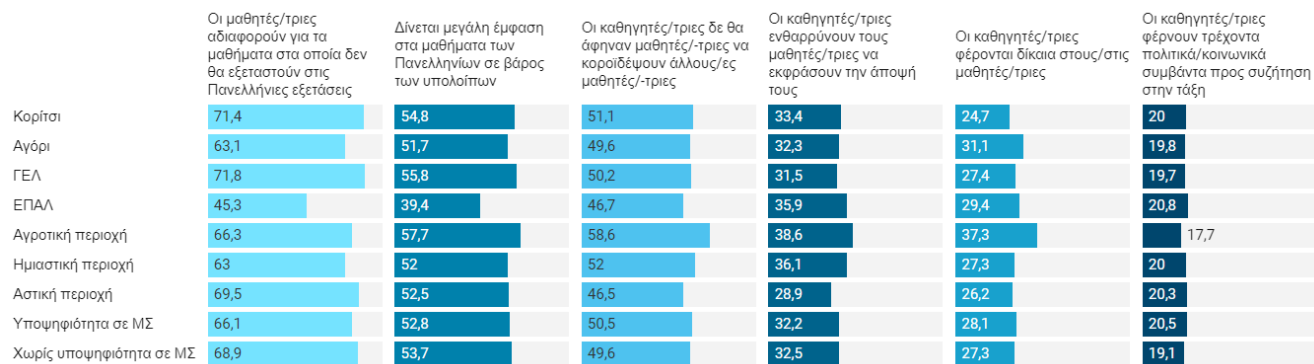
Τα αγόρια συγκριτικά με τα κορίτσια δηλώνουν συχνότερα ότι οι μαθητές/τριες αδιαφορούν για τα μαθήματα στα οποία δεν θα εξεταστούν στις Πανελλήνιες εξετάσεις, ότι δίνεται μεγάλη έμφαση στα μαθήματα των Πανελληνίων σε βάρος των υπολοίπων, ότι οι καθηγητές/τριες δε θα άφηναν μαθητές/-τριες να κοροϊδέψουν άλλους/ες μαθητές/-τριες, καθώς και ότι οι καθηγητές/τριες ενθαρρύνουν τους μαθητές/τριες να εκφράσουν την άποψή τους. Αντίθετα, τα κορίτσια συχνότερα από τα αγόρια δηλώνουν ότι οι καθηγητές/τριες φέρονται δίκαια στους/στις μαθητές/τριες.

Οι μαθητές/τριες που φοιτούν σε ΕΠΑΛ τείνουν να αναφέρουν συχνότερα ότι οι μαθητές/τριες αδιαφορούν για τα μαθήματα στα οποία δεν θα εξεταστούν στις Πανελλήνιες εξετάσεις, ότι δίνεται μεγάλη έμφαση στα μαθήματα των Πανελληνίων σε βάρος των υπολοίπων, ότι οι καθηγητές/τριες δε θα άφηναν μαθητές/-τριες να κοροϊδέψουν άλλους/ες μαθητές/-τριες, ότι οι καθηγητές/τριες ενθαρρύνουν τους μαθητές/τριες να εκφράσουν την άποψή τους, ότι οι καθηγητές/τριες φέρονται δίκαια στους/στις μαθητές/τριες, καθώς και ότι οι καθηγητές/τριες φέρνουν τρέχοντα πολιτικά/κοινωνικά συμβάντα προς συζήτηση στην τάξη.

Όσοι/ες διαμένουν σε αστικές περιοχές ισχυρίζονται σε μικρότερο βαθμό ότι οι μαθητές/τριες αδιαφορούν για τα μαθήματα στα οποία δεν θα εξεταστούν στις Πανελλήνιες εξετάσεις. Στα αστικά κέντρα, επίσης, οι μαθητές/τριες αναφέρουν συχνότερα ότι οι καθηγητές/τριες δε θα άφηναν μαθητές/-τριες να κοροϊδέψουν άλλους/ες μαθητές/-τριες, και ότι οι καθηγητές/τριες ενθαρρύνουν τους μαθητές/τριες να εκφράσουν την άποψή τους. Στις αγροτικές περιοχές οι ερωτώμενοι/ες υποστηρίζουν σε μικρότερο βαθμό ότι οι καθηγητές/τριες φέρονται δίκαια στους/στις μαθητές/τριες.

Οι μαθητές/τριες που έχουν βάλει υποψηφιότητα στα Μαθητικά Συμβούλια τείνουν συχνότερα από όσους/ες δεν έχουν υποβάλει να αναφέρουν ότι στο σχολείο δίνεται μεγάλη έμφαση στα μαθήματα των Πανελληνίων σε βάρος των υπολοίπων ([Γράφημα 28](#)).

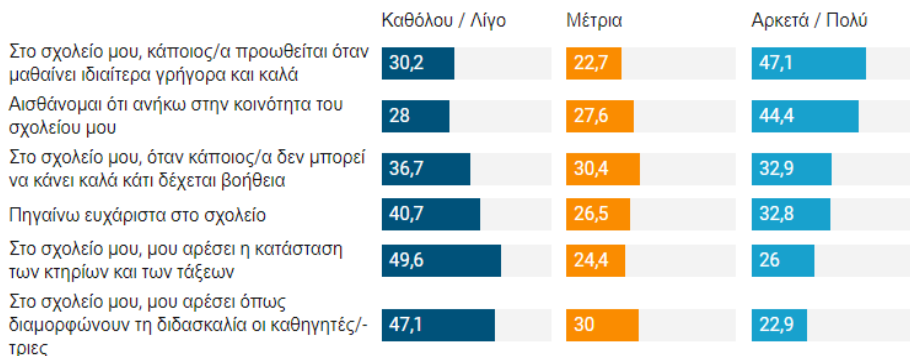
Γράφημα 28: Σε ποιο βαθμό κατά την άποψή σου συμβαίνουν τα παρακάτω στη διδασκαλία των μαθημάτων στο σχολείο σου (%) (Σε μεγάλο βαθμό/Σε πολύ μεγάλο βαθμό)

Πόσο ταυτίζονται με το σχολείο και πόσο ικανοποιημένοι/ες είναι οι μαθητές/τριες με τη σχολική κουλτούρα;

Αν και λιγότεροι/ες από ένας/ *Γράφημα 29: Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις (%)*

μία στους δύο (44,4%), κατά πλειοψηφία οι μαθητές/τριες δηλώνουν ότι **αισθάνονται ότι ανήκουν στην κοινότητα του σχολείου τους**. Αντιθέτως, οι περισσότεροι/ες δηλώνουν ότι **δεν πηγαίνουν ευχάριστα**

στο σχολείο (40,7%). Η κυρίαρχη απάντηση αφορά στη δήλωση ότι στο σχολείο, **κάποιος/α προωθείται όταν μαθαίνει ιδιαίτερα γρήγορα και καλά** (47,1%), ενώ η πλειοψηφία δεν υποστηρίζει τη δήλωση ότι **στο σχολείο, όταν κάποιος/α δεν μπορεί να κάνει καλά κάτι δέχεται βοήθεια** (36,7%). Τέλος, οι περισσότεροι/ες (49,6%) δηλώνουν ότι στο σχολείο τους, **δεν τους αρέσει η κατάσταση των κτηρίων και των τάξεων** (Γράφημα 29).

Τα αγόρια σε σχέση με τα κορίτσια δηλώνουν συχνότερα ότι στο σχολείο τους, **κάποιος/α προωθείται όταν μαθαίνει ιδιαίτερα γρήγορα και καλά**, ότι **αισθάνονται ότι ανήκουν στην κοινότητα του σχολείου τους**, ότι στο σχολείο τους, **όταν κάποιος/α δεν μπορεί να κάνει καλά κάτι δέχεται βοήθεια**.

Οι μαθητές/τριες στα ΕΠΑΛ υποστηρίζουν συχνότερα ότι στο σχολείο τους, κάποιος/α προωθείται όταν μαθαίνει ιδιαίτερα γρήγορα και καλά, ότι αισθάνονται ότι ανήκουν στην κοινότητα του σχολείου τους, καθώς και ότι στο σχολείο τους, τους αρέσει η κατάσταση των κτηρίων και των τάξεων.

Όσοι/ες κατοικούν σε αγροτικές περιοχές δηλώνουν λιγότερο συχνά ότι αισθάνονται ότι ανήκουν στην κοινότητα του σχολείου τους, αλλά και ότι στο σχολείο τους, τους αρέσει η κατάσταση των κτηρίων και των τάξεων. Αντίθετα, οι κάτοικοι αστικών περιοχών δηλώνουν συχνότερα ότι στο σχολείο τους, όταν κάποιος/α δεν μπορεί να κάνει καλά κάτι δέχεται βοήθεια και ότι στο σχολείο τους, τους αρέσει όπως διαμορφώνουν τη διδασκαλία οι καθηγητές/-τριες.

Όσοι/ες έχουν βάλει υποψηφιότητα στα Μαθητικά Συμβούλια υποστηρίζουν συχνότερα ότι αισθάνονται ότι ανήκουν στην κοινότητα του σχολείου τους και ότι στο σχολείο τους, όταν κάποιος/α δεν μπορεί να κάνει καλά κάτι δέχεται βοήθεια (Γράφημα 30).

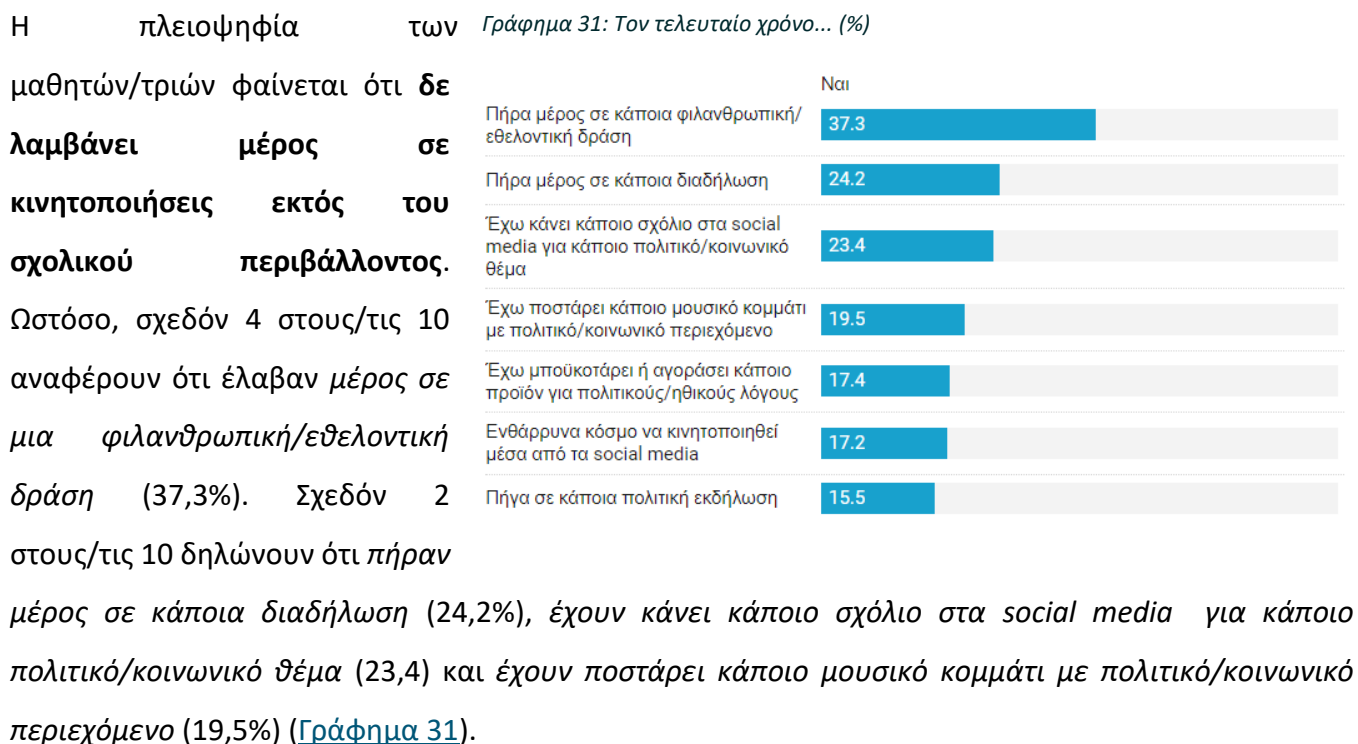
Γράφημα 30: Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις (%) (Αρκετά/Πολύ)

III. ΜΟΡΦΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΚΤΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Στην τρίτη ενότητα της έρευνας οι μαθητές/τριες καλούνται να αναφερθούν σε μορφές πολιτικής και κοινωνικής συμμετοχής τους πέρα από το σχολικό περιβάλλον. Καταγράφονται οι μορφές κινητοποίησής τους, η συμμετοχή τους σε διαλόγους για κοινωνικο-πολιτικά θέματα της επικαιρότητας, οι ατομικές τους καθημερινές συνήθειες, το ενδιαφέρον τους για την πολιτική, και η άποψή τους για τη δυνατότητα των νέων να ψηφίζουν στην ηλικία των 17 ετών.

Πως κινητοποιούνται οι μαθητές/τριες εκτός σχολείου;

Τα αγόρια σε σχέση με τα κορίτσια δηλώνουν συχνότερα ότι: *πήραν μέρος σε κάποια διαδήλωση, έχουν κάνει κάποιο σχόλιο στα social media για κάποιο πολιτικό/κοινωνικό θέμα, έχουν ποστάρει κάποιο μουσικό κομμάτι με πολιτικό/κοινωνικό περιεχόμενο, έχουν μπουκοτάρει ή αγοράσει κάποιο προϊόν για πολιτικούς/ηθικούς λόγους, ενθάρρυναν κόσμο να κινητοποιηθεί μέσα από τα social media και πήγαν σε κάποια πολιτική εκδήλωση*. Αντίθετα, τα κορίτσια συχνότερα από τα αγόρια δηλώνουν ότι: *πήραν μέρος σε κάποια φιλανθρωπική/εθελοντική δράση*.

Όσοι/ες φοιτούν σε ΓΕΛ δηλώνουν συχνότερα ότι: πήραν μέρος σε κάποια φιλανθρωπική/εθελοντική δράση, καθώς και ότι έχουν κάνει κάποιο σχόλιο στα social media για κάποιο πολιτικό/κοινωνικό θέμα. Ενώ, όσοι/ες φοιτούν σε ΕΠΑΛ δηλώνουν συχνότερα ότι έχουν μπουκοτάρει ή αγοράσει κάποιο προϊόν για πολιτικούς/ηθικούς λόγους. Οι μαθητές/τριες που διαμένουν σε αγροτικές περιοχές δηλώνουν πιο συχνά ότι: πήραν μέρος σε κάποια φιλανθρωπική/εθελοντική δράση, πήραν μέρος σε κάποια διαδήλωση και πήγαν σε κάποια πολιτική εκδήλωση.

Όσοι/ες έχουν βάλει υποψηφιότητα για τα Μαθητικά Συμβούλια δηλώνουν συχνότερα ότι έχουν λάβει μέρος σε όλες τις μορφές κινητοποίησης σε σχέση με τους/τις μαθητές/τριες που δεν έχουν υποβάλει υποψηφιότητα ([Γράφημα 32](#)).

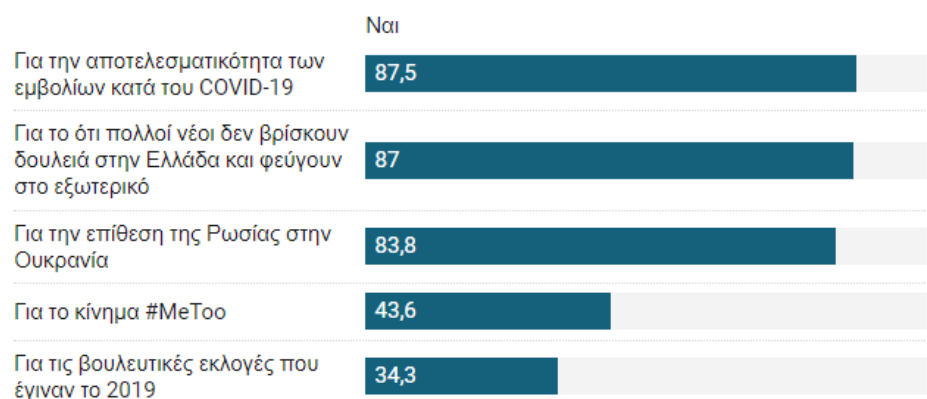
Γράφημα 32: Τον τελευταίο χρόνο... (%)

	Πήρα μέρος σε κάποια φιλανθρωπική/εθελοντική δράση	Πήρα μέρος σε κάποια διαδήλωση	Έχω κάνει κάποιο σχόλιο στα social media για κάποιο πολιτικό/κοινωνικό θέμα	Έχω ποστάρει κάποιο μουσικό κομμάτι με πολιτικό/κοινωνικό περιεχόμενο	Έχω μπουκοτάρει ή αγοράσει κάποιο προϊόν για πολιτικούς/ηθικούς λόγους	Ενθάρρυνα κόσμο να κινητοποιηθεί μέσα από τα social media	Πήγα σε κάποια πολιτική εκδήλωση
Κορίτσια	40,7	22,3	21,3	17	11,3	16,4	12,3
Αγόρια	33,7	25,6	24,6	21,2	22,8	17	18,5
ΓΕΛ	38,1	24,4	24,2	19,9	16,8	17,1	15,1
ΕΠΑΛ	34,3	23,6	20,2	18	19,8	17,7	17,1
Αγροτική περιοχή	46,2	29,6	24,7	21,1	18,6	19,1	19,3
Ημιαστική περιοχή	40,6	23,7	22,1	18,6	17,5	16,9	15,7
Αστική περιοχή	33,3	23,5	23,9	19,8	17,2	17,1	14,7
Υποψηφιότητα σε ΜΣ	45	29,9	29,1	24,6	21,9	22,4	20,7
Χωρίς υποψηφιότητα σε ΜΣ	31,8	19,9	19	15,5	13,3	13,5	11,6

Για ποια θέματα της επικαιρότητας συζητούν οι μαθητές/τριες;

Τα κυρίαρχα θέματα της επικαιρότητας για τα οποία οι μαθητές/τριες πήραν μέρος σε σχετικές συζητήσεις είναι: η αποτελεσματικότητα των εμβολίων κατά του COVID-19 (87,5%), το ότι πολλοί νέοι δεν βρίσκουν δουλειά

Γράφημα 33: Τα τελευταία χρόνια, έχουν συμβεί στην Ελλάδα και διεθνώς διάφορα πράγματα. Σου έχει τύχει να συζητήσεις για κάποιο από τα παρακάτω; (%)

στην Ελλάδα και φεύγουν στο εξωτερικό (87%), καθώς και για την επίθεση της Ρωσίας στην Ουκρανία (83,8%) ([Γράφημα 33](#)).

Τα κορίτσια αναφέρουν πολύ συχνότερα από τα αγόρια ότι συμμετείχαν σε συζητήσεις για το κίνημα #MeToo, για την αποτελεσματικότητα των εμβολίων κατά του COVID-19, καθώς και για το ότι πολλοί νέοι δεν βρίσκουν δουλειά στην Ελλάδα και φεύγουν στο εξωτερικό. Ενώ, τα αγόρια πήραν μέρος συχνότερα από τα κορίτσια σε συζητήσεις για τις βουλευτικές εκλογές που έγιναν το 2019.

Όσοι είναι μαθητές/τριες σε ΓΕΛ αναφέρουν συχνότερη συμμετοχή σε συζητήσεις για τα εξής θέματα: την αποτελεσματικότητα των εμβολίων κατά του COVID-19, το ότι πολλοί νέοι δεν βρίσκουν δουλειά στην Ελλάδα και φεύγουν στο εξωτερικό, την επίθεση της Ρωσίας στην Ουκρανία και για το κίνημα #MeToo. Όσοι κατοικούν σε αστικές περιοχές πήραν συχνότερα μέρος σε συζητήσεις για την επίθεση της Ρωσίας στην Ουκρανία και για τις βουλευτικές εκλογές που έγιναν το 2019. Ενώ, οι κάτοικοι των ημιαστικών περιοχών συζητήσαν λιγότερο από τους/τις υπόλοιπους/ες για το κίνημα #MeToo.

Οι μαθητές/τριες που έχουν βάλει υποψηφιότητα για τα Μαθητικά Συμβούλια αναφέρουν συχνότερα ότι έλαβαν μέρος σε συζητήσεις για τα θέματα της επικαιρότητας. Εξαιρέση αποτελεί το θέμα της φυγής των νέων για αναζήτηση εργασίας στο εξωτερικό, για το οποίο δεν παρατηρείται διαφοροποίηση μεταξύ των ερωτώμενων ([Γράφημα 34](#)).

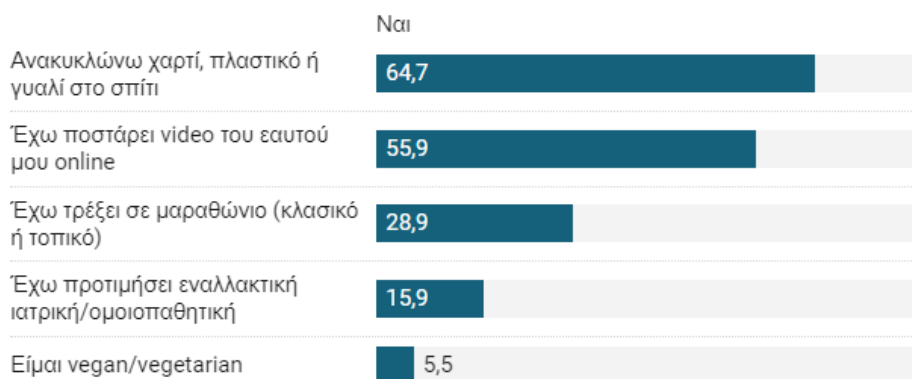
Γράφημα 34: Τα τελευταία χρόνια, έχουν συμβεί στην Ελλάδα και διεθνώς διάφορα πράγματα. Σου έχει τύχει να συζητήσεις για κάποιο από τα παρακάτω; (%)

Ποιες είναι οι καθημερινές συνήθειες των μαθητών/τριών εκτός σχολείου;

Η πλειοψηφία των μαθητών/τριών υιοθετεί την πρακτική της **ανακύκλωσης** (64,7%) στην καθημερινή τους ζωή. Επίσης, πάνω από ένας/μία στους/τις δύο **ποστάρουν video τους εαυτού τους online** (55,9%) ([Γράφημα 35](#)).

Γράφημα 35: Εγώ προσωπικά... (%)

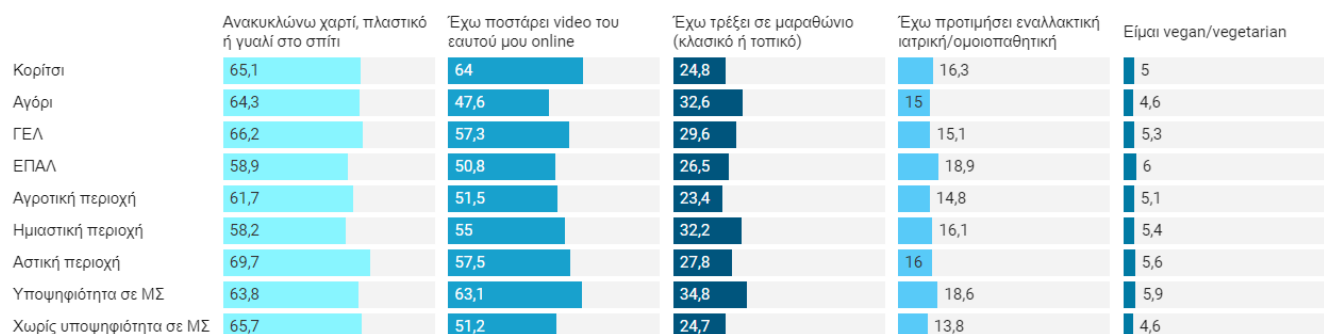
Τα κορίτσια σε σχέση με τα αγόρια αναφέρουν συχνότερα ότι *έχουν ποστάρει video του εαυτού τους online*. Ενώ, τα αγόρια συχνότερα από τα κορίτσια *έχουν τρέξει σε μαραθώνιο (κλασικό ή τοπικό)*.

Οι μαθητές/τριες στα ΓΕΛ δηλώνουν συχνότερα ότι *ανακυκλώνουν χαρτί, πλαστικό ή γυαλί στο σπίτι* και ότι *έχουν ποστάρει video του εαυτού τους online*.

Η *ανακύκλωση* είναι μια πρακτική που υιοθετείται συχνότερα από τους μαθητές/τριες στα αστικά κέντρα, καθώς και το *ποστάρισμα video του εαυτού τους online*. Ενώ, οι μαθητές/τριες σε ημιαστικές περιοχές αναφέρουν συχνότερα ότι *έχουν τρέξει σε μαραθώνιο (κλασικό ή τοπικό)*.

Όσοι/ες έχουν υπάρξει υποψήφιοι/ες στα Μαθητικά Συμβούλια δηλώνουν πιο συχνά ότι *έχουν ποστάρει video του εαυτού τους online* και ότι *έχουν τρέξει σε μαραθώνιο (κλασικό ή τοπικό)* ([Γράφημα 36](#)).

Γράφημα 36: Εγώ προσωπικά... (%)

Είναι πολιτικά ενήμεροι/ες οι μαθητές/τριες;

Οι περισσότεροι μαθητές δηλώνουν ότι **έχουν την ικανότητα να συμμετάσχουν σε μια συζήτηση για πολιτικά θέματα** (58,6%). Αυτή η ικανότητα δηλώνεται συχνότερα από τα αγόρια, τους μαθητές/τριες σε ΓΕΛ και όσους/ες έχουν βάλει υποψηφιότητα για τα Μαθητικά Συμβούλια.

Αντιθέτως, οι μαθητές/τριες εμφανίζονται επιφυλακτικοί/ές ως προς την **επάρκεια γνώσεων για πολιτικά θέματα σε σχέση με τους συνομηλίκους τους** (39,9% δηλώνουν επαρκείς). Σχετική επάρκεια γνώσεων δηλώνουν συχνότερα τα αγόρια και όσοι/ες έχουν βάλει υποψηφιότητα για τα Μαθητικά Συμβούλια ([Γράφημα 37](#)).

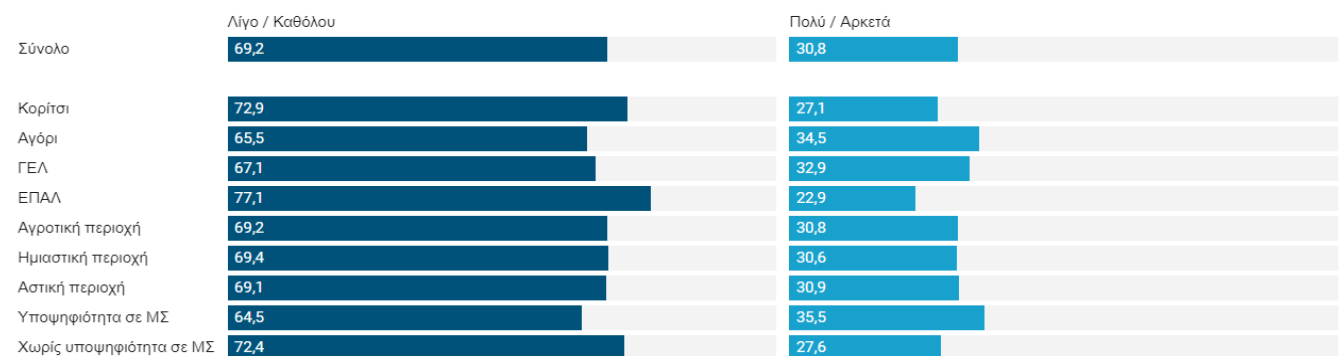
Γράφημα 37: Τι από τα παρακάτω ισχύει για εσένα (%)

Ενδιαφέρονται οι μαθητές/τριες για την πολιτική;

Η πλειοψηφία των μαθητών/τριών δηλώνει **χαμηλό ενδιαφέρον για την πολιτική**. Τα κορίτσια, οι μαθητές/τριες σε ΕΠΑΛ και όσοι/ες δεν έχουν βάλει υποψηφιότητα για τα Μαθητικά Συμβούλια εκφράζουν το χαμηλότερο ενδιαφέρον για την πολιτική ([Γράφημα 38](#)).

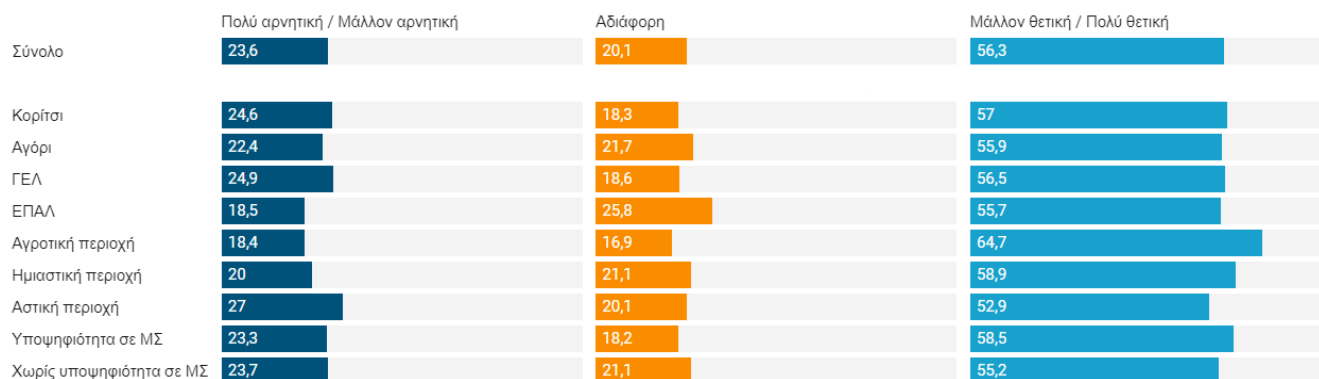
Γράφημα 38: Θα μπορούσες να πεις ότι η πολιτική σε ενδιαφέρει (%)

Πως εκτιμούν οι μαθητές/τριες τη δυνατότητα ψήφου στα 17;

Οι μαθητές/τριες είναι **μάλλον αμφίθυμοι/ες** ως προς **δυνατότητα των νέων να ψηφίζουν στα 17 έτη**. Οι μισοί/ές τοποθετούνται θετικά (56,3%), ενώ οι υπόλοιποι/ες μισοί/ές τοποθετούνται αρνητικά (23,6%) ή αποφεύγουν να τοποθετηθούν (20,1%). Θετική αξιολόγηση της δυνατότητας ψήφου στα 17 δηλώνουν συχνότερα όσοι/ες διαμένουν σε αγροτικές περιοχές και όσοι/ες έχουν βάλει υποψηφιότητα στα Μαθητικά Συμβούλια. Ενώ, πιο επικριτικοί/ές στο δικαίωμα ψήφου εμφανίζονται οι μαθητές/τριες στα ΓΕΛ και στις αστικές περιοχές ([Γράφημα 39](#)).

Γράφημα 39: Σύμφωνα με νόμο που ψηφίστηκε, οι νέοι και οι νέες θα μπορούν πλέον να ψηφίζουν από τα 17. Εσύ θεωρείς αυτήν την αλλαγή; (%)

IV. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Στο τελευταίο μέρος της έρευνας οι συμμετέχοντες/ουσες καλούνται να απαντήσουν σε ορισμένες ερωτήσεις που αποτυπώνουν την ικανοποίησή τους από τη ζωή τους, τις σχέσεις τους, το περιβάλλον που ζουν, το παρόν και το μέλλον τους.

Πόσο ικανοποιημένοι/ες είναι οι μαθητές/τριες από τη ζωή τους;

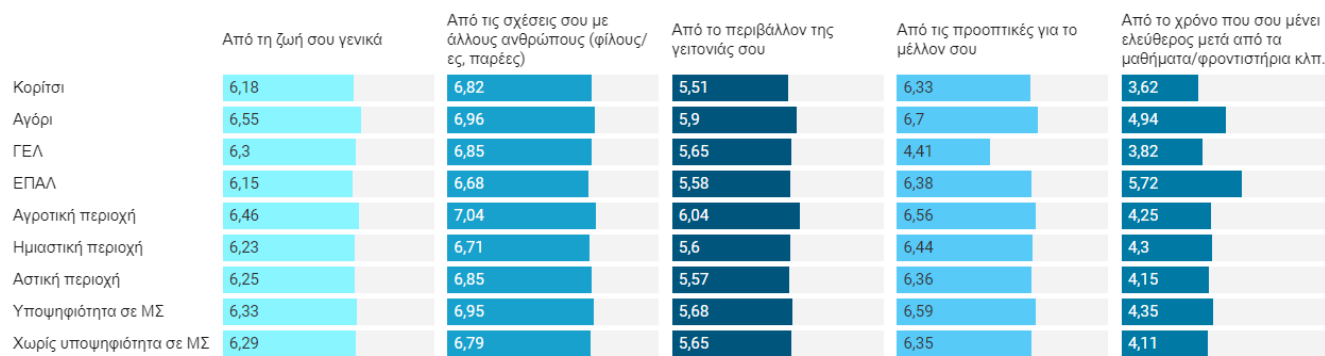
Οι μαθητές/τριες που πήραν μέρος στην έρευνα είναι **μάλλον ικανοποιημένοι/ες από τις σχέσεις τους με άλλους ανθρώπους, από τις προοπτικές για το μέλλον τους και από τη ζωή τους γενικά**. Μέτρια ικανοποιημένοι/ες είναι από το περιβάλλον την γειτονιάς τους. Ενώ, δεν είναι ικανοποιημένοι/ες από το χρόνο που τους μένει ελεύθερος μετά από τα μαθήματα/φροντιστήρια κλπ ([Γράφημα 40](#)).

Γράφημα 40: Θα ήθελες να μας πεις πόσο ικανοποιημένος/η νιώθεις τελευταία δίνοντας έναν αριθμό, ξεκινώντας από το 0 που σημαίνει ότι δεν νιώθεις καθόλου ικανοποιημένος/η και φτάνοντας στο 10 που σημαίνει ότι νιώθεις απόλυτα ικανοποιημένος/η; (Συνολικοί Μέσοι Όροι)

Τα αγόρια, οι μαθητές/τριες σε ΕΠΑΛ, όσοι/ες κατοικούν σε αγροτικές περιοχές και όσοι/ες έχουν βάλει υποψηφιότητα στα Μαθητικά Συμβούλια εμφανίζονται στο σύνολο των ερωτήσεων κάπως περισσότερο ικανοποιημένοι/ες. Τα αγόρια σε σχέση με τα κορίτσια δηλώνουν πιο ικανοποιημένα από τη ζωή τους γενικά, από τις προοπτικές για το μέλλον τους και από το χρόνο που τους απομένει ελεύθερος. Οι μαθητές/τριες στα ΕΠΑΛ εμφανίζονται κάπως πιο ικανοποιημένοι από τις προοπτικές για το μέλλον τους και από το χρόνο που τους απομένει ελεύθερος. Όσοι/ες διαμένουν σε αγροτικές περιοχές είναι περισσότερο ικανοποιημένοι/ες από τις σχέσεις τους με τους άλλους ανθρώπους (φίλους/ες, παρέες), καθώς και από το περιβάλλον της γειτονιάς τους ([Γράφημα 41](#)).

Γράφημα 41: Θα ήθελες να μας πεις πόσο ικανοποιημένος/η νιώθεις τελευταία δίνοντας έναν αριθμό, ξεκινώντας από το 0 που σημαίνει ότι δεν νιώθεις καθόλου ικανοποιημένος/η και φτάνοντας στο 10 που σημαίνει ότι νιώθεις απόλυτα ικανοποιημένος/η; (Μέσοι όροι)

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Πως αποτιμούν οι μαθητές/τριες το θεσμό των Μαθητικών Συμβουλών;

Κατά πλειοψηφία οι μαθητές/τριες που συμμετείχαν στην έρευνα αποτιμούν με θετικούς όρους τη λειτουργία των Μαθητικών Συμβουλών στα σχολεία. Από τις απαντήσεις τους αναδεικνύεται η συμβολή του θεσμού στην καλλιέργεια των δημοκρατικών αξιών, όπως η αλληλεγγύη, η συμμετοχικότητα, η ισότητα και ο σεβασμός στο κανονιστικό πλαίσιο του σχολείου.

Οι περισσότεροι/ες δηλώνουν ότι ψηφίζουν στις εκλογές των Μαθητικών Συμβουλών με κριτήρια που αφορούν τη συλλογική συμμετοχή, δηλ. όσους/ες νοιάζονται για το συλλογικό καλό και όσους/ες μετράνε τη γνώμη των υπολοίπων. Περιθώρια βελτίωσης διαφαίνονται μέσα από την αποτίμηση των ίσων ευκαιριών για ανάδειξη εκπροσώπων στα Μαθητικά Συμβούλια, έτσι ώστε τα κορίτσια να έχουν ίσες ευκαιρίες με τα αγόρια να ψηφιστούν.

Σε ό,τι αφορά τη λειτουργία των Μαθητικών Συμβουλών κυριαρχεί στις δηλώσεις των μαθητών/τριών ο κοινωνικοποιητικός και ψυχαγωγικός τους ρόλος, δύο παράγοντες που συμβάλλουν τόσο στη διαμόρφωση θετικού συλλογικού κλίματος στο σχολείο, όσο και στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των μαθητών/τριών. Είναι χαρακτηριστικό, ότι η πλειοψηφία δηλώνει πως τα Μαθητικά Συμβούλια ασχολούνται κατά προτεραιότητα με τη διοργάνωση εκδρομών και άλλων σχολικών εκδηλώσεων.

Ως προς την αποτίμηση της αποτελεσματικότητας των Μαθητικών Συμβουλών στην εξασφάλιση των δημοκρατικών διαδικασιών στο σχολείο φαίνεται να είναι, επίσης, θετική. Οι περισσότεροι/ες υποστηρίζουν χαρακτηριστικά ότι τα Μαθητικά Συμβούλια επηρεάζουν τις τελικές αποφάσεις στο σχολείο και ενισχύουν τη δημοκρατική λειτουργία τους. Επίσης, η πλειοψηφία δηλώνει ότι δεν θα ήθελε να καταργηθούν. Οι μαθητές/τριες δίνουν έμφαση στο διαμεσολαβητικό ρόλο των Μαθητικών Συμβουλών, καθώς οι περισσότεροι/ες δηλώνουν ότι στην περίπτωση που διαφωνούν με μια απόφαση που έχει ληφθεί στο σχολείο, θα προσπαθούσαν μέσα από τα Συμβούλια να πούνε την άποψή τους. Τέλος, ο συγκεκριμένος θεσμός κινητοποιεί τους/τις μαθητές/τριες για συμμετοχή και δράση, καθώς η

πλειοψηφία επιλέγει να θέσει υποψηφιότητα στα Μαθητικά Συμβούλια ως μορφή κινητοποίησης στο σχολικό πλαίσιο.

Σε ό,τι αφορά την οργάνωση της εκλογικής διαδικασίας για τα Μαθητικά Συμβούλια είναι ικανοποιητική, καθώς οι περισσότεροι/ες δηλώνουν ότι ενημερώνονται επαρκώς για τη διαδικασία, καθώς και για τις απόψεις των υποψηφίων.

Δυνατότητες βελτίωσης του θεσμού των Μαθητικών Συμβουλίων αναδεικνύονται τόσο σε επίπεδο οργάνωσης της εκλογικής διαδικασίας, όσο και σε επίπεδο πρακτικής λειτουργίας. Σε επίπεδο εκλογικής διαδικασίας αρκετοί μαθητές/τριες παρατηρούν ότι χρειάζεται περισσότερη ενημέρωση για να κατανοήσουν τους κανόνες λειτουργίας των Συμβουλίων. Σε επίπεδο λειτουργίας οι μαθητές/τριες επισημαίνουν ότι τα Μαθητικά Συμβούλια δεν ασχολούνται με θέματα που αφορούν τον τρόπο διδασκαλίας των καθηγητών/τριών, αλλά και θέματα αντιμετώπισης μη κατάλληλων συμπεριφορών, όπως ο σχολικός εκφοβισμός και ο ρατσισμός. Φαίνεται ότι οι μαθητές/τριες επιθυμούν τη διεύρυνση της συμβολής του θεσμού των Μαθητικών Συμβουλίων στην καλλιέργεια της συλλογικότητας και την εξασφάλιση της ομαλής ένταξης όλων στο σχολικό περιβάλλον. Επίσης, σε ό,τι αφορά την απόδοση κινήτρων στους/τις υποψήφιους/ες για τα Συμβούλια, οι μαθητές/τριες αποδίδουν συχνότερα στα πρόσωπα αυτά ατομοκεντρικά κίνητρα (πχ. ότι θέλουν να γίνουν γνωστοί/ες, να έχουν δύναμη και εξουσία). Τα συλλογικά κίνητρα (πχ. ότι θέλουν να συμμετέχουν στη τύχη του σχολείου, να βοηθήσουν συμμαθητές/τριες), λοιπόν, καθώς έπονται, αναδεικνύουν ενδεχομένως δυνατότητες βελτίωσης της λειτουργίας του θεσμού, ώστε μαθητές/τριες με συλλογικά κίνητρα να κινητοποιούνται για υποψηφιότητα.

Είναι αξιοσημείωτο, τέλος, ότι όταν καταγράφονται οι γενικότερες απόψεις των μαθητών/τριών για τη λειτουργία του σχολικού περιβάλλοντος, δίνουν έμφαση στη συνεργασία των μαθητών, στη συλλογική δράση έναντι της ατομικής και στη συμμετοχή των μαθητών στη λήψη αποφάσεων στο σχολείο. Αναδεικνύονται, λοιπόν, όλες οι στοχεύσεις του θεσμού των Μαθητικών Συμβουλίων για την ενδυνάμωση και καλλιέργεια των μαθητών στις αρχές και τις αξίες της δημοκρατικότητας.

Πως αποτιμούν οι μαθητές/τριες την κουλτούρα στο σχολικό τους περιβάλλον;

Οι απαντήσεις των ερωτώμενων σχετικά με την αποτίμηση της σχολικής κουλτούρας δίνουν έμφαση στην κυριαρχία του θεσμού των Πανελλήνιων εξετάσεων. Καθώς οι συμμετέχοντες/ουσες είναι μαθητές στις δύο τελευταίες τάξεις του Λυκείου, η προετοιμασία τους για την εισαγωγή στα πανεπιστήμια δεν αποτελεί μόνο προσωπική τους προτεραιότητα, αλλά και έναν παράγοντα που δρα επιδραστικά στη λειτουργία του σχολικού πλαισίου. Έτσι, οι ίδιοι οι μαθητές ομολογούν ότι αδιαφορούν για τα μαθήματα που δεν θα εξεταστούν στις Πανελλήνιες εξετάσεις. Ενώ, και σε ό,τι αφορά τις πρακτικές διδασκαλίας των καθηγητών/τριών, επισημαίνεται ότι δίνεται έμφαση στα μαθήματα των Πανελλήνιων εξετάσεων σε βάρος των υπολοίπων.

Αναφορικά με την αποτίμηση της διδακτικής κουλτούρας – και πέρα από την κυριαρχία των Πανελλήνιων εξετάσεων – οι μαθητές/τριες είναι ευχαριστημένοι/ες από την επιτήρηση των κανόνων ορθής συμπεριφοράς, αλλά μάλλον δυσαρεστημένοι από το αίσθημα δίκαιης συμπεριφοράς των διδασκόντων/ουσών. Ειδικότερα, σε θέματα που άπτονται της καλλιέργειας των μαθητών/τριών σε πρακτικές δημοκρατικότητας, διαφαίνεται ότι υπάρχει περιθώριο για τη βελτίωση της σχολικής καθημερινής ζωής. Χαρακτηριστικά, οι περισσότεροι μαθητές/τριες δηλώνουν ότι στο πλαίσιο των μαθημάτων ενθαρρύνονται ελάχιστα από τους καθηγητές/τριες να εκφράσουν την άποψή τους, καθώς και να συζητήσουν τρέχοντα πολιτικά/κοινωνικά συμβάντα στην τάξη. Ενδεχομένως, η έμφαση στην προετοιμασία για τις Πανελλήνιες εξετάσεις, να λειτουργεί εις βάρος και των δυνατοτήτων που έχουν μαθητές/τριες και καθηγητές/τριες να αφιερώνουν χρόνο σε δράσεις που θα κινητοποιούσαν το κοινωνικό/πολιτικό ενδιαφέρον των μαθητών και θα καλλιεργούσαν το συμμετοχικό διάλογο, καθώς και την επάρκεια γνώσεων για την τρέχουσα κοινωνικό/πολιτική πραγματικότητα.

Η πλειοψηφία των μαθητών/τριών εκφράζουν ταύτιση με τη συλλογικότητα του σχολείου, καθώς δηλώνουν ότι αισθάνονται ότι ανήκουν σε αυτή την κοινότητα. Ωστόσο, σημειώνουν ότι είναι δυσαρεστημένοι/ες από τον τρόπο διαμόρφωσης της διδασκαλίας και από τις κτηριακές υποδομές.

Πως κινητοποιούνται οι μαθητές/τριες εκτός του σχολείου, ποιες είναι οι συνήθειες τους, τι τους απασχολεί και πόσο ικανοποιημένοι είναι από τις συνθήκες της ζωής τους;

Η προτεραιότητα στην προετοιμασία για τις Πανελλήνιες εξετάσεις ενδέχεται να επιδρά και στις δυνατότητες κοινωνικό/πολιτικής συμμετοχής των μαθητών/τριων σε ποικίλες μορφές κινητοποίησης εκτός σχολείου. Έτσι, οι περισσότεροι/ες δεν συμμετέχουν σε κινητοποιήσεις είτε δια ζώσης είτε μέσω διαδικτύου. Η μόνη δραστηριότητα που φαίνεται να κινητοποιεί ορισμένους/ες είναι η συμμετοχή σε κάποια φιλανθρωπική/εθελοντική δράση.

Σε ό,τι αφορά τις καθημερινές συνήθειες των μαθητών/τριών εκτός σχολείου, κυριαρχεί η οικολογική δράση, όπως η ανακύκλωση, καθώς και η ενασχόληση με τα ψηφιακά μέσα κοινωνικής δικτύωσης, στα οποία ποστάρουν βίντεο του εαυτού τους. Αρκετοί/ές από τους/τις ερωτώμενους/ες δηλώνουν ότι συμμετέχουν σε συζητήσεις για κοινωνικό/πολιτικά θέματα της επικαιρότητας. Κυρίαρχα θέματα εμπλοκής των μαθητών/τριών σε διάλογο είναι η πανδημία της COVID-19, αλλά και το ζήτημα της μετανάστευσης των νέων Ελλήνων στο εξωτερικό για αναζήτηση εργασίας. Και τα δύο αποτελούν θέματα με έντονο βιωματικό ατομικό στοιχείο, που επηρεάζουν τη ζωή των μαθητών/τριών. Το πρώτο αφορά το παρόν και το δεύτερο το άμεσο μέλλον τους.

Σε αντίθεση με τα παραπάνω, η μειοψηφία των ερωτώμενων δηλώνει ότι συμμετείχαν σε συζητήσεις με πολιτικό περιεχόμενο, όπως οι τελευταίες κοινοβουλευτικές εκλογές. Είναι, άλλωστε, χαρακτηριστικό ότι σχεδόν 7 στους/τις 10 εκφράζουν χαμηλό ή καθόλου ενδιαφέρον για την πολιτική. Ωστόσο, οι περισσότεροι/ες αποτιμούν θετικά τη δυνατότητα που έχουν να συμμετάσχουν στις εκλογές στα 17 τους έτη και δηλώνουν ότι έχουν ικανότητα και επάρκεια γνώσεων για να συμμετέχουν σε μια πολιτική συζήτηση.

Τέλος, στην παρούσα έρευνα αποτυπώνεται για μια ακόμη φορά η επίδραση του παράγοντα των Πανελληνίων εξετάσεων στη ζωή των μαθητών/τριών που προετοιμάζονται για αυτές. Έτσι, αν και οι περισσότεροι/ες δηλώνουν ικανοποιημένοι/ες από τις διαπροσωπικές τους σχέσεις, τις προοπτικές για

το μέλλον τους και τη ζωή τους γενικά, δηλώνουν δυσαρεστημένοι/ες από τον ελεύθερο χρόνο που τους απομένει μετά τις υποχρεώσεις των μαθημάτων.

Συμπερασματικά, η παρούσα έρευνα αναδεικνύει τη θετική αποτίμηση του θεσμού των Μαθητικών Κοινοτήτων από τους μαθητές/τριες. Τα κριτήρια επιλογής εκπροσώπων, τα θέματα με τα οποία φαίνεται να ασχολούνται τα Μαθητικά Συμβούλια, καθώς και η οργάνωση της εκλογικής διαδικασίας αποτιμώνται θετικά. Οι απαντήσεις των συμμετεχόντων/ουσών στις επιμέρους ερωτήσεις αναδεικνύουν τη συμβολή του θεσμού στη διαμόρφωση ενός σχολικού περιβάλλοντος, όπου οι μαθητές εντάσσονται σε ένα υποστηρικτικό πλαίσιο για τις διαπροσωπικές σχέσεις και μιούνται στη συμμετοχή στα κοινά και στη λήψη αποφάσεων. Η επιδραστική παρέμβαση του παράγοντα των Πανελληνίων εξετάσεων, φαίνεται να διαβρώνει τον πλουραλισμό των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα Μαθητικά Συμβούλια για συμμετοχή στα κοινά και ιδιαίτερα στην καλλιέργεια πολιτικής/κοινωνικής επάρκειας γνώσεων και κινητοποίησης. Η προετοιμασία για τις εισαγωγικές εξετάσεις στα πανεπιστήμια, όπως δηλώνουν οι μαθητές/τριες, παραμερίζει τις δυνατότητες που έχουν εντός του σχολικού ωραρίου να εξασκηθούν στην έκφραση γνώμης, τον προβληματισμό και το διάλογο για τρέχοντα κοινωνικό/πολιτικά θέματα. Έτσι, οι ανοιχτές συζητήσεις και η καλλιέργεια που μπορεί να επιφέρουν στις αξίες της συμμετοχικότητας, της κινητοποίησης, της επάρκειας και ευρύτητας γνώσεων, αποτελούν μια αδυναμία στη λειτουργία των Μαθητικών Συμβουλίων, η οποία ενδεχομένως οφείλεται στην προτεραιότητα των μαθητών/τριών και του σχολείου για τις Πανελλήνιες εξετάσεις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γόγολα, Α., & Κατσής, Α. (2017). Ρόλοι και διαδικασίες λήψης απόφασης σε επίπεδο σχολικού οργανισμού. *Έρευνα στην Εκπαίδευση*, 6 (1), 237-254. <https://doi.org/10.12681/hjre.14322>

Βουλή των Εφήβων. (2014). Ιθ' Σύνοδος 2013 – 2014. Επεξεργασία και εξέταση του νομοσχεδίου «Κανονισμός Λειτουργίας Μαθητικών Κοινοτήτων». Πρακτικά συνεδρίασης, Αθήνα.

Δημάκη, Σ. (2017). *Η μαθητική συμμετοχή στο ολοήμερο σχολείο* (Διδακτορική διατριβή, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης). <https://dspace.uowm.gr/xmlui/handle/123456789/762>

Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων (n.d.). *Η ιστορία των μαθητικών κοινοτήτων*. Διαθέσιμο στο: https://foundation.parliament.gr/VoulhFoundation/VoulhFoundationPortal/images/site_content/voulhFoundation/file/Ekpaideytika%20New/Koinotites/1_7koinotites.pdf

Μεταξάς, Α.-Ι. Δ. (1976), *Πολιτική κοινωνικοποίηση*, Αθήνα, Ολκός

Μπαρμπαρούσης, Χ., (2021). *Αντιλήψεις μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τον ρόλο του σχολείου στην ανάπτυξη της ιδιότητας του Πολίτη* [Διδακτορική διατριβή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης]. <https://doi.org/10.12681/eadd/49448>

Παπαϊκονόμου, Α. Δ. (2017). Ο βαθμός πολιτικοποίησης των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: εμπειρική προσέγγιση σε σχολεία της Κεντρικής Μακεδονίας. *Επιστήμες Αγωγής*, 2017(3), 37-54. <https://ejournals.lib.uoc.gr/index.php/edusci/article/view/42>

Παρασκευάς, Ε. Γ. (2020). *Μαθητική ηγεσία–συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων* [Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, Παιδαγωγικό Τμήμα Εκπαίδευσης]. <https://ir.lib.uth.gr/xmlui/bitstream/handle/11615/52663/20661.pdf?sequence=1>

Παξινός, Ι. & Παξινού Ε.Ν., (2020). Το στρες και οι αντιλήψεις ποιότητας ζωής μαθητών Γ' Λυκείου. Ένα πρόγραμμα παρέμβασης πριν τις πανελλαδικές εξετάσεις. Σ.Κ.Ε.Ψ.Υ. *Σύγχρονη Κοινωνία, Εκπαίδευση & Ψυχική Υγεία*. Νέα Εποχή, 6, 44-57.

Συνήγορος του Πολίτη, (2017). Διερεύνηση της γνώμης μαθητών/μαθητριών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με τη λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων. <https://docplayer.gr/53055300-Diereynisi-tis-gnomis-mathiton-mathitriwn-deyterovathmias-ekpaideysis-shetika-me-ti-leitoyrgia-ton-mathitikon-koinotiton.html>

Børhaug, K. (2006). Mission Impossible? School Level Student Democracy. *Citizenship, Social and Economics Education* 7(1), 26–39. <https://doi.org/10.2304/csee.2007.7.1.26>

Campbell, D. E. (2008). Voice in the Classroom: How an Open Classroom Climate Fosters Political Engagement Among Adolescents. *Political Behavior*, 30(4), 437–454. <https://doi.org/10.1007/s11109-008-9063-z>

Duke, N. N., Skay, C. L., Pettingell, S. L., & Borowsky, I. W. (2009). From Adolescent Connections to Social Capital: Predictors of Civic Engagement in Young Adulthood. *Journal of Adolescent Health*, 44(2), 161–168. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2008.07.007>

Flanagan, C., Beyers, W., & Zukauskienė, R. (2012). Political and civic engagement development in adolescence. *Journal of Adolescence*, 35(3). <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2012.04.010>

Griebler, U. & Nowak, P. (2012). Student councils: a tool for health promoting schools? Characteristics and effects. *Health Education* 112 (2), 105-132. <https://doi.org/10.1108/09654281211203402>

Karakus, M. (2017). An Investigation of Students' Perceptions about Democratic School Climate and Sense of Community in School. *Universal Journal of Educational Research*, 5(5), 787-790. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1143755>

Levy, B. L. M. (2011). Fostering Cautious Political Efficacy Through Civic Advocacy Projects: A Mixed Methods Case Study of an Innovative High School Class. *Theory & Research in Social Education*, 39(2), 238–277. <https://doi.org/10.1080/00933104.2011.10473454>

Quintelier, E. (2015). Engaging Adolescents in Politics: The Longitudinal Effect of Political Socialization Agents. *Youth & Society*, 47(1), 51–69. <https://doi.org/10.1177/0044118X13507295>

Persson, M. (2015). Classroom Climate and Political Learning: Findings from a Swedish Panel Study and Comparative Data: Classroom Climate and Political Learning. *Political Psychology*, 36(5), 587–601. <https://doi.org/10.1111/pops.12179>

Samdal, O., Nutbeam, D., Wold, B., & Kannas, L. (1998). Achieving health and educational goals through schools—A study of the importance of the school climate and the students' satisfaction with school. *Health Education Research*, 13(3), 383–397. <https://doi.org/10.1093/her/13.3.383>

Schulz, W., Ainley, J., Fraillon, J., Kerr, D., & Losito, B. (2009). ICCS 2009 International Report: Civic knowledge, attitudes, and engagement among lower- secondary school students in 38 countries. https://www.iea.nl/sites/default/files/2019-04/ICCS_2009_International_Report.pdf

Schmitter, P. (2020). Democracies. In Berg-Schlosser, D., Badie, B., & Morlino, L. (eds). *The SAGE handbook of political science*. (Vols. 1-3). SAGE Publications Ltd, <https://doi.org/10.4135/9781529714333>

Torney-Purta, J., Henry Barber, C., & Richardson, W. K. (2004). Trust in Government-related Institutions and Political Engagement among Adolescents in Six Countries. *Acta Politica*, 39(4), 380–406. <https://doi.org/10.1057/palgrave.ap.5500080>

Vieno, A., Perkins, D. D., Smith, T. M., & Santinello, M. (2005). Democratic School Climate and Sense of Community in School: A Multilevel Analysis. *American Journal of Community Psychology*, 36(3–4), 327–341. <https://doi.org/10.1007/s10464-005-8629-8>

World Health Organization (n.d.). WHOQOL: Measuring Quality of Life. [Όπως ανακτήθηκε στις 18 Ιανουαρίου 2023 από <https://www.who.int/tools/whoqol#>]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

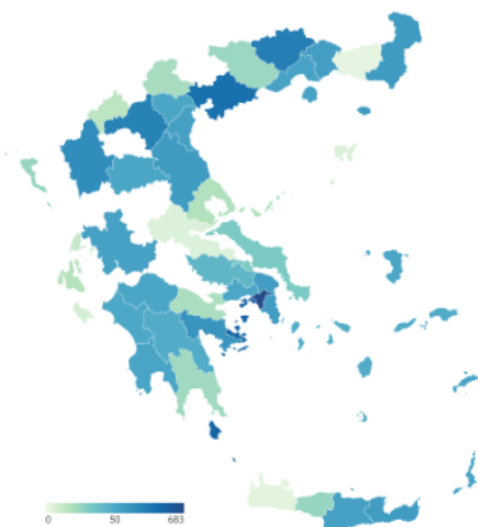
Περιγραφή δείγματος της έρευνας

Αντίληψη της Δημοκρατικότητας στη Λήψη Αποφάσεων στο Σχολείο

Περιγραφή δείγματος της έρευνας

Αριθμός συμμετεχόντων ανά Περιφερειακή Ενότητα

ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	95	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	9
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	128	ΚΟΖΑΝΗΣ	310
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	182	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	20
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	48	ΚΩ	30
ΑΧΑΪΑΣ	69	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	23
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	43	ΛΑΡΙΣΙΑΣ	138
ΑΤΤΙΚΗΣ	166	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	133
ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	162	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	12
ΔΡΑΜΑΣ	327	ΛΗΜΝΟΥ	6
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	54	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	18
ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	104	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	79
ΕΒΡΟΥ	139	ΜΥΚΟΝΟΥ	9
ΕΥΒΟΙΑΣ	32	ΝΑΞΟΥ	48
ΗΛΕΙΑΣ	50	ΝΗΣΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ	47
ΗΜΑΘΙΑΣ	64	ΞΑΝΘΗΣ	114
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	103	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	512
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	428	ΠΕΛΛΑΣ	21
ΘΗΡΑΣ	22	ΠΙΕΡΙΑΣ	102
ΙΩΑΚΗΣ	8	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	25
ΙΚΑΡΙΑΣ	25	ΡΟΔΟΠΗΣ	3
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	235	ΣΑΜΟΥ	49
ΚΑΒΑΛΑΣ	92	ΣΕΡΡΩΝ	24
ΚΑΛΥΜΝΟΥ	63	ΣΠΟΡΑΔΩΝ	32
ΚΑΡΠΑΔΟΥ	15	ΣΥΡΟΥ	11
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	15	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	62
ΚΕΑΣ-ΚΥΘΝΟΥ	16	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	6
ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	204	ΧΑΝΙΩΝ	4
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	25	ΧΙΟΥ	57

I. Μορφές Συμμετοχής στο Σχολείο

Ερ. Β1_1 Ποια είναι η γνώμη σου για τις παρακάτω προτάσεις:

Οι μαθητές/τριες πρέπει να κοιτούν τα μαθήματά τους και να αφήνουν τις άλλες ασχολίες για αργότερα (%)

	Διαφωνώ απόλυτα/Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ/Συμφωνώ απόλυτα
Σύνολο	46,1	30,3	23,6
Φύλο²			
Κορίτσι	46,1	30,4	23,5
Αγόρι	44,5	31,0	24,6
Άλλο	62,6	22,4	15,0
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	45,4	31,7	22,9
Επαγγελματικό Λύκειο	48,6	25,3	26,2
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	38,1	32,4	29,5
Ημιαστική	48,0	29,0	23,0
Αστική	46,4	30,8	22,8
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	47,9	30,2	21,9
Όχι	44,0	31,3	24,7

² Σε όλους τους πίνακες με κόκκινο σημειώνονται οι μεταβλητές που μεταξύ των υπό-ομάδων υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις. Ο στατιστικός έλεγχος έγινε με το κριτήριο χ^2 , λόγω της καταλληλότητάς του για ονομαστικές και τακτικές κλίμακες μέτρησης.

Ερ. Β1_2 Ποια είναι η γνώμη σου για τις παρακάτω προτάσεις:

Οι μαθητές/τριες πρέπει να ακολουθούν τις οδηγίες των καθηγητών ακόμα και όταν διαφωνούν με αυτές (%)

	Διαφωνώ απόλυτα/Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ/Συμφωνώ απόλυτα
Σύνολο	54,2	24,8	21,0
Φύλο			
Κορίτσι	57,7	23,4	18,9
Αγόρι	48,5	26,9	24,6
Άλλο	76,2	18,1	5,7
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	54,6	26,2	19,2
Επαγγελματικό Λύκειο	52,4	19,9	27,7
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	54,0	20,1	26,0
Ημιαστική	53,9	25,0	21,1
Αστική	54,4	25,6	19,9
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	55,1	25,3	19,5
Όχι	53,2	24,8	22,0

Ερ. Β1_3 Ποια είναι η γνώμη σου για τις παρακάτω προτάσεις:

Οι μαθητές/τριες πρέπει να συμφωνούν με τις αποφάσεις των γονιών τους (%)

	Διαφωνώ απόλυτα/Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ/Συμφωνώ απόλυτα
Σύνολο	46,4	28,2	25,3
Φύλο			
Κορίτσι	53,1	26,7	20,2
Αγόρι	37,9	30,7	31,5
Άλλο	63,2	16,0	20,8
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	48,1	29,2	22,7
Επαγγελματικό Λύκειο	40,4	24,6	35,0
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	40,7	27,2	32,1
Ημιαστική	47,1	26,9	26,1
Αστική	47,2	29,3	23,5
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	46,2	28,7	25,1
Όχι	46,8	28,2	25,0

Ερ. Β1_4 Ποια είναι η γνώμη σου για τις παρακάτω προτάσεις:

Όταν οι μαθητές/τριες συμμετέχουν στις αποφάσεις που λαμβάνονται στο σχολείο, τα πράγματα λειτουργούν καλύτερα (%)

	Διαφωνώ απόλυτα/Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ/Συμφωνώ απόλυτα
Σύνολο	13,7	15,7	70,6
Φύλο			
Κορίτσι	11,5	14,2	74,2
Αγόρι	15,2	17,0	67,8
Άλλο	28,7	11,9	59,4
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	12,9	16,0	71,1
Επαγγελματικό Λύκειο	16,8	14,2	69,0
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	11,9	13,6	74,5
Ημιαστική	14,0	13,8	72,3
Αστική	13,9	17,4	68,7
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	12,8	15,1	72,1
Όχι	13,6	16,1	70,3

Ερ. Β1_5 Ποια είναι η γνώμη σου για τις παρακάτω προτάσεις:

Οι μαθητές/τριες μπορούν να επηρεάσουν ότι συμβαίνει στο σχολείο τους όταν δρουν όλοι μαζί, παρά ο καθένας μόνος του (%)

	Διαφωνώ απόλυτα/Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ/Συμφωνώ απόλυτα
Σύνολο	7,6	9,0	83,4
Φύλο			
Κορίτσι	5,6	7,6	86,8
Αγόρι	8,8	10,3	80,9
Άλλο	19,8	9,4	70,8
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	6,7	8,5	84,8
Επαγγελματικό Λύκειο	11,0	10,7	78,3
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	5,4	8,2	86,4
Ημιαστική	7,9	9,5	82,6
Αστική	7,8	8,8	83,4
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	7,3	9,0	83,7
Όχι	7,3	8,6	84,0

Ερ. Β1_6 Ποια είναι η γνώμη σου για τις παρακάτω προτάσεις:

Όταν οι μαθητές/τριες συνεργάζονται, μπορούν να συμβούν πολλές θετικές αλλαγές στα σχολεία (%)

	Διαφωνώ απόλυτα/Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ/Συμφωνώ απόλυτα
Σύνολο	5,9	8,2	85,9
Φύλο			
Κορίτσι	4,0	5,8	90,2
Αγόρι	6,7	10,5	82,8
Άλλο	23,6	5,7	70,8
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	5,0	8,0	87,0
Επαγγελματικό Λύκειο	9,0	9,0	81,9
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	5,9	6,6	87,5
Ημιαστική	6,3	8,0	85,8
Αστική	5,6	8,7	85,8
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	5,2	8,3	86,5
Όχι	5,4	7,9	86,7

Ερ. Β2 Σε περίπτωση που το σχολείο πάρει μια απόφαση με την οποία διαφωνούν πολλοί μαθητές/τριες, τι νομίζεις ότι πρέπει να κάνουν; (%)

	Να προσπαθήσουν με τους αντιπροσώπους τους στο 15μελές να πούνε την άποψη τους	Να διαμαρτυρηθούν στη Διεύθυνση ατομικά	Να μην κάνουν τίποτα διότι έτσι κι αλλιώς δεν θα αλλάξει η απόφαση	Να κάνουν κατάληψη	Άλλο
Σύνολο	72,3	4,3	3,6	16,2	3,6
Φύλο					
Κορίτσι	81,1	4,7	2,8	8,7	2,8
Αγόρι	64,7	3,8	4,5	23,1	3,8
Άλλο	41,3	4,8	2,9	38,5	12,5
Τύπος Σχολείου					
Γενικό Λύκειο	74,4	4,1	3,2	14,4	3,8
Επαγγελματικό Λύκειο	64,4	5,0	5,0	22,7	2,8
Βαθμός αστικότητας					
Αγροτική	79,1	2,2	3,5	13,0	2,2
Ημιαστική	73,3	3,9	3,4	15,2	4,1
Αστική	70,2	5,0	3,8	17,5	3,5
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)					
Ναι	71,8	3,7	3,0	17,5	4,0
Όχι	74,4	4,7	3,7	14,0	3,1

Ερ. Β3 Οι μαθητές/τριες που βάζουν υποψηφιότητα στα 15μελή συμβούλια, γιατί νομίζεις ότι το κάνουν στην πλειοψηφία τους; (%)

	Γιατί θέλουν να βοηθήσουν τους/τις συμμαθητές/τριες τους	Γιατί τους αρέσει να έχουν δύναμη και εξουσία	Γιατί θέλουν να συμμετέχουν ενεργά στην τύχη του σχολείου τους	Γιατί θέλουν να γίνουν γνωστοί/ές και έτσι να ωφεληθούν	Για άλλο λόγο
Σύνολο	13,9	25,3	18,4	34,0	8,4
Φύλο					
Κορίτσι	11,5	26,1	19,1	36,4	6,9
Αγόρι	16,9	24,4	18,4	30,9	9,3
Άλλο	15,5	24,3	17,5	28,2	14,6
Τύπος Σχολείου					
Γενικό Λύκειο	11,9	25,0	19,3	35,1	8,7
Επαγγελματικό Λύκειο	20,9	26,5	15,2	30,1	7,3
Βαθμός αστικότητας					
Αγροτική	19,2	22,2	24,2	25,7	8,6
Ημιαστική	14,5	27,3	19,0	30,7	8,4
Αστική	12,4	24,5	16,8	37,9	8,4
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)					
Ναι	15,8	25,7	20,2	29,7	8,6
Όχι	11,9	25,3	17,2	37,5	8,2

Ερ. Β4_1 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Τους καλούς/ές φίλους/ες (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	41,3	58,7
Φύλο		
Κορίτσι	37,0	63,0
Αγόρι	46,9	53,1
Άλλο	32,7	67,3
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	42,6	57,4
Επαγγελματικό Λύκειο	36,7	63,3
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	39,5	60,5
Ημιαστική	40,7	59,3
Αστική	42,1	57,9
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	44,0	56,0
Όχι	40,7	59,3

Ερ. Β4_2 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Τους/τις δημοφιλείς (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	9,7	90,3
Φύλο		
Κορίτσι	7,3	92,7
Αγόρι	12,0	88,0
Άλλο	17,3	82,7
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	9,8	90,2
Επαγγελματικό Λύκειο	9,6	90,4
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	7,7	92,3
Ημιαστική	9,4	90,6
Αστική	10,4	89,6
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	9,8	90,2
Όχι	9,2	90,8

Ερ. Β4_3 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Τα κορίτσια (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	8,3	91,7
Φύλο		
Κορίτσια	9,3	90,7
Αγόρια	6,3	93,7
Άλλο	20,0	80,0
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	7,7	92,3
Επαγγελματικό Λύκειο	10,6	89,4
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	8,3	91,7
Ημιαστική	8,0	92,0
Αστική	8,6	91,4
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	7,8	92,2
Όχι	8,0	92,0

Ερ. Β4_4 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Τα αγόρια (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	8,6	91,4
Φύλο		
Κορίτσι	3,6	96,4
Αγόρι	13,0	87,0
Άλλο	22,7	77,3
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	7,5	92,5
Επαγγελματικό Λύκειο	12,1	87,9
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	7,5	92,5
Ημιαστική	7,6	92,4
Αστική	9,4	90,6
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	9,5	90,5
Όχι	6,9	93,1

Ερ. Β4_5 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Όσους και όσες έχουν ωραίο λογαριασμό σε Instagram/Tik Tok (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	5,6	34,4
Φύλο		
Κορίτσι	2,7	97,3
Αγόρι	7,6	92,4
Άλλο	27,3	72,7
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	4,7	95,3
Επαγγελματικό Λύκειο	9,1	90,9
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	5,5	94,5
Ημιαστική	5,5	94,5
Αστική	5,8	94,2
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	6,2	93,8
Όχι	4,3	95,7

Ερ. Β4_6 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Τους/τις καλούς/ες μαθητές/τριες (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	9,7	90,3
Φύλο		
Κορίτσι	9,2	90,8
Αγόρι	10,5	89,5
Άλλο	8,2	91,8
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	9,1	90,9
Επαγγελματικό Λύκειο	12,1	87,9
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	7,1	92,9
Ημιαστική	9,7	90,3
Αστική	10,3	89,7
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	9,4	90,6
Όχι	9,9	90,1

Ερ. Β4_7 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Όσους/όσες έχουν την ίδια εθνικότητα με εμένα (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	3,4	96,6
Φύλο		
Κορίτσια	1,1	98,9
Αγόρια	5,0	95,0
Άλλο	15,5	84,5
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	2,8	97,2
Επαγγελματικό Λύκειο	5,5	94,5
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	3,0	97,0
Ημιαστική	3,2	96,8
Αστική	3,7	96,3
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	4,0	96,0
Όχι	2,2	97,8

Ερ. Β4_8 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Όσους/όσες ασχολούνται με τα πολιτικά (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	8,1	91,9
Φύλο		
Κορίτσι	6,8	93,2
Αγόρι	9,2	90,8
Άλλο	11,8	88,2
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	8,4	91,6
Επαγγελματικό Λύκειο	7,1	92,9
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	9,3	90,7
Ημιαστική	8,3	91,7
Αστική	7,7	92,3
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	8,4	91,6
Όχι	7,8	92,2

Ερ. Β4_9 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Όσους/όσες πιστεύω ότι θα μετράνε τη γνώμη των υπολοίπων (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	52,6	47,4
Φύλο		
Κορίτσι	63,6	36,4
Αγόρι	42,0	58,0
Άλλο	36,4	63,6
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	55,9	44,1
Επαγγελματικό Λύκειο	40,7	59,3
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	53,4	46,6
Ημιαστική	53,3	46,7
Αστική	51,9	48,1
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	55,6	44,4
Όχι	52,8	47,2

Ερ. Β4_10 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Όσους/όσες είναι ηγετικές φυσιογνωμίες (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	24,1	75,9
Φύλο		
Κορίτσι	20,2	79,8
Αγόρι	28,6	71,4
Άλλο	20,9	79,1
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	26,8	73,2
Επαγγελματικό Λύκειο	14,6	85,4
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	21,5	78,5
Ημιαστική	25,0	75,0
Αστική	23,9	76,1
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	28,0	72,0
Όχι	21,8	78,2

Ερ. Β4_11 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Όσους και όσες φωνάζουν πολύ και είναι έτοιμοι/ες για καυγά (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	5,7	94,3
Φύλο		
Κορίτσι	2,8	97,2
Αγόρι	8,1	91,9
Άλλο	12,7	87,3
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	4,7	95,3
Επαγγελματικό Λύκειο	9,3	90,7
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	4,5	95,5
Ημιαστική	6,4	93,6
Αστική	5,4	94,6
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	6,9	93,1
Όχι	4,0	96,0

Ερ. Β4_12 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Όσους/ες μου ζητήσουν να τους/τις ψηφίσω (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	6,7	93,3
Φύλο		
Κορίτσι	5,8	94,2
Αγόρι	7,6	92,4
Άλλο	4,5	95,5
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	6,3	93,7
Επαγγελματικό Λύκειο	8,0	92,0
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	10,1	89,9
Ημιαστική	6,7	93,3
Αστική	6,0	94,0
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	6,3	93,7
Όχι	6,8	93,2

Ερ. Β4_13 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Όσους/ες μου τους έχει προτείνει κάποιος/α φίλος/η (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	10,1	89,9
Φύλο		
Κορίτσι	9,1	90,9
Αγόρι	11,1	88,9
Άλλο	9,1	90,9
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	9,6	90,4
Επαγγελματικό Λύκειο	11,7	88,3
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	8,5	91,5
Ημιαστική	8,4	91,6
Αστική	11,5	88,5
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	8,3	91,7
Όχι	11,4	88,6

Ερ. Β4_14 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Όσους/ες θα διαφωνήσουν με τον/την διευθυντή/ντρια/σύλλογο καθηγητών (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	33,0	67,0
Φύλο		
Κορίτσι	38,4	61,6
Αγόρι	27,5	72,5
Άλλο	31,8	68,2
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	35,8	64,2
Επαγγελματικό Λύκειο	23,4	76,6
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	34,0	66,0
Ημιαστική	32,6	67,4
Αστική	33,1	66,9
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	37,1	62,9
Όχι	31,5	68,5

Ερ. Β4_15 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Όσους/όσες έχουν πρωτότυπες προτάσεις (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	43,0	57,0
Φύλο		
Κορίτσι	53,2	46,8
Αγόρι	33,8	66,2
Άλλο	21,8	78,2
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	44,7	55,3
Επαγγελματικό Λύκειο	36,9	63,1
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	45,5	54,5
Ημιαστική	42,2	57,8
Αστική	43,0	57,0
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	42,8	57,2
Όχι	44,7	55,3

Ερ. Β4_16 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Όσους/όσες δουλεύουν για τις εκδρομές (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	48,9	51,1
Φύλο		
Κορίτσι	52,2	47,8
Αγόρι	46,4	53,6
Άλλο	35,5	64,5
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	49,2	50,8
Επαγγελματικό Λύκειο	47,8	52,2
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	48,4	51,6
Ημιαστική	47,1	52,9
Αστική	50,3	49,7
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	52,0	48,0
Όχι	48,4	51,6

Ερ. Β4_17 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Όσους/όσες είναι υπέρ των καταλήψεων (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	13,1	86,9
Φύλο		
Κορίτσι	7,5	92,5
Αγόρι	18,2	81,8
Άλλο	26,4	73,6
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	11,8	88,2
Επαγγελματικό Λύκειο	17,7	82,3
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	10,7	89,3
Ημιαστική	12,3	87,7
Αστική	14,2	85,8
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	14,5	85,5
Όχι	11,8	88,2

Ερ. Β4_18 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Όσους/όσες είναι κατά των καταλήψεων (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	4,1	95,9
Φύλο		
Κορίτσι	3,6	96,4
Αγόρι	4,6	95,4
Άλλο	4,5	95,5
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	3,3	96,7
Επαγγελματικό Λύκειο	6,9	93,1
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	3,8	96,2
Ημιαστική	4,3	95,7
Αστική	4,1	95,9
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	4,2	95,8
Όχι	3,7	96,3

Ερ. Β4_19 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Όσους/όσες νοιάζονται για το καλό της τάξης/του σχολείου (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	61,1	38,9
Φύλο		
Κορίτσι	72,2	27,8
Αγόρι	51,5	48,5
Άλλο	34,5	65,5
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	63,9	36,1
Επαγγελματικό Λύκειο	51,5	48,5
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	66,6	33,4
Ημιαστική	62,4	37,6
Αστική	59,1	40,9
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	64,1	35,9
Όχι	61,3	38,7

Ερ. Β4_20 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Δεν ψηφίζω/Ψηφίζω λευκό/άκυρο (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	8,2	91,8
Φύλο		
Κορίτσι	7,5	92,5
Αγόρι	8,1	91,9
Άλλο	11,8	88,2
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	7,5	92,5
Επαγγελματικό Λύκειο	10,7	89,3
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	4,7	95,3
Ημιαστική	8,0	92,0
Αστική	9,1	90,9
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	5,1	94,9
Όχι	9,7	90,3

Ερ. Β4_21 Ποιους μαθητές ή μαθήτριες ψηφίζεις συνήθως για να σε εκπροσωπήσουν στα 5μελή και 15μελή Μαθητικά Συμβούλια; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Ψηφίζω στην τύχη (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	9,5	90,5
Φύλο		
Κορίτσι	7,2	92,8
Αγόρι	11,0	89,0
Άλλο	17,3	82,7
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	8,8	91,2
Επαγγελματικό Λύκειο	11,8	88,2
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	8,3	91,7
Ημιαστική	9,3	90,7
Αστική	9,9	90,1
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	7,6	92,4
Όχι	10,0	90,0

Ερ. Β5 Τι πιστεύεις ότι ισχύει από τα παρακάτω; (%)

	Τα αγόρια και τα κορίτσια έχουν τις ίδιες ευκαιρίες για να ψηφιστούν	Τα κορίτσια έχουν περισσότερες ευκαιρίες από τα αγόρια να ψηφιστούν	Τα αγόρια έχουν περισσότερες ευκαιρίες από τα αγόρια να ψηφιστούν
Σύνολο	61,5	8,5	30,0
Φύλο			
Κορίτσια	62,3	3,1	34,6
Αγόρια	61,8	14,3	23,9
Άλλο	38,8	15,3	45,9
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	61,5	8,5	30,0
Επαγγελματικό Λύκειο	61,2	8,6	30,2
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	68,9	9,4	21,7
Ημιαστική	65,9	8,5	25,7
Αστική	57,0	8,4	34,6
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	61,1	10,2	28,7
Όχι	62,2	7,1	30,7

Ερ. Β6_1 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Διοργάνωση εκδρομών (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	69,6	30,4
Φύλο		
Κορίτσι	73,2	26,8
Αγόρι	66,5	33,5
Άλλο	61,8	38,2
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	72,3	27,7
Επαγγελματικό Λύκειο	59,9	40,1
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	70,2	29,8
Ημιαστική	68,2	31,8
Αστική	70,4	29,6
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	71,8	28,2
Όχι	70,4	29,6

Ερ. Β6_2 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Διοργάνωση σχολικών εκδηλώσεων (πχ. πάρτυ, καλλιτεχνικά) (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	55,8	44,2
Φύλο		
Κορίτσι	60,9	39,1
Αγόρι	51,8	48,2
Άλλο	45,5	54,5
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	60,7	39,3
Επαγγελματικό Λύκειο	38,8	61,2
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	54,5	45,5
Ημιαστική	54,2	45,8
Αστική	57,2	42,8
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	58,5	41,5
Όχι	56,1	43,9

Ερ. Β6_3 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Καθαριότητα και αισθητική του σχολείου (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	20,6	79,4
Φύλο		
Κορίτσι	21,6	78,4
Αγόρι	20,4	79,6
Άλλο	15,5	84,5
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	20,4	79,6
Επαγγελματικό Λύκειο	21,6	78,4
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	26,1	73,9
Ημιαστική	20,1	79,9
Αστική	19,9	80,1
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	22,2	77,8
Όχι	20,0	80,0

Ερ. Β6_4 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Σχέσεις με τους καθηγητές (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	19,1	80,9
Φύλο		
Κορίτσι	18,6	81,4
Αγόρι	20,5	79,5
Άλλο	17,3	82,7
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	19,5	80,5
Επαγγελματικό Λύκειο	17,7	82,3
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	20,9	79,1
Ημιαστική	18,0	82,0
Αστική	19,5	80,5
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	21,5	78,5
Όχι	17,4	82,6

Ερ. Β6_5 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Αποφάσεις για κινητοποιήσεις για την ικανοποίηση αιτημάτων (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	29,7	70,3
Φύλο		
Κορίτσι	33,0	67,0
Αγόρι	27,3	72,7
Άλλο	22,7	77,3
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	32,3	67,7
Επαγγελματικό Λύκειο	20,5	79,5
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	30,4	69,6
Ημιαστική	30,2	69,8
Αστική	29,2	70,8
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	33,0	67,0
Όχι	28,5	71,5

Ερ. Β6_6 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Αντιμέτωπιση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	12,5	87,5
Φύλο		
Κορίτσι	12,4	87,6
Αγόρι	12,8	87,2
Άλλο	10,0	90,0
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	11,4	88,6
Επαγγελματικό Λύκειο	16,2	83,8
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	16,4	83,6
Ημιαστική	13,3	86,7
Αστική	11,1	88,9
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	14,4	85,6
Όχι	11,1	88,9

Ερ. Β6_7 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Αντιμέτωπιση ρατσιστικών συμπεριφορών (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	10,6	89,4
Φύλο		
Κορίτσι	9,9	90,1
Αγόρι	11,6	88,4
Άλλο	12,7	87,3
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	9,1	90,9
Επαγγελματικό Λύκειο	16,0	84,0
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	11,5	88,5
Ημιαστική	11,6	88,4
Αστική	9,8	90,2
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	12,0	88,0
Όχι	9,6	90,4

Ερ. Β6_8 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Έκδοση έντυπων ή ηλεκτρονικών εφημερίδων του σχολείου (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	4,0	96,0
Φύλο		
Κορίτσι	3,7	96,3
Αγόρι	4,7	95,3
Άλλο	2,7	97,3
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	4,3	95,7
Επαγγελματικό Λύκειο	3,2	96,8
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	4,3	95,7
Ημιαστική	3,8	96,2
Αστική	4,2	95,8
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	4,7	95,3
Όχι	3,4	96,6

Ερ. Β6_9 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Λειτουργία του κυλικείου (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	14,6	85,4
Φύλο		
Κορίτσι	12,6	87,4
Αγόρι	16,4	83,6
Άλλο	18,2	81,8
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	13,2	86,8
Επαγγελματικό Λύκειο	19,5	80,5
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	16,0	84,0
Ημιαστική	14,2	85,8
Αστική	14,6	85,4
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	14,7	85,3
Όχι	14,2	85,8

Ερ. Β6_10 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Προβλήματα με τον τρόπο ντυσίματος των μαθητών/-τριών (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	2,6	97,4
Φύλο		
Κορίτσι	1,8	98,2
Αγόρι	3,2	96,8
Άλλο	7,3	92,7
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	2,1	97,9
Επαγγελματικό Λύκειο	4,4	95,6
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	3,0	97,0
Ημιαστική	2,7	97,3
Αστική	2,4	97,6
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	3,2	96,8
Όχι	2,0	98,0

Ερ. Β6_11 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Προτάσεις για την βελτίωση του τρόπου διδασκαλίας (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	16,4	83,6
Φύλο		
Κορίτσι	15,6	84,4
Αγόρι	17,5	82,5
Άλλο	16,4	83,6
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	15,7	84,3
Επαγγελματικό Λύκειο	19,2	80,8
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	15,0	85,0
Ημιαστική	18,4	81,6
Αστική	15,4	84,6
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	17,7	82,3
Όχι	15,7	84,3

Ερ. Β6_12 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Συζήτηση των ποινών που επιβάλλονται από το σχολείο σε μαθητές (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	15,8	84,2
Φύλο		
Κορίτσι	17,4	82,6
Αγόρι	14,5	85,5
Άλλο	14,5	85,5
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	15,9	84,1
Επαγγελματικό Λύκειο	15,5	84,5
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	17,6	82,4
Ημιαστική	17,4	82,6
Αστική	14,4	85,6
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	17,5	82,5
Όχι	14,7	85,3

Ερ. Β6_13 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Περιφρούρηση σχολικής περιουσίας (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	4,6	95,7
Φύλο		
Κορίτσι	3,3	96,7
Αγόρι	5,1	94,9
Άλλο	5,5	94,5
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	4,3	95,7
Επαγγελματικό Λύκειο	4,5	95,5
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	4,3	95,7
Ημιαστική	5,4	94,6
Αστική	3,6	96,4
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	4,9	95,1
Όχι	3,6	96,4

Ερ. Β6_14 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Αυθαιρεσίες κάποιου/ας καθηγητή/τριας ή του/της Διευθυντή/τριας (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	12,6	87,4
Φύλο		
Κορίτσι	13,7	86,3
Αγόρι	11,3	88,7
Άλλο	13,6	86,4
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	13,9	86,1
Επαγγελματικό Λύκειο	8,0	92,0
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	14,0	86,0
Ημιαστική	12,0	88,0
Αστική	12,7	87,3
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	14,2	85,8
Όχι	11,5	88,5

Ερ. Β6_15 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Βοήθεια σε συμμαθητές που έχουν ανάγκη (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	14,8	85,2
Φύλο		
Κορίτσι	14,7	85,3
Αγόρι	15,5	84,5
Άλλο	9,1	90,9
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	14,5	85,5
Επαγγελματικό Λύκειο	16,2	83,8
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	15,6	84,4
Ημιαστική	15,8	84,2
Αστική	14,0	86,0
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	16,6	83,4
Όχι	13,5	86,5

Ερ. Β6_16 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Βοήθεια σε νέους ή σε ξένους συμμαθητές που ήρθαν τώρα στο σχολείο (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	6,9	93,1
Φύλο		
Κορίτσι	6,4	93,6
Αγόρι	7,5	92,5
Άλλο	7,3	92,7
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	5,8	94,2
Επαγγελματικό Λύκειο	10,9	89,1
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	7,9	92,1
Ημιαστική	6,8	93,2
Αστική	6,8	93,2
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	7,7	92,3
Όχι	6,2	93,8

Ερ. Β6_17 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Εθελοντικές εξωσχολικές δραστηριότητες (πχ. περιβαλλοντικές/αθλητικές/καλλιτεχνικές δράσεις) (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	24,6	75,4
Φύλο		
Κορίτσι	27,3	72,7
Αγόρι	22,9	77,1
Άλλο	17,3	82,7
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	25,4	74,6
Επαγγελματικό Λύκειο	21,8	78,2
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	26,7	73,3
Ημιαστική	26,1	73,9
Αστική	23,2	76,8
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	26,1	73,9
Όχι	24,4	75,6

Ερ. Β6_18 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Δεν γνωρίζω (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	12,6	87,4
Φύλο		
Κορίτσι	9,9	90,1
Αγόρι	14,3	85,7
Άλλο	22,7	77,3
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	11,1	88,9
Επαγγελματικό Λύκειο	17,9	82,1
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	8,3	91,7
Ημιαστική	12,5	87,5
Αστική	13,5	86,5
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	9,4	90,6
Όχι	14,1	85,9

Ερ. Β6_19 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Δεν απαντώ (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	7,4	92,6
Φύλο		
Κορίτσια	5,4	94,6
Αγόρια	8,2	91,8
Άλλο	18,2	81,8
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	6,3	93,7
Επαγγελματικό Λύκειο	11,0	89,0
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	6,1	93,9
Ημιαστική	7,0	93,0
Αστική	7,9	92,1
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	6,1	93,9
Όχι	6,5	93,5

Ερ. Β7_1 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Διοργάνωση εκδρομών (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	80,1	19,9
Φύλο		
Κορίτσι	79,6	20,4
Αγόρι	80,7	19,3
Άλλο	79,1	20,9
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	82,0	18,0
Επαγγελματικό Λύκειο	73,4	26,6
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	84,0	16,0
Ημιαστική	71,0	29,0
Αστική	85,7	14,3
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	80,7	19,3
Όχι	79,4	20,6

Ερ. Β7_2 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Διοργάνωση σχολικών εκδηλώσεων (πχ. πάρτυ, καλλιτεχνικά) (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	14,9	85,1
Φύλο		
Κορίτσι	14,0	86,0
Αγόρι	16,2	83,8
Άλλο	14,5	85,5
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	13,8	86,2
Επαγγελματικό Λύκειο	18,5	81,5
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	16,6	83,4
Ημιαστική	15,4	84,6
Αστική	14,1	85,9
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	15,1	84,9
Όχι	14,9	85,1

Ερ. Β7_3 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Καθαριότητα και αισθητική του σχολείου (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	31,1	68,9
Φύλο		
Κορίτσι	33,4	66,6
Αγόρι	29,2	70,8
Άλλο	20,9	79,1
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	31,2	68,8
Επαγγελματικό Λύκειο	30,8	69,2
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	27,7	72,3
Ημιαστική	31,1	68,9
Αστική	31,8	68,2
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	29,5	70,5
Όχι	33,1	66,9

Ερ. Β7_4 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Σχέσεις με τους καθηγητές (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	18,9	81,1
Φύλο		
Κορίτσι	18,8	81,2
Αγόρι	19,3	80,7
Άλλο	17,3	82,7
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	18,8	81,2
Επαγγελματικό Λύκειο	19,2	80,8
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	18,0	82,0
Ημιαστική	18,8	81,2
Αστική	19,2	80,8
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	20,6	79,4
Όχι	17,9	82,1

Ερ. Β7_5 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Αποφάσεις για κινητοποιήσεις για την ικανοποίηση αιτημάτων (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	14,7	85,3
Φύλο		
Κορίτσι	16,3	83,7
Αγόρι	12,9	87,1
Άλλο	11,8	88,2
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	14,9	85,1
Επαγγελματικό Λύκειο	13,8	86,2
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	11,7	88,3
Ημιαστική	14,9	85,1
Αστική	15,1	84,9
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	14,9	85,1
Όχι	14,9	85,1

Ερ. Β7_6 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Αντιμετώπιση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	30,8	69,2
Φύλο		
Κορίτσι	36,3	63,7
Αγόρι	25,2	74,8
Άλλο	32,7	67,3
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	31,7	68,3
Επαγγελματικό Λύκειο	27,6	72,4
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	26,5	73,5
Ημιαστική	32,1	67,9
Αστική	30,8	69,2
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	29,1	70,9
Όχι	32,5	67,5

Ερ. Β7_7 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Αντιμετώπιση ρατσιστικών συμπεριφορών (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	29,3	70,7
Φύλο		
Κορίτσι	34,9	65,1
Αγόρι	22,6	77,4
Άλλο	37,3	62,7
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	30,0	70,0
Επαγγελματικό Λύκειο	26,7	73,3
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	25,9	74,1
Ημιαστική	29,8	70,2
Αστική	29,6	70,4
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	28,3	71,7
Όχι	31,0	69,0

Ερ. Β7_8 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Έκδοση έντυπων ή ηλεκτρονικών εφημερίδων του σχολείου (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	13,4	86,6
Φύλο		
Κορίτσι	13,0	87,0
Αγόρι	14,1	85,9
Άλλο	12,7	87,3
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	14,1	85,9
Επαγγελματικό Λύκειο	10,9	89,1
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	14,4	85,6
Ημιαστική	13,7	86,3
Αστική	12,9	87,1
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	15,9	84,1
Όχι	11,9	88,1

Ερ. Β7_9 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Λειτουργία του κυλικείου (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	14,3	85,7
Φύλο		
Κορίτσι	11,6	88,4
Αγόρι	16,8	83,2
Άλλο	21,8	78,2
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	14,1	85,9
Επαγγελματικό Λύκειο	15,2	84,8
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	19,6	80,4
Ημιαστική	14,3	85,7
Αστική	13,3	86,7
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	16,6	83,4
Όχι	12,7	87,3

Ερ. B7_10 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Προβλήματα με τον τρόπο ντυσίματος των μαθητών/-τριών (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	10,9	89,1
Φύλο		
Κορίτσι	10,2	89,8
Αγόρι	11,4	88,6
Άλλο	14,5	85,5
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	11,4	88,6
Επαγγελματικό Λύκειο	9,1	90,9
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	12,8	87,2
Ημιαστική	11,0	89,0
Αστική	10,4	89,6
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	12,9	87,1
Όχι	9,5	90,5

Ερ. Β7_11 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Προτάσεις για την βελτίωση του τρόπου διδασκαλίας (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	37,5	62,5
Φύλο		
Κορίτσι	41,3	58,7
Αγόρι	34,2	65,8
Άλλο	28,2	71,8
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	39,9	60,1
Επαγγελματικό Λύκειο	28,9	71,1
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	34,8	65,2
Ημιαστική	37,3	62,7
Αστική	38,1	61,9
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	37,8	62,2
Όχι	38,7	61,3

Ερ. B7_12 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Συζήτηση των ποινών που επιβάλλονται από το σχολείο σε μαθητές (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	17,5	82,5
Φύλο		
Κορίτσι	16,7	83,3
Αγόρι	18,8	81,2
Άλλο	12,7	87,3
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	17,9	82,1
Επαγγελματικό Λύκειο	15,8	84,2
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	17,0	83,0
Ημιαστική	19,1	80,9
Αστική	16,4	83,6
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	19,2	80,8
Όχι	16,5	83,5

Ερ. B7_13 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Περιφρούρηση σχολικής περιουσίας (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	14,1	85,9
Φύλο		
Κορίτσι	12,3	87,7
Αγόρι	16,2	83,8
Άλλο	16,4	83,6
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	14,5	85,5
Επαγγελματικό Λύκειο	12,8	87,2
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	13,0	87,0
Ημιαστική	13,2	86,8
Αστική	14,9	85,1
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	16,4	83,6
Όχι	12,8	87,2

Ερ. B7_14 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Αυθαιρεσίες κάποιου/ας καθηγητή/τριας ή του/της Διευθυντή/τριας (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	15,2	84,8
Φύλο		
Κορίτσι	16,5	83,5
Αγόρι	14,1	85,9
Άλλο	16,4	83,6
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	16,5	83,5
Επαγγελματικό Λύκειο	10,6	89,4
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	12,8	87,2
Ημιαστική	16,3	83,7
Αστική	14,9	85,1
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	18,3	81,7
Όχι	13,5	86,5

Ερ. B7_15 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Βοήθεια σε συμμαθητές που έχουν ανάγκη (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	28,7	71,3
Φύλο		
Κορίτσι	33,4	66,6
Αγόρι	23,5	76,5
Άλλο	31,8	68,2
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	30,0	70,0
Επαγγελματικό Λύκειο	24,0	76,0
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	28,3	71,7
Ημιαστική	27,9	72,1
Αστική	29,3	70,7
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	28,6	71,4
Όχι	29,6	70,4

Ερ. B7_16 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Βοήθεια σε νέους ή σε ξένους συμμαθητές που ήρθαν τώρα στο σχολείο (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	19,6	80,4
Φύλο		
Κορίτσι	22,7	77,3
Αγόρι	16,4	83,6
Άλλο	16,4	83,6
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	19,8	80,2
Επαγγελματικό Λύκειο	18,8	81,2
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	15,8	84,2
Ημιαστική	19,5	80,5
Αστική	20,3	79,7
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	18,6	81,4
Όχι	20,7	79,3

Ερ. Β7_17 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Εθελοντικές εξωσχολικές δραστηριότητες (πχ. περιβαλλοντικές/αθλητικές/καλλιτεχνικές δράσεις) (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	19,6	80,4
Φύλο		
Κορίτσι	23,0	77,0
Αγόρι	16,4	83,6
Άλλο	16,4	83,6
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	21,0	79,0
Επαγγελματικό Λύκειο	14,7	85,3
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	21,1	78,9
Ημιαστική	17,7	82,3
Αστική	20,6	79,4
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	20,7	79,3
Όχι	19,6	80,4

Ερ. B7_18 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Δεν γνωρίζω (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	12,6	87,4
Φύλο		
Κορίτσι	8,4	91,6
Αγόρι	16,4	83,6
Άλλο	15,5	84,5
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	11,3	88,7
Επαγγελματικό Λύκειο	17,3	82,7
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	10,9	89,1
Ημιαστική	12,7	87,3
Αστική	12,9	87,1
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	11,5	88,5
Όχι	12,2	87,8

Ερ. Β7_19 Ποια είναι τα βασικά ζητήματα με τα οποία δεν ασχολείται το 15μελές/5μελές συμβούλιο στο σχολείο σου αλλά θα ήθελες να ασχοληθεί; Από τα παρακάτω επέλεξε μέχρι 5 και βάλε τα σε σειρά προτεραιότητας.

Δεν απαντώ (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	8,9	91,1
Φύλο		
Κορίτσι	6,1	93,9
Αγόρι	10,8	89,2
Άλλο	19,1	80,9
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	7,8	92,2
Επαγγελματικό Λύκειο	12,9	87,1
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	8,1	91,9
Ημιαστική	9,0	91,0
Αστική	9,0	91,0
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	8,0	92,0
Όχι	7,9	92,1

Ερ. Β8_1 Τι ισχύει από τα παρακάτω σχετικά με τις εκλογές και τη λειτουργία για τα μαθητικά συμβούλια στο σχολείο σου;

Υπάρχει επαρκής ενημέρωση για τη διαδικασία των εκλογών (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	65,4	34,6
Φύλο		
Κορίτσι	64,2	35,8
Αγόρι	67,6	32,4
Άλλο	58,1	41,9
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	64,9	35,1
Επαγγελματικό Λύκειο	67,2	32,8
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	73,7	26,3
Ημιαστική	65,6	34,4
Αστική	63,6	36,4
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	67,8	32,2
Όχι	64,1	35,9

Ερ. Β8_2 Τι ισχύει από τα παρακάτω σχετικά με τις εκλογές και τη λειτουργία για τα μαθητικά συμβούλια στο σχολείο σου;

Δίνονται ελεύθερες ώρες για να παρουσιάσουν οι υποψήφιοι τις απόψεις/ιδέες τους (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	57,6	42,4
Φύλο		
Κορίτσι	56,9	43,1
Αγόρι	58,7	41,3
Άλλο	50,0	50,0
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	60,2	39,8
Επαγγελματικό Λύκειο	47,5	52,5
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	61,9	38,1
Ημιαστική	51,3	48,7
Αστική	61,1	38,9
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	56,5	43,5
Όχι	59,1	40,9

Ερ. Β8_3 Τι ισχύει από τα παρακάτω σχετικά με τις εκλογές και τη λειτουργία για τα μαθητικά συμβούλια στο σχολείο σου;

Υπάρχει αρκετή ενημέρωση για να κατανοήσουν οι μαθητές τους κανόνες λειτουργίας των μαθητικών συμβουλίων (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	40,1	59,9
Φύλο		
Κορίτσι	38,4	61,6
Αγόρι	43,1	56,9
Άλλο	27,2	72,8
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	39,0	61,0
Επαγγελματικό Λύκειο	44,5	55,5
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	44,5	55,5
Ημιαστική	41,0	59,0
Αστική	38,7	61,3
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	42,3	57,7
Όχι	38,8	61,2

Ερ. Β8_4 Τι ισχύει από τα παρακάτω σχετικά με τις εκλογές και τη λειτουργία για τα μαθητικά συμβούλια στο σχολείο σου;

Οι εκπρόσωποι των μαθητών στα 15μελή/5μελή συμβούλια συγκαλούν συχνά συνέλευση για να πάρουν αποφάσεις σε θέματα του σχολείου (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	56,0	44,0
Φύλο		
Κορίτσι	54,8	45,2
Αγόρι	58,4	41,6
Άλλο	44,0	56,0
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	55,9	44,1
Επαγγελματικό Λύκειο	56,1	43,9
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	59,1	40,9
Ημιαστική	54,8	45,2
Αστική	56,2	43,8
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	55,7	44,3
Όχι	56,5	43,5

Ερ. Β9_1 Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις:

Τα 15μελή/5μελή συμβούλια ενισχύουν την δημοκρατική λειτουργία των σχολείων (%)

	Διαφωνώ απόλυτα/Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ/Συμφωνώ απόλυτα
Σύνολο	30,1	26,5	43,4
Φύλο			
Κορίτσι	27,4	27,2	45,3
Αγόρι	31,3	25,9	42,8
Άλλο	53,1	19,4	27,6
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	27,4	27,7	45,0
Επαγγελματικό Λύκειο	41,0	21,8	37,2
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	22,9	26,4	50,7
Ημιαστική	29,6	27,2	43,2
Αστική	31,9	26,1	42,1
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	29,5	25,2	45,4
Όχι	29,5	27,6	42,8

Ερ. Β9_2 Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις:

Η εμπειρία της συμμετοχής στα 15μελή/5μελή συμβούλια βοηθάει στην κατανόηση του πώς λειτουργεί πραγματικά η δημοκρατία (%)

	Διαφωνώ απόλυτα/Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ/Συμφωνώ απόλυτα
Σύνολο	37,4	25,7	36,9
Φύλο			
Κορίτσι	35,4	26,1	38,5
Αγόρι	37,7	26,1	36,2
Άλλο	60,8	17,5	21,6
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	36,5	26,6	37,0
Επαγγελματικό Λύκειο	41,0	22,4	36,6
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	29,6	27,8	42,7
Ημιαστική	37,6	25,1	37,3
Αστική	38,8	25,7	35,5
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	34,8	24,5	40,7
Όχι	38,7	27,0	34,4

Ερ. Β9_3 Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις:

Έτσι όπως λειτουργούν τα 15μελή/5μελή συμβούλια δεν προσφέρουν τίποτα το ιδιαίτερο (%)

	Διαφωνώ απόλυτα/Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ/Συμφωνώ απόλυτα
Σύνολο	41,5	21,6	36,9
Φύλο			
Κορίτσι	40,6	21,0	38,4
Αγόρι	43,0	22,8	34,2
Άλλο	45,1	13,7	41,2
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	40,7	22,4	37,0
Επαγγελματικό Λύκειο	44,4	18,7	36,9
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	46,5	22,7	30,8
Ημιαστική	43,8	22,2	33,9
Αστική	38,8	21,0	40,2
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	44,9	21,8	33,3
Όχι	39,1	21,4	39,5

Ερ. Β9_4 Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις:

Έτσι όπως λειτουργούν τα 15μελή/5μελή συμβούλια ευνοούν τις προσωπικές συναλλαγές (%)

	Διαφωνώ απόλυτα/Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ/Συμφωνώ απόλυτα
Σύνολο	35,6	28,0	36,4
Φύλο			
Κορίτσι	35,9	27,9	36,1
Αγόρι	34,8	28,7	36,5
Άλλο	43,5	19,6	37,0
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	35,3	28,9	35,8
Επαγγελματικό Λύκειο	36,4	24,6	39,0
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	36,9	32,7	30,4
Ημιαστική	37,0	27,2	35,8
Αστική	34,3	27,6	38,1
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	35,6	26,5	37,9
Όχι	35,4	29,8	34,8

Ερ. Β9_5 Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις:

Αν αύριο αποφαιζόταν ξαφνικά η κατάργηση των 15μελών/ 5μελών συμβουλίων δεν θα με ενοχλούσε καθόλου (%)

	Διαφωνώ απόλυτα/Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ/Συμφωνώ απόλυτα
Σύνολο	63,6	12,9	23,5
Φύλο			
Κορίτσι	66,5	12,9	20,7
Αγόρι	60,6	12,8	26,6
Άλλο	58,4	14,9	26,7
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	64,7	13,0	22,3
Επαγγελματικό Λύκειο	59,2	12,6	28,2
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	65,1	13,0	21,9
Ημιαστική	64,2	13,3	22,5
Αστική	62,8	12,7	24,5
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	66,8	11,4	21,8
Όχι	61,9	14,1	24,0

Ερ. Β9_6 Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις:

Η λήψη αποφάσεων στα 15μελή/5μελή συμβούλια επηρεάζει τις τελικές αποφάσεις στο σχολείο (%)

	Διαφωνώ απόλυτα/Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ/Συμφωνώ απόλυτα
Σύνολο	28,6	27,8	43,6
Φύλο			
Κορίτσι	26,8	27,0	46,3
Αγόρι	29,6	29,0	41,3
Άλλο	40,7	20,9	38,5
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	26,9	29,4	43,8
Επαγγελματικό Λύκειο	35,1	21,9	42,9
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	23,1	28,5	48,4
Ημιαστική	30,3	27,1	42,6
Αστική	28,4	28,2	43,3
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	28,2	26,5	45,3
Όχι	28,3	29,1	42,7

Ερ. Β10_1 Προσωπικά, τους τελευταίους 12 μήνες...

Έβαλα υποψηφιότητα για κάποια θέση στο σχολείο μου (15μελές, 5μελές συμβούλιο) (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	42,3	57,7
Φύλο		
Κορίτσι	36,6	63,4
Αγόρι	49,2	50,8
Άλλο	43,2	56,8
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	41,9	58,1
Επαγγελματικό Λύκειο	44,0	56,0
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	51,0	49,0
Ημιαστική	44,5	55,5
Αστική	39,0	61,0

Ερ. Β10_2 Προσωπικά, τους τελευταίους 12 μήνες...

Δούλεψα εθελοντικά για κάποια δράση στο σχολείο μου πέραν του σχολικού ωραρίου (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	31,2	68,8
Φύλο		
Κορίτσι	31,8	68,2
Αγόρι	30,6	69,4
Άλλο	30,3	69,7
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	31,6	68,4
Επαγγελματικό Λύκειο	29,7	70,3
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	43,4	56,6
Ημιαστική	34,4	65,6
Αστική	26,6	73,4
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	39,1	60,9
Όχι	25,3	74,7

Ερ. Β10_3 Προσωπικά, τους τελευταίους 12 μήνες...

Πήρα μέρος σε κάποια διαμαρτυρία για κάποιο σχολικό θέμα (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	32,6	67,4
Φύλο		
Κορίτσι	29,9	70,1
Αγόρι	35,9	64,1
Άλλο	34,1	65,9
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	32,9	67,1
Επαγγελματικό Λύκειο	31,6	68,4
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	44,3	55,7
Ημιαστική	32,4	67,6
Αστική	30,5	69,5
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	43,2	56,8
Όχι	24,7	75,3

Ερ. Β10_4 Προσωπικά, τους τελευταίους 12 μήνες...

Έκανα κάποιο σχόλιο στα social media για κάποιο σχολικό θέμα (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	12,6	87,4
Φύλο		
Κορίτσι	10,3	89,7
Αγόρι	14,6	85,4
Άλλο	22,9	77,1
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	12,6	87,4
Επαγγελματικό Λύκειο	12,4	87,6
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	13,2	86,8
Ημιαστική	12,8	87,2
Αστική	12,3	87,7
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	16,7	83,3
Όχι	9,3	90,7

Ερ. Β10_5 Προσωπικά, τους τελευταίους 12 μήνες...

Ενθάρρυνα κόσμο να κινητοποιηθεί μέσα από τα social media για κάποιο σχολικό θέμα (%)

	Ναι	Όχι
Σύνολο	14,8	85,2
Φύλο		
Κορίτσι	13,4	86,6
Αγόρι	15,9	84,1
Άλλο	27,7	72,3
Τύπος Σχολείου		
Γενικό Λύκειο	14,3	85,7
Επαγγελματικό Λύκειο	16,4	83,6
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	18,6	81,4
Ημιαστική	14,7	85,3
Αστική	14,1	85,9
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	20,7	79,3
Όχι	10,3	89,7

II. Σχολική Κουλτούρα

Ερ. Γ1_1 Σε ποιο βαθμό κατά την άποψή σου συμβαίνουν τα παρακάτω στη διδασκαλία των μαθημάτων στο σχολείο σου:

Δίνεται μεγάλη έμφαση στα μαθήματα των Πανελληνίων σε βάρος των υπολοίπων (%)

	Ελάχιστα / Σε μικρό βαθμό	Ούτε σε μικρό, ούτε σε μεγάλο βαθμό	Σε μεγάλο βαθμό / Σε πολύ μεγάλο βαθμό
Σύνολο	20,8	26,3	52,9
Φύλο			
Κορίτσι	18,0	27,2	54,8
Αγόρι	22,7	25,6	51,7
Άλλο	35,6	20,5	43,8
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	18,3	25,9	55,8
Επαγγελματικό Λύκειο	32,5	28,1	39,4
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	18,5	23,8	57,7
Ημιαστική	19,7	28,3	52,0
Αστική	21,9	25,7	52,5
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	22,8	24,4	52,8
Όχι	18,4	28,0	53,7

Ερ. Γ1_2 Σε ποιο βαθμό κατά την άποψή σου συμβαίνουν τα παρακάτω στη διδασκαλία των μαθημάτων στο σχολείο σου:

Οι μαθητές/τριες αδιαφορούν για τα μαθήματα στα οποία δεν θα εξεταστούν στις Πανελλήνιες εξετάσεις (%)

	Ελάχιστα / μικρό βαθμό	Σε Ούτε σε μικρό, ούτε σε μεγάλο βαθμό	Σε μεγάλο βαθμό / Σε πολύ μεγάλο βαθμό
Σύνολο	17,0	16,0	67,1
Φύλο			
Κορίτσι	14,2	14,4	71,4
Αγόρι	19,8	17,1	63,1
Άλλο	21,1	22,4	56,6
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	13,9	14,3	71,8
Επαγγελματικό Λύκειο	31,0	23,7	45,3
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	21,3	12,4	66,3
Ημιαστική	19,7	17,3	63,0
Αστική	14,6	15,9	69,5
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	18,0	15,9	66,1
Όχι	15,4	15,7	68,9

Ερ. Γ1_3 Σε ποιο βαθμό κατά την άποψή σου συμβαίνουν τα παρακάτω στη διδασκαλία των μαθημάτων στο σχολείο σου:

Οι καθηγητές/τριες ενθαρρύνουν τους μαθητές/τριες να εκφράσουν την άποψή τους (%)

	Ελάχιστα / Σε μικρό βαθμό	Ούτε σε μικρό, ούτε σε μεγάλο βαθμό	Σε μεγάλο βαθμό / Σε πολύ μεγάλο βαθμό
Σύνολο	34,2	33,5	32,3
Φύλο			
Κορίτσι	31,7	35,0	33,4
Αγόρι	35,6	32,1	32,3
Άλλο	48,1	31,2	20,8
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	33,1	35,4	31,5
Επαγγελματικό Λύκειο	39,0	25,1	35,9
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	32,2	29,2	38,6
Ημιαστική	31,8	32,1	36,1
Αστική	35,9	35,2	28,9
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	34,5	33,3	32,2
Όχι	33,7	33,7	32,5

Ερ. Γ1_4 Σε ποιο βαθμό κατά την άποψή σου συμβαίνουν τα παρακάτω στη διδασκαλία των μαθημάτων στο σχολείο σου:

Οι καθηγητές/τριες φέρνουν τρέχοντα πολιτικά/κοινωνικά συμβάντα προς συζήτηση στην τάξη (%)

	Ελάχιστα / μικρό βαθμό	Σε Ούτε σε μικρό, ούτε σε μεγάλο βαθμό	Σε μεγάλο βαθμό / Σε πολύ μεγάλο βαθμό
Σύνολο	52,1	28,0	19,9
Φύλο			
Κορίτσει	50,9	29,1	20,0
Αγόρι	52,8	27,4	19,8
Άλλο	49,4	19,5	31,2
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	51,2	29,1	19,7
Επαγγελματικό Λύκειο	56,4	22,9	20,8
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	51,6	30,6	17,7
Ημιαστική	52,8	27,2	20,0
Αστική	51,8	27,9	20,3
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	50,8	28,7	20,5
Όχι	53,0	27,9	19,1

Ερ. Γ1_5 Σε ποιο βαθμό κατά την άποψή σου συμβαίνουν τα παρακάτω στη διδασκαλία των μαθημάτων στο σχολείο σου:

Οι καθηγητές/τριες φέρονται δίκαια στους/στις μαθητές/τριες (%)

	Ελάχιστα / Σε μικρό βαθμό	Ούτε σε μικρό, ούτε σε μεγάλο βαθμό	Σε μεγάλο βαθμό / Σε πολύ μεγάλο βαθμό
Σύνολο	37,7	34,5	27,8
Φύλο			
Κορίτσι	38,9	36,4	24,7
Αγόρι	36,1	32,8	31,1
Άλλο	44,9	25,6	29,5
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	36,0	36,5	27,4
Επαγγελματικό Λύκειο	45,4	25,2	29,4
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	29,5	33,2	37,3
Ημιαστική	38,2	34,5	27,3
Αστική	39,1	34,7	26,2
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	38,6	33,2	28,1
Όχι	36,9	35,8	27,3

Ερ. Γ1_6 Σε ποιο βαθμό κατά την άποψή σου συμβαίνουν τα παρακάτω στη διδασκαλία των μαθημάτων στο σχολείο σου:

Οι καθηγητές/τριες δε θα άφηναν μαθητές/-τριες να κοροϊδέψουν άλλους/ες μαθητές/-τριες (%)

	Ελάχιστα / Σε μικρό βαθμό	Ούτε σε μικρό, ούτε σε μεγάλο βαθμό	Σε μεγάλο βαθμό / Σε πολύ μεγάλο βαθμό
Σύνολο	28,2	22,2	49,6
Φύλο			
Κορίτσι	26,8	22,1	51,1
Αγόρι	28,1	22,3	49,6
Άλλο	48,5	20,6	30,9
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	27,2	22,6	50,2
Επαγγελματικό Λύκειο	32,9	20,4	46,7
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	24,5	16,9	58,6
Ημιαστική	27,1	20,9	52,0
Αστική	29,6	23,9	46,5
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	27,1	22,4	50,5
Όχι	28,1	22,3	49,6

Ερ. Γ2_1 Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις:

Αισθάνομαι ότι ανήκω στην κοινότητα του σχολείου μου (%)

	Καθόλου / Λίγο	Μέτρια	Αρκετά / Πολύ
Σύνολο	28,0	27,6	44,4
Φύλο			
Κορίτσι	24,0	31,2	44,8
Αγόρι	29,5	24,1	46,4
Άλλο	66,7	14,1	19,2
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	25,5	28,0	46,5
Επαγγελματικό Λύκειο	39,1	26,0	34,9
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	22,3	26,3	51,4
Ημιαστική	28,5	26,1	45,3
Αστική	28,8	28,8	42,5
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	23,9	23,1	53,0
Όχι	30,1	31,3	38,6

Ερ. Γ2_2 Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις:

Πηγαίνω ευχάριστα στο σχολείο (%)

	Καθόλου / Λίγο	Μέτρια	Αρκετά / Πολύ
Σύνολο	40,7	26,5	32,8
Φύλο			
Κορίτσι	39,4	27,3	33,2
Αγόρι	40,1	26,0	33,9
Άλλο	62,8	17,9	19,2
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	40,4	27,0	32,6
Επαγγελματικό Λύκειο	41,9	24,3	33,8
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	38,8	28,0	33,2
Ημιαστική	38,8	27,4	33,8
Αστική	42,1	25,7	32,2
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	38,7	25,8	35,5
Όχι	41,8	27,4	30,9

Ερ. Γ2_3 Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις:

Στο σχολείο μου, όταν κάποιος/α δεν μπορεί να κάνει καλά κάτι δέχεται βοήθεια (%)

	Καθόλου / Λίγο	Μέτρια	Αρκετά / Πολύ
Σύνολο	36,7	30,4	32,9
Φύλο			
Κορίτσι	34,7	31,9	33,4
Αγόρι	37,1	29,0	33,8
Άλλο	51,3	28,9	19,7
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	36,8	30,9	32,3
Επαγγελματικό Λύκειο	36,2	28,0	35,8
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	30,4	26,4	43,2
Ημιαστική	33,1	32,4	34,5
Αστική	40,0	30,0	30,0
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	32,6	31,7	35,7
Όχι	39,3	29,9	30,8

Ερ. Γ2_4 Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις:

Στο σχολείο μου, κάποιος/α προωθείται όταν μαθαίνει ιδιαίτερα γρήγορα και καλά (%)

	Καθόλου / Λίγο	Μέτρια	Αρκετά / Πολύ
Σύνολο	30,2	22,7	47,1
Φύλο			
Κορίτσια	26,6	21,4	52,0
Αγόρια	33,3	24,5	42,1
Άλλο	33,3	19,4	47,2
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	29,5	22,2	48,3
Επαγγελματικό Λύκειο	33,3	25,0	41,7
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	35,2	22,8	42,1
Ημιαστική	29,2	24,0	46,8
Αστική	29,8	21,9	48,3
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	29,9	24,0	46,1
Όχι	29,6	21,7	48,7

Ερ. Γ2_5 Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις:

Στο σχολείο μου, μου αρέσει όπως διαμορφώνουν τη διδασκαλία οι καθηγητές/-τριες (%)

	Καθόλου / Λίγο	Μέτρια	Αρκετά / Πολύ
Σύνολο	47,1	30,0	22,9
Φύλο			
Κορίτσι	47,7	30,0	22,2
Αγόρι	45,4	30,2	24,4
Άλλο	57,5	21,3	21,3
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	47,2	30,7	22,1
Επαγγελματικό Λύκειο	46,6	26,9	26,6
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	39,9	32,0	28,1
Ημιαστική	45,8	29,0	25,2
Αστική	49,2	30,1	20,6
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	45,2	30,7	24,2
Όχι	48,5	30,0	21,5

Ερ. Γ2_6 Πόσο συμφωνείς ή διαφωνείς με τις παρακάτω προτάσεις:

Στο σχολείο μου, μου αρέσει η κατάσταση των κτηρίων και των τάξεων (%)

	Καθόλου / Λίγο	Μέτρια	Αρκετά / Πολύ
Σύνολο	49,6	24,4	26,0
Φύλο			
Κορίτσει	49,7	25,1	25,3
Αγόρι	48,7	23,9	27,3
Άλλο	58,9	16,4	24,7
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	47,8	26,0	26,2
Επαγγελματικό Λύκειο	57,8	17,0	25,2
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	25,7	34,6	39,7
Ημιαστική	49,6	23,2	27,2
Αστική	54,3	23,0	22,7
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	47,9	24,0	28,1
Όχι	50,9	24,6	24,5

III. Μορφές Πολιτικής Συμμετοχής εκτός Σχολείου

Ερ. Δ1 Τον τελευταίο χρόνο...

[Περιλαμβάνονται μόνο οι θετικές απαντήσεις σε κάθε ερώτημα] (%)

	Έχω μπούκοτά ρει ή αγοράσει κάποιο προϊόν για πολιτικούς ς/ηθικούς λόγους	Πήρα μέρος σε κάποια φιλανθρω πική/εθελ οντική δράση	Πήγα σε κάποια πολιτική εκδήλωση	Πήρα μέρος σε κάποια διαδήλω ση	Έχω κάνει κάποιο σχόλιο στα social media για κάποιο πολιτικό/κ οινωνικό θέμα	Ενθάρρ να κόσμο να κινητοπο ιηθεί μέσα από τα social media	Έχω ποστάρει κάποιο μουσικό κομμάτι με πολιτικό/κ οινωνικό περιεχόμε νο
Σύνολο	17,4	37,3	15,5	24,2	23,4	17,2	19,5
Φύλο							
Κορίτσι	11,3	40,7	12,3	22,3	21,3	16,4	17,0
Αγόρι	22,8	33,7	18,5	25,6	24,6	17,0	21,2
Άλλο	48,2	40,4	29,3	42,9	45,7	42,0	43,5
Τύπος σχολείου							
Γενικό Λύκειο	16,8	38,1	15,1	24,4	24,2	17,1	19,9
Επαγγελμα τικό Λύκειο	19,8	34,3	17,1	23,6	20,2	17,7	18,0
Βαθμός αστικότητας							
Αγροτική	18,6	46,2	19,3	29,6	24,7	19,1	21,1
Ημιαστική	17,5	40,6	15,7	23,7	22,1	16,9	18,6
Αστική	17,2	33,3	14,7	23,5	23,9	17,1	19,8
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)							
Ναι	21,9	45,0	20,7	29,9	29,1	22,4	24,6
Όχι	13,3	31,8	11,6	19,9	19,0	13,5	15,5

Ερ. Δ2 Τα τελευταία χρόνια, έχουν συμβεί στην Ελλάδα και διεθνώς διάφορα πράγματα. Σου έχει τύχει να συζητήσεις για κάποιο από τα παρακάτω;

[Περιλαμβάνονται μόνο οι θετικές απαντήσεις σε κάθε ερώτημα] (%)

	Για τις βουλευτικές εκλογές που έγιναν το 2019	Για την αποτελεσματικότητα των εμβολίων κατά του COVID-19	Για το ότι πολλοί νέοι δεν βρίσκουν δουλειά στην Ελλάδα και φεύγουν στο εξωτερικό	Για την επίθεση της Ρωσίας στην Ουκρανία	Για το κίνημα #MeToo
Σύνολο	34,3	87,5	87,0	83,8	43,6
Φύλο					
Κορίτσι	27,6	91,7	90,9	85,0	54,2
Αγόρι	41,5	83,6	83,4	82,3	29,8
Άλλο	41,7	78,9	79,1	85,4	53,9
Τύπος σχολείου					
Γενικό Λύκειο	34,4	89,7	88,9	86,1	46,7
Επαγγελματικό Λύκειο	34,0	79,3	79,8	74,4	30,9
Βαθμός αστικότητας					
Αγροτική	34,5	87,6	89,2	81,9	45,5
Ημιαστική	31,6	86,5	86,2	82,1	40,5
Αστική	36,2	88,3	87,2	85,3	45,3
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)					
Ναι	40,1	89,7	88,1	85,6	46,2
Όχι	29,9	86,9	87,1	83,3	41,9

Ερ. Δ3 Εγώ προσωπικά...

[Περιλαμβάνονται μόνο οι θετικές απαντήσεις σε κάθε ερώτημα] (%)

	Ανακυκλώνω χαρτί, πλαστικό ή γυαλί στο σπίτι	Έχω ποστάρει video του εαυτού μου online	Είμαι vegan/vegetarian	Έχω τρέξει σε μαραθώνιο (κλασικό ή τοπικό)	Έχω προτιμήσει εναλλακτική ιατρική/ομοιοπαθητική
Σύνολο	64,7	55,9	5,5	28,9	15,9
Φύλο					
Κορίτσι	65,1	64,0	5,0	24,8	16,3
Αγόρι	64,3	47,6	4,6	32,6	15,0
Άλλο	55,8	62,1	27,2	42,4	28,2
Τύπος σχολείου					
Γενικό Λύκειο	66,2	57,3	5,3	29,6	15,1
Επαγγελματικό Λύκειο	58,9	50,8	6,0	26,5	18,9
Βαθμός αστικότητας					
Αγροτική	61,7%	51,5%	5,1	23,4	14,8
Ημιαστική	58,2%	55,0%	5,4	32,2	16,1
Αστική	69,7%	57,5%	5,6	27,8	16,0
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)					
Ναι	63,8	63,1	5,9	34,8	18,6
Όχι	65,7	51,2	4,6	24,7	13,8

Ερ. Δ4 Τι από τα παρακάτω ισχύει για εσένα: (%)

	Νομίζω ότι γνωρίζω περισσότερα πράγματα για την πολιτική σε σχέση με τους συνομήλικους μου	Σε συζητήσεις για πολιτικά θέματα, συνήθως έχω κάτι να πω
Σύνολο	39,9	58,6
Φύλο		
Κορίτσι	29,9	53,5
Αγόρι	50,1	63,7
Άλλο	52,9	58,6
Τύπος σχολείου		
Γενικό Λύκειο	40,3	60,3
Επαγγελματικό Λύκειο	38,2	51,7
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	38,9	58,2
Ημιαστική	38,2	58,0
Αστική	41,2	59,1
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	46,4	62,7
Όχι	34,6	55,6

Ερ. Δ5 Θα μπορούσες να πεις ότι η πολιτική σε ενδιαφέρει: (%)

	Πολύ / Αρκετά	Λίγο / Καθόλου
Σύνολο	30,8	69,2
Φύλο		
Κορίτσι	27,1	72,9
Αγόρι	34,5	65,5
Άλλο	38,6	61,4
Τύπος σχολείου		
Γενικό Λύκειο	32,9	67,1
Επαγγελματικό Λύκειο	22,9	77,1
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	30,8	69,2
Ημιαστική	30,6	69,4
Αστική	30,9	69,1
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	35,5	64,5
Όχι	27,6	72,4

Ερ. Δ6 Σύμφωνα με νόμο που ψηφίστηκε, οι νέοι και οι νέες θα μπορούν πλέον να ψηφίζουν από τα 17. Εσύ θεωρείς αυτήν την αλλαγή: (%)

	Πολύ αρνητική / Μάλλον αρνητική	Αδιάφορη	Μάλλον θετική / Πολύ θετική
Σύνολο	23,6	20,1	56,3
Φύλο			
Κορίτσι	24,6	18,3	57,0
Αγόρι	22,4	21,7	55,9
Άλλο	20,4	25,5	54,1
Τύπος σχολείου			
Γενικό Λύκειο	24,9	18,6	56,5
Επαγγελματικό Λύκειο	18,5	25,8	55,7
Βαθμός αστικότητας			
Αγροτική	18,4	16,9	64,7
Ημιαστική	20,0	21,1	58,9
Αστική	27,0	20,1	52,9
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)			
Ναι	23,3	18,2	58,5
Όχι	23,7	21,1	55,2

IV. Ποιότητα Ζωής

Ερ. Θα ήθελες να μας πεις πόσο ικανοποιημένος/η νιώθεις τελευταία δίνοντας έναν αριθμό, ξεκινώντας από το 0 που σημαίνει ότι δεν νιώθεις καθόλου ικανοποιημένος/η και φτάνοντας στο 10 που σημαίνει ότι νιώθεις απόλυτα ικανοποιημένος/η;

[Μέσος όρος]

	Σύνολο	Από τη ζωή σου γενικά	Από τις σχέσεις σου με άλλους ανθρώπους (φίλους/ες, παρέες)	Από το περιβάλλον της γειτονιάς σου	Από τις προοπτικές για το μέλλον σου	Από το χρόνο που σου μένει ελεύθερος μετά από τα μαθήματα/φροντιστήρια κλπ.
Σύνολο		6.27	6.82	5.63	6.41	4.22
Φύλο						
Κορίτσι	5.71	6.18	6.82	5.51	6.33	3.62
Αγόρι	6.22	6.55	6.96	5.9	6.7	4.94
Άλλο						
Τύπος σχολείου						
Γενικό Λύκειο	5.82	6.3	6.85	5.65	4.41	3.82
Επαγγελματικό Λύκειο	6.12	6.15	6.68	5.58	6.38	5.72
Βαθμός αστικότητας						
Αγροτική	6.06	6.46	7.04	6.04	6.56	4.25
Ημιαστική	5.86	6.23	6.71	5.6	6.44	4.3
Αστική	5.86	6.25	6.85	5.57	6.36	4.15
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)						
Ναι	6	6.33	6.95	5.68	6.59	4.35
Όχι	5.85	6.29	6.79	5.65	6.35	4.11

V. Κοινωνικο-δημογραφικά στοιχεία

Ερ. ΣΤ1_1 Τι από τα παρακάτω ισχύει για τους γονείς σου σήμερα;

Πατέρας (%)

	Εργαζόμενος/η	Άνεργος/η	Συνταξιούχος	Οικιακά	Άλλο
Σύνολο	88,9	2,7	4,7	1,0	2,7
Φύλο					
Κορίτσι	90,1	2,4	4,2	0,8	2,5
Αγόρι	87,9	2,7	5,2	1,2	3,0
Άλλο	80,0	8,4	5,3	1,1	5,3
Τύπος σχολείου					
Γενικό Λύκειο	90,2	2,1	4,2	1,0	2,4
Επαγγελμα- τικό Λύκειο	84,2	4,5	6,3	1,1	3,9
Βαθμός αστικότητας					
Αγροτική	89,3	2,7	4,0	0,8	3,2
Ημιαστική	90,2	2,2	4,1	0,6	2,9
Αστική	88,0	2,9	5,2	1,4	2,5
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)					
Ναι	89,4	2,6	4,1	1,0	2,9
Όχι	89,1	2,4	5,1	0,9	2,5

Ερ. ΣΤ1_2 Τι από τα παρακάτω ισχύει για τους γονείς σου σήμερα;

Μητέρα (%)

	Εργαζόμενος/η	Άνεργος/η	Συνταξιούχος	Οικιακά	Άλλο
Σύνολο	68,3	7,3	2,1	19,7	2,6
Φύλο					
Κορίτσι	69,6	6,4	1,8	20,1	2,1
Αγόρι	67,6	7,9	2,2	19,9	2,5
Άλλο	63,4	11,9	2,0	11,9	10,9
Τύπος σχολείου					
Γενικό Λύκειο	69,6	6,5	2,1	19,3	2,4
Επαγγελμα- τικό Λύκειο	63,5	10,0	1,9	21,4	3,2
Βαθμός αστικότητας					
Αγροτική	60,7	7,1	0,6	28,7	2,9
Ημιαστική	67,3	6,7	1,9	21,1	3,1
Αστική	70,6	7,7	2,5	17,0	2,2
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)					
Ναι	69,6	7,2	2,0	18,8	2,4
Όχι	67,8	7,1	2,0	20,6	2,6

Ερ. ΣΤ2_1 Ποιος είναι ο τόπος γέννησης των γονιών σου;

Πατέρας (%)

	Ελλάδα	Άλλη χώρα
Σύνολο	84,0	16,0
Φύλο		
Κορίτσι	83,7	16,3
Αγόρι	84,8	15,2
Άλλο	74,4	25,6
Τύπος σχολείου		
Γενικό Λύκειο	85,6	14,4
Επαγγελματικό Λύκειο	78,1	21,9
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	83,5	16,5
Ημιαστική	85,4	14,6
Αστική	83,2	16,8
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	83,7	16,3
Όχι	84,9	15,1

Ερ. ΣΤ2_2 Ποιος είναι ο τόπος γέννησης των γονιών σου;

Μητέρα (%)

	Ελλάδα	Άλλη χώρα
Σύνολο	80,9	19,1
Φύλο		
Κορίτσι	80,6	19,4
Αγόρι	82,1	17,9
Άλλο	70,3	29,7
Τύπος σχολείου		
Γενικό Λύκειο	82,0	18,0
Επαγγελματικό Λύκειο	76,8	23,2
Βαθμός αστικότητας		
Αγροτική	77,1	22,9
Ημιαστική	81,5	18,5
Αστική	81,3	18,7
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)		
Ναι	80,7	19,3
Όχι	81,6	18,4

Ερ. ΣΤ3_1 Ποιο είναι το ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης των γονιών σου;

Πατέρας (%)

	Δημοτικό	Γυμνάσιο	Λύκειο	ΤΕΙ, ΙΕΚ κλπ	Πανεπιστήμιο	Μεταπτυχιακό δίπλωμα/Διδακτορικό
Σύνολο	5,6	12,0	33,0	17,5	21,9	9,9
Φύλο						
Κορίτσι	5,5	12,0	32,1	19,7	21,5	9,2
Αγόρι	5,2	12,0	35,1	15,1	22,1	10,5
Άλλο	15,4	11,0	23,1	14,3	22,0	14,3
Τύπος σχολείου						
Γενικό Λύκειο	4,6	10,9	31,3	18,1	24,2	10,9
Επαγγελματικό Λύκειο	9,7	16,6	39,7	15,1	13,0	5,9
Βαθμός αστικότητας						
Αγροτική	9,7	16,9	33,3	15,8	16,7	7,7
Ημιαστική	7,1	14,5	34,2	15,2	21,5	7,5
Αστική	3,8	9,4	32,2	19,4	23,2	12,1
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)						
Ναι	6,3	12,1	32,6	16,8	22,6	9,6
Όχι	4,7	12,0	33,9	18,0	21,6	9,8

Ερ. ΣΤ3_1 Ποιο είναι το ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης των γονιών σου;

Μητέρα (%)

	Δημοτικό	Γυμνάσιο	Λύκειο	ΤΕΙ, ΙΕΚ κλπ	Πανεπιστήμιο	Μεταπτυχιακό δίπλωμα/Διδακτορικό
Σύνολο	3,6	7,3	29,6	20,1	26,2	13,2
Φύλο						
Κορίτσια	3,7%	7,9%	29,0%	22,8%	25,0%	11,5%
Αγόρια	3,0%	6,7%	31,0%	17,1%	27,3%	14,9%
Άλλο	11,5%	5,2%	20,8%	19,8%	28,1%	14,6%
Τύπος σχολείου						
Γενικό Λύκειο	3,2	6,1	27,9	20,6	27,8	14,4
Επαγγελματικό Λύκειο	4,9	12,2	36,4	18,3	20,0	8,3
Βαθμός αστικότητας						
Αγροτική	7,5	10,5	36,9	17,8	17,8	9,5
Ημιαστική	3,7	8,6	33,6	18,5	25,6	10,0
Αστική	2,7	5,8	25,3	21,7	28,3	16,1
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)						
Ναι	3,0	7,1	30,0	20,9	25,1	13,9
Όχι	3,4	7,3	29,3	20,1	27,4	12,5

Ερ. ΣΤ4 Στην οικογένειά σου, πως τα βγάζετε πέρα οικονομικά; (%)

	Χωρίς κανένα πρόβλημα	Κάνοντας κάποιες οικονομίες, αλλά γενικά άνετα	Μόλις που φτάνει το μηνιαίο εισόδημα μας	Μέρα με τη μέρα, έχουμε οικονομικά προβλήματα	Με σοβαρές στερήσεις
Σύνολο	20,3	54,0	15,3	7,5	2,8
Φύλο					
Κορίτσι	16,4	59,6	15,0	7,2	1,7
Αγόρι	24,7	49,1	15,8	7,3	3,0
Άλλο	14,6	36,0	15,7	16,9	16,9
Τύπος σχολείου					
Γενικό Λύκειο	18,9	56,7	15,3	7,0	2,1
Επαγγελματικό Λύκειο	25,7	43,9	15,5	9,5	5,5
Βαθμός αστικότητας					
Αγροτική	24,4	52,1	16,0	4,9	2,7
Ημιαστική	20,6	55,0	14,1	7,6	2,7
Αστική	19,3	53,8	16,1	7,9	3,0
Υποψηφιότητα για κάποια θέση (15μελές ή/και 5μελές μαθητικό συμβούλιο)					
Ναι	21,3	52,9	15,3	7,5	3,0
Όχι	18,8	55,7	15,8	7,4	2,2

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ,
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Επιτελική
Δομή ΕΣΠΑ

Τομέα Παιδείας

Με συγχρηματοδότηση από το
έργο "Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας 2022"
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΔΩ ΤΩΡΑ

Εκστρατεία της νεολαίας
για την αντιστάθμιση
της δημοκρατίας.